

Zaman Dedektifleri Kızıl İntikamcı

Fabian Lenk

oma'da geçen heyecanlı bir macera...

Eski Roma'da geçen heyecanlı bir macera...

M.S. 80 yılında Roma...

Kolezyum'da düzenlenen gladyatör dövüşlerine son verilmesini isteyen kişi kim olabilir?

Zaman Dedektifleri kendisine “Kızıl İntikamcı” diyen bu gizemli kişinin kimliğini ortaya çıkarabilecek mi?

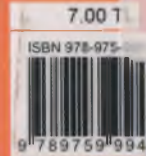
Üç yakın arkadaş; Güneş, Maya ve Ateş eski bir kütüphanedeki zaman tüneline geçerek istedikleri tarihe ve yere gidebiliyorlar.

Bu tünelin yardımıyla yaklaşık 2000 yıl öncesinin Roması'na giden üç arkadaşın bu macerasını soluk soluğa okuyacaksınız.

8 yaş ve üstü

www.beyazbalina.com.tr
www.beyazbalinaalisveris.com.tr

1. baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2010

ZAMAN DEDEKTİFLERİ - 2

Kızıl İntikamcı
Fabian Lenk

Özgün adı: Die Zeitdetektive
Der rote Rächer

ISBN: 978-975-999-452-5

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 13695

MATBAA SERTİFİKA NO: 16318

© © Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Ravensburger firmasından alınmıştır
ve Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Aslı Onat
Son okuma: Zübeyde Abat
Almancadan çeviren: Saadet Tomak
Resimleyen: Almud Kunert
Kapak ve sayfa tasarımı: İlknur Muştu

Baskı: Oktay Matbaacılık, İstanbul
Cilt: Umut Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayınları

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi No: 14 D: 1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 41 41 - 544 66 68 - 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70
info@beyazbalina.com.tr

Genel Dağıtım: YELPAZE DAĞITIM
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi No: 14 D: 1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 46 46 - 544 32 02 - 03
Faks: 0212 544 87 86

Zaman Dedektifleri - 2

Kızıl İntikamcı

Fabian Lenk

Almancadan çeviren:
Saadet Tomak

Resimleyen:
Almud Kunert

İÇİNDEKİLER

MAYA, GÜNEŞ, AYEŞ VE KIYA.....	5
OYUN İÇİNDE OYUN.....	7
YERALTINDA.....	15
HIRSIZ.....	27
TEHDİT.....	35
İMPARATOR TEHLİKEDE.....	43
TEHLİKELİ PLAN.....	51
YANGIN!.....	64
GLADYATÖR.....	81
FALCI.....	89
KORKU.....	98
MEZARLIKYA.....	108
YARGIÇ.....	119
YER YARILIP İÇİNE GİRMİŞ GİBİ.....	132
GÖZE GÖZ DİŞE DİŞ.....	141
KOLEZYUM - TAŞTAN BİR DEV.....	151
SÖZLÜK.....	154

Zaman Dedektifleri –

Maya, Güneş, Ateş ve Kiya

Becerikli Maya, akıllı Güneş, çevik Ateş ve gizem dolu Mısırlı kedi Kiya, ortak bir sırrı paylaşan dört arkadaş...

Benedikt Manastırı'ndaki St. Bartholomeus Kütüphanesi'nin bir anahtarı da onlarda. Bu kütüphanedeki gizemli zaman tüneli "Tempus"dan zamanın çeşitli boyutlarına geçmek mümkün. "Tempus"da zamanın nabzı atıyor ve burada, her birinin arkasında başka bir zaman dilimi saklanan binlerce kapı bulunuyor. Dört arkadaş bu kapılardan geçerek yeryüzü tarihinin istedikleri dönemine, örneğin Mısır'daki firavunlar devrine ya da Antik Roma'ya ulaşabiliyorlar.

Zaten çocuklar, ne zaman heyecanlı olaylar yaşanan bir dönemle ilgilenmeler ya da geçmişte yaşanmış gizemli bir olayın kokusunu alsalar, Tempus sayesinde o zamana gidiyorlar.

Tempus, yolcuları geri de getiriyor. Küçük kafadarların tek yapması gereken, geçmişte yolculukta ilk ayak bastıkları

rı noktaya gitmek. Geldikleri noktaya döndüklerinde açılan tünelle kendi zamanlarına geri dönebiliyorlar.

Çocukların yolculuğu birkaç gün sürmüş gibi gelse de günümüzdeki karşılığı saniyelerle ölçülüyor. Böylece zaman dedektiflerimizin geçmişe yaptıkları gizemli yolculukları kimse fark etmiyor.

Oyun İçinde Oyun

Jki adam dikkatle birbirlerinin etrafında dönüyor, her biri, diğerinin hata yapmasını bekliyordu. Ufacık bir dikkatsizlik, savunmada bir boşluk... iki tarafın beklediği de buydu. *Gladyatörlerin* yüzleri terden sırlıslam olmuştu. *Arenanın* zeminindeki kumlar da ateş gibi yanıyordu. Kolezyum'u dolduran seyirci topluluğu, heyecanla dalgalanıyordu. Kâh gırtlaklarını paralarcasına haykırarak üzerine bahse girdikleri savaşçıyı destekliyor, kâh rakibi lanetliyorlardı.

Gladyatörlerden biri *retiarius** idi; sol elinde bir ağ, sağ elinde de ağır, demir bir mızrak tutuyordu. Hafifçe öne eğilmiş, rakibini kolluyordu. Tüm kasları gerilmiş, hasmının hiçbir hareketini gözden kaçırmıyordu. Diğerisi ise bir kılıç ve kalkan taşıyordu. *Murmillio*** , hareketi rakibinden bekler gibiydi. O sırada *retiarius* ileri doğru bir adım atarak ağı savurur gibi yaptı. *Murmillio* kalkanı havaya doğru kaldırarak bir anlığına savunmasız kaldı ve rakibinin yıldırım hızıyla

* Bir ağ ve üç uçlu mızrakla savaşan gladyatör. (Ç.N.)

** Yalnızca kılıç ve kalkan kuşanan gladyatör. (Ç.N.)

fırlattığı zıpkın, göğsüne saplanıverdi. Kalkanı elinden kayan gladyatör, arenanın tozlu zeminine diz üstü çöktü. Diğeri yumruklarını havaya kaldırarak bir galibiyet çığılığı savurdu. Arena seyircilerin haykırışlarıyla inliyordu.

* * *

Beyazperdedeki son görüntüler kaybolduğunda yükselen müzikle birlikte ışıklar yandı. Maya, Güneş ve Ateş koltuklarından kalktılar.

Dışarı çıkarlarken Maya, “Kahraman yine kazandı,” diye mırıldandı.

Gömleğine yapışık kalmış olan patlamış mısırları silkeleyen Ateş, “Tabii ki öyle olacak,” dedi. “Sen ne sanmıştın? Her neyse... Ben filmi çok beğendim.”

“Ben de beğendim,” dedi Maya. “Bu aptalca oyunlar yüzünden bir zamanlar on binlerce insanın öldüğünü düşünüyorum da inanamıyorum, o kadar.”

Sinemadan çıkmış, kent merkezindeki yaya yolunda yürüyorlardı. Yolun iki yanında restore edilmiş, cepheleri ahşap süslemeli şirin yapılar sıralanıyordu. Ilık bir yaz akşamıydı.

Ateş, gülerek “On binlerce mi? Amma abarttın sen de...” dedi. Canı tatlı çekmişti. Harçlığının üç lirası duruyordu ve Venüs Dondurmacısı'nda enfes bir cevizli dondurma yemeye niyetliydi.

“Hiç de değil! Tarih öğretmenimiz daha bu sabah anlatmadı mı? Yine uyukladın mı yoksa?”

“Kim ben mi?” Ateş, kendisini suçüstü yakalanmış gibi hissetti. Her ne kadar bu aralar işledikleri Antik Roma devri en ilgi duyduğu dönemlerden biri olsa da, tarih dersini iyi dinlememiş olabilirdi. Bir gece önce okuduğu, son Dünya Futbol Şampiyonası hakkındaki kitaba kendini kaptırınca, saatin kaç olduğunu fark edememişti. Işığı söndürdüğünde, geceyarısı olmak üzereydi. Yardım istercesine Güneş'e baktı.

Güneş, “Maya haklı,” dedi. “*Ludi Romani*, dönemin en önemli olayı olarak kabul edilirmiş. Kimse bunu kaçırmak istemezmiş.” Ateş'e çevirdiği gözleri alayla parlıyordu.

Ateş'in çilli yüzü, başlı başına bir soru işareti gibiydi. “*Ludi Romani* mi? O da ne?”

Bir kahkaha atan Maya, arkadaşının sırtını sıvazlayarak “Bugün derste resmen uyumuşsun sen,” dedi. “*Ludi*, Latince de oyun demek. Arenadaki yarışmalara *Ludi Romani* deniyormuş.”

Ateş kızarmıştı. “Dondurma isteyen var mı?” diyerek konuyu değiştirmeye çalıştı.

Oturdukları kafede konu, kısa süre sonra gladyatör dövüşlerine geldi. Böğürtlenli-çikolatalı dondurmasını kaşıklayan Güneş, “Bildğim kadarıyla dünyadaki en büyük amfiteyatro Roma'daki Kolezyum,” dedi. “Elli bin kişi alabiliyormuş!”

Ateş'in yüzünde bir gülümseme dolaştı. “Gladyatörlerin her biri birer kahramanmış, desene,” dedi. “Binlerce taraftarları varmış.”

Maya, "Kahraman mı?" diye bağırdı. "Hiç de değil! Film gözünü kamaştırmış senin. Gladyatörler, gerçekte esirden başka bir şey değillerdi."

Ateş, "Hep öyle değilmiş ki," diye karşı çıktı. "Filmde bu işten para kazanıldığını da gördük. Arenada gönüllü savaşanlar vardı. Kazanınca yıldız oluyorlardı."

Maya başını sallayarak, "Olabilir ama bunu yalnızca filmlerde görebilirsin!" dedi.

"Nereden biliyorsun? Tarih kitabında yazıyor da ben mi okumadım acaba?"

Güneş, "Tartışmayı bırakın!" diye araya girdi. "Dünyanın en iyi kütüphanesine sahibiz. Çok merak ediyorsanız bir göz atabiliriz!"

Ateş, saatine göz attıktan sonra "Bence sakıncası yok," dedi. "İki saat daha zamanım var."

Maya da öneriyi uygun bulmuştu. "Bir koşu eve kadar gidip Kiya'yı alayım," dedi. "Bu gece annemler dışarıya çıkacaklar. Kiya yalnız kalmaktan hoşlanmıyor, biliyorsunuz."

* * *

Yarım saat sonra Güneş, elindeki anahtarı M.S. 780 yılından kalma Bartholomeus Kütüphanesi'nin kilidine sokuyordu. Ağır kapı gıcırtyla açıldı. Salonlar gölgelere boğulmuş, terk edilmiş bir görüntü içindeydi. Bu saatte

kütüphanenin halka açık olan kısmı çoktan kapanmış, bina, üç kafadara kalmıştı. Çocuklar, ayaklarının altında gıcırdayan tahta döşemelerin üstünde hızla ilerlediler. Kiya önden gidiyordu. Gözleri fal taşı gibi açılmış, narin bedeni yay gibi gerilmişti. Belki de macera öncesinin heyecanını yaşıyordu. Üç arkadaşı, içlerinde dünya tarihi hakkındaki tüm bilgi ve öykülerin yazılı olduğu binlerce kitabın önünden geçtiler.

Sonunda antik çağ eserlerinin bulunduğu bölüme geldiler. Roma üzerine yazılmış olan kitapları raflardan indirerek, büyük bir masanın çevresine kuruldular.

Bir süre sonra Güneş, “Hey, şuraya bakın!” diye seslendi. Kalın ciltli bir kitabı açmış, mermerden bir büstün resmini gösteriyordu. “Bu Titus. Milattan 60 yıl sonra Kolezyum tamamlandığında, Roma imparatoruymuş. Bu kutlamaların yüz gün sürdüğünü ve arenaya girişin bedava olduğunu yazıyor. İnanılır gibi değil, tam yüz gün!”

Ateş, “Ben de ilginç bir şey buldum,” diye atıldı. “Haklıymışım. Savaşçılar iki ayrı takım halinde yetiştiriliyorlarmış. Onları çalıştıranlar da deneyimli gladyatörlermiş; çok para kazanan zengin savaşçılar. Demek ki bu işten para kazananlar da varmış! Vay canına, bunlar çok sert tipler olmaları!”

Maya şakacı bir tavırla, “Duyan da gladyatör olarak arena-ya çıkmaya pek heveslisin sanır,” diyerek arkadaşına takıldı.

“Ateş, insanoğlunun bildiği en temel güç değil mi? Romalılarda bir ateş tanrısı da vardı. Yenilmez güç, Ateş!”

“*Ave Imperator, morituri de salutant!*” diyerek yerlere kadar eğildi Güneş.

“Ne?”

“*Selam olsun yüce imparator; ölüme adananlar seni selamlıyor*’, demekmiş. En azından burada öyle yazıyor. Gladyatörler, imparatoru böyle selamladıktan sonra arenada mücadeleye başlamış.”

Ateş kızmıştı. “Bana çocuk muamelesi yapmayın,” diye söylendi. “Ben gladyatörlüğün ünlü olma fırsatı sunduğuna inanıyorum.”

Maya, Güneş’e dönerek “Şunu bir görseydik,” diye fısıldadı.

Güneş Maya’nın ne demek istediğini anlamış, yüzü heyecanla kızarmıştı. “Belki de Tempus’a küçük bir ziyaret daha yapmalıyız. Ne dersiniz?” diye sordu.

Ateş de heyecanlanmıştı. “Evet, evet!” diye bağırdı. “Kolezyum’un açılışını görebilmeyi çok isterdim. Kim bilir nasıldır? Çok heyecanlı olacağına eminim.”

Maya, “Ayrıca öğretici de olabilir,” diye tamamladı onun sözünü. “Önümüzdeki hafta tarih sınavı var ve Tan Bey, bu oyunlar hakkında mutlaka birkaç soru soracak, görürsünüz!”

Güneş, "O zaman ne bekliyoruz?" diye söylendi.

Çocuklar koridor boyunca ilerlediler ve dönerek binanın başka bir kanadına açılan merdivene yöneldiler. Burada da birbirine bitişik sayısız raf vardı. Ama üç kafadarı ilgilendiren, kanadın ucundaki dolaptı. Onun önüne geldiklerinde, usulca başlarını salladılar ve elbirliğiyle dolabı yana doğru ittiler. Zemine yerleştirilmiş rayların üstüne oturtulan dolap bir anda yana kayınca, ardındaki gizli kapı ortaya çıktı. Üstü, iç içe geçmiş yıldızlar, güneş, hilal biçimindeki ay resimleriyle insan yüzleri, kafatasları ve anlaşılmaz işaretlerle bezenmiş ağır ahşap kapı, zaman tüneli Tempus'a açılıyordu. Çocuklar öylece kalakaldılar. Hiçbiri bir sonraki adımı atmaya cesaret edemiyordu. Bir anda sıçrayan Kiya, koluna asılınca kapı, ağır ağır açılmaya başladı. Mavi bir ışıkla aydınlanmış olan odada sisli, bulanık bir görüntü vardı. Odanın tabanı hareketlenmeye başlamıştı. Çocukların ayaklarının altında ritmik bir hareketle zamanın kalbi atıyordu. Duvarlarda, üstünde çeşitli sayılar bulunan kapılar, yanıp sönen yıldızlar gibi bir görünüp bir kayboluyordu. Zaman dedektifleri birbirlerine sokularak, üstünde M.S. 80 yazan kapıyı bulmaya çalıştılar.

Kapıyı ilk gören Güneş oldu. Çocuklar son bir kez bakiştılar. Maya, Kiya'yı kucağına aldı. Artık hazırdılar. Güneş kapıyı açınca, çocuklar el ele tutuşarak tüm dikkatlerini M.S. 80

yılının Roması'na yoğunlaştırdılar. Tempus, onları ancak bu şekilde doğru yere gönderebilirdi.

Sonra sonsuz bir karanlığa doğru yuvarlandılar.

Yeraltında

Kendilerini bir anda puslu, kötü kokan bir yerde buldular.

Kiya'yı sıkı sıkı göğsüne bastıran Maya, "Siz bir şeyler görebiliyor musunuz?" diye sordu. Elleriyle gözlerini ovuşturuyordu.

Ateş, "Göremesek de kokuyu alıyoruz," diye yanıtladı. "Burası leş gibi kokuyor!"

Güneş, "Bence de..." diyerek arkadaşlarına katıldı. "Neredeyiz bilmiyorum ama buradan bir an önce çıksak çok iyi olacak." Yeraltındaki bir geçitte oldukları belliydi. Yanlarında açık bir kanal vardı. Güneş, nerede olduklarını anlamıştı. "Bu bir kanalizasyon hattı," dedi.

"Aman ne güzel," diyerek içini çekti Maya. "Haydi çocuklar, bir an önce çıkalım buradan. Bakın ileride ışık var." Konuşurken, kediyi kucağından indirdi.

Kiya, hemen ileriye doğru atıldı. Kuyruğunu havaya dikmiş, ışığa doğru koşuyordu. Çocuklar az ileride, çok daha geniş bir kanala ulaştılar. Ortasından yoğun, koyu renkli bir sı-

vının aktığı bu kanalın iki yanı kandillerle aydınlatılmıştı. Kanalın yanında uzanan yüksekçe, dar kaldırım, elli metre kadar ötedeki bir merdivene bağlanıyordu. Merdivene tırmanmayı düşünürlerken, yukarıya doğru süzülen bir gölge gördüler.

Güneş, "Pardon, bu merdivenden kanalın dışına çıkılıyor mu?" diye seslendi.

Yukarıdaki gölge bir an durdu. Çocuklara bir göz attıktan sonra son birkaç merdiveni de tırmanarak hayalet gibi gözden kayboldu.

Düşünceli bir sesle "İlginç..." diye söylendi Güneş.

Maya, "Erkek miydi, kadın mı, anlayabildiniz mi?" diye sordu.

"Hayır," dedi Ateş.

"Ne olursa olsun, bir şeyler gizlediği kesin," dedi Güneş.

Maya, arkadaşlarını itekleyerek "Haydi, şu merdivenin sonu nereye varıyormuş, bir göz atalım," dedi. "Buradan bir an önce çıkmalıyız. Biraz daha oyalanırsak, kokudan bayılacağım."

Üç kafadar, hızla merdivene doğru ilerlediler. Maya kediye kucaklayarak tırmanmaya başladı. Çocuklar da hemen onun arkasındaydı. Tepedeki çıkış, ahşap bir kapakla kapatılmıştı. Kiya'yı Ateş'e uzatan Maya, kapağı hafifçe yana itti. Sonunda kanalizasyondan çıkabilecekti. Hemen ardından Kiya, Ateş ve Güneş de dışarı çıktılar. Temiz hava hepsine iyi gelmiş ama parlak günışığı gözlerini kamaştırmıştı.

Maya gülerek, "Roma'ya hoş geldiniz!" dedi.

"Burayı aklımızda tutalım," dedi Güneş. "Dönüş yolculuğuna da buradan çıkacağız unutmayın." Yerlerini belirlemek için dikkatle çevresine bakınıyordu. Kanalizasyon işçilerinin aletlerini depoladıkları küçük, ahşap bir barakadaydılar. Ortalıkta kürekler, kandiller ve ölçü aletleri duruyordu.

Maya, "*Tunikamı* nasıl buldunuz?" diye sordu. Kedi, başını kaldırıp kızın Roma devrinde moda olan giysisine baktı, sonra da başını hafifçe yana eğerek miyavladı. "Beğenmedin galiba," diyen Maya gülüyordu. "Ne yazık ki, burada bu moda."

Ateş ile Güneş'in üstünde de birer *tunika* vardı ama onlarınki Maya'ninkinden biraz daha kısaydı. Ateş, barakanın kapısını aralayarak dışarıyı gözetledi. Önünde dar bir yol uzanıyordu. Arkadaşlarına işaret verince, birbirlerinin peşi sıra dışarıya süzöldüler.

Öğle güneşinin sıcaklığı, yüzlerini yalıyordu. Güneş, çevreyi bir kez daha gözden geçirerek nerede olduklarını hafızasına iyice kazımaya çalıştı. Sol taraflarında Neron'un inşa ettirdiği devasa su kemerleri uzanıyordu. Dördüncü kemerin önünde ise on sütunlu bir tapınak vardı.

Ateş, "Ne tarafa gidiyoruz?" diye sordu.

Güneş omuz silkip "Haydi, Kolezyum'a gidelim!" dedi.

"Oraya nasıl gideceğiz peki?"

* M.S. 54 - 68 yılları arasında tahtta kalan Roma imparatoru. (Ed. N.)

Güneş, “Hiçbir fikrim yok,” demek zorunda kaldı. “Sora sora buluruz herhalde.”

Üç arkadaşı sokaklardan geçerek, kentin içlerine doğru ilerlediler. Sonunda oldukça kalabalık bir çarşıya vardılar. Yolun her iki yanında birbirine bitişik, üç, dört katlı binalar uzanıyordu. Çok basit bir şekilde inşa edilmiş olan bu eğri büğrü binalar, destek almak istercesine birbirine yaslanmış gibi duruyor, nerede bitip nerede başladığı belli olmayan çatıları, sokağı biraz olsun güneşten koruyordu. Roma vatandaşları binaların üst katlarında oturuyor, alt katlarda da fırın, manav, kasap gibi dükkânlar işletiyorlardı. Tüm işler, müşterilerin gözünün önünde yapılıyordu. Örneğin hayvanlar oracıkta, kasap dükkânının önünde kesiliveriyor, et hemen paylaşılırak alıcılara teslim ediliyordu. Zanaatkarların dükkânları da açıktı. Bir evin önündeki merdivenlere oturmuş olan bir ayakkabıcı, kucağına yerleştirdiği kösele parçasından bir ayakkabı tabanı kesmekle meşguldü. Hemen yanındaki kaldırıma çömelmiş iki çocuk ise üçtaş oynuyordu. Maya, gözlerini bir cam ustasının çalışmasından alamadı. Toprak tencerelerle dolu bir tezgâhın önüne boy boy kandiller sıralanmıştı. Bir demirci atölyesinden gümbür gümbür balyoz sesleri yükseliyordu. Daha sonra önlerinden geçtikleri birkaç dükkânda, dokuma tezgâhlarında rengârenk kumaşlar dokunmaktaydı. Hazır yemek satılan bir dükkân olan *thermopolium*'dan mis gibi kızarmış balık kokusu yükseliyor, dönemin meyhanesi *caupona*'dan ise neşeli kahkahalar duyuluyordu.

Maya, bir tulumbadan su çekmekte olan genç bir kadına yaklaşıp, "Ave!" dedi. "Bize amfiteyatronun nerede olduğunu söyler misiniz, lütfen?"

Kadın testiye yere koyup Maya'ya tuhaf tuhaf baktı; kızın deli olduğunu düşünür gibiydi bakışı... Sonra da "Amfiteyatron mu?" diye sordu. "Buralı değilsin galiba."

"Haklısınız," dedi Maya, sırtarak.

Kadın, Maya'ya doğru eğilerek kulağına "Sana bir sır vereceğim," diye fısıldadı. Ardından bir kahkaha atarak "Şu köşeyi dönersen kendini amfiteyatronun tam önünde bulursun," dedi. "Ama oyunlar yarın başlıyor. Ben de şimdiden sabırsızlanıyorum doğrusu. İmparatorumuz Titus, bu yıl oyunların olağanüstü geçeceğine söz verdi." Kadın birden ciddileşerek "Umarım benim hayta Marcellus'um yine gladyatörler üstüne bahse girmez!" diye söylendi. "Son oyunlarda bir dolu *ses-terze* kaybetti. Bu gümüş paralar sokaktan toplanmıyor ki... Bu kez ok atma yarışması da yapılacakmış." Kadıncağızın yüzü asılmıştı. Testiyi sırtlanıp gitmeye hazırlandı.

Çocuklar, ona teşekkür ettiler. Nasıl oluyorsa, ilk zaman yolculuklarındaki gibi gittikleri yerin dilini anlıyor ve gayet güzel Latince konuşabiliyorlardı. Köşeyi dönmeleriyle ağızları bir karış açık kalakalmaları bir oldu. Devasa Kolezyum, tam önlerinde yükseliyordu. Cephedeki şık sütunların ar-

* Eski Roma'da selamlaşmak için kullanılan söz. (Ed. N.)

kasında kalan koridor, yuvarlak binanın üç katını çepeçevre dolanıyordu. En üstte bir kat daha vardı. Duvarları dikine oturtulmuş taşlarla süslenmişti. Sıcak öğle güneşinde Kolezyum'un üstüne gerilen brandayı bu taşların üstüne yerleştirilen ahşap direkler tutuyordu. Dört bir yandan gelen yüklü öküz arabalarında Kolezyum'a malzeme taşınıyordu.

Ateş, "Şimdi ne yapacağız?" diye sordu. "Oyunların yarın başlaması çok kötü oldu."

Güneş, "Belki biz de bir işin ucundan tutabiliriz," diye mırıldandı. Çocuklar Romalıların arasına karıştılar ve üstünde numaralar bulunan kemerlerin birinden geçerek Kolezyum'a girdiler. Ustalar yol gösteren tabelaları yerleştiriyor, esnaf ertesi gün satacağı malzeme için tezgâhları kuruyordu.

Adamın biri "Yol verin! Jüpiter* adına çekilin!" diye bağırdı çocuklara. "İmparatorun aslanları bunlar. Aç aslanlar! Çekilin!"

Ateş, "Bu kafeslerdeki gerçekten aslan!" diye mırıldandı. Bedeni bir ürpertiyle sarsılmıştı. Yalnızca ağaç sırıklarının birbirine bağlanmasıyla yapılan kafes, hiç sağlam görünmüyordu. Aslan ise buz gibi bakışlarla çocukları süzmekteydi.

Maya gülerek "Ya ne bekliyordun?" diye sordu. "Arenaya sincip çıkaracaklarını mı?" Kız, Kiya'nın kulaklarının dikildiğini ve zümrüt yeşili gözlerinin ardına dek açıldığını fark etti. Bu davranış, kedinin heyecanlandığını gösteriyordu.

* En büyük Roma tanrısı. (Ed. N.)

Ateş, “Elbette sincap beklemiyordum,” diye söylendi ama aslan kafesi koridorda gözden kaybolduğunda, derin bir nefes aldı.

O sırada elindeki yabayla* saman çöpleri taşıyan zayıf bir adamla karşılaştılar. Adam aceleyle çocukların yanından geçti ama birden geri dönerek, “Siz burada ne arıyorsunuz?” diye sordu. Ateş ile Maya kararsızlıkla bakışırken, Güneş, “Ave!” diye atıldı. “Kente yeni geldik ve iş arıyoruz.”

“Siz mi?” Adam düşünceli bakışlarla çocukları süzüyordu. “Sıkı çalışabilir misiniz?”

Güneş, “Elbette!” diye bağırdı. “Güçlüyüz, güveniliriz, elimiz çabuktur, söz dinleriz, becerikliyiz ve hiç...”

Adam ellerini kaldırarak Güneş’in sözünü kesti. “Tamam, tamam. Malını satmaya çalışan köle tüccarlarına benziyorsunuz. Ağzın amma da kalabalıkmış. Zekânız beni ilgilendirmiyor. Benim kaslarınıza ihtiyacım var. Çöplerin taşınmasına yardım edin yeter!”

“Taşırız!”

Adam yabasına yaslanarak “Aileleriniz nerede?” diye sordu.

“Ailelerimiz mi? Onlar... şey... gittiler.” Güneş kekeliyordu.

“Gittiler mi?”

“Evet, gitti sayılırlar. Gittiler diyebiliriz... açık söylemek gerekirse öldüler.”

* Ot ya da samanı kaldırmak için kullanılan, çatal şeklindeki tarım aleti. (Ed. N.)

“Söylediklerinin tek kelimesine bile inanmıyorum ama ne fark eder? Önemli olan iyi çalışmanız. Karşılığında yemek veririm. Bakarsınız birkaç da sesterze... ayrıca ahırların yanında uyuyabilirsiniz.”

“Harika olur!”

Adam, “Öyle tabii,” diye mırıldandı. “Bu zamanda başını sokacak bir dam bulamayan çok Romalı var. Benim adım Androtion, Yunan kökenliyim ve amfitiyatrodaki vahşi hayvanlardan sorumluyum. Aslanlar, kaplanlar, timsahlar ve ayılar var. Şimdi de siz adlarınızı söyleyin bakalım.”

Çocuklar adlarını söylediler.

Androtion “Hımm,” dedi. “Güneş’le Ateş’i anladık da Maya ne oluyor? Zeus aşkına, hiç böyle bir isim duymamıştım! Neyse, neyse... Haydi, gelin bakalım.”

Androtion, önlerine düşerek alt kata inen koridor boyunca ilerledi. Çocuklar bir kez daha şaşırdılar. Kolezyum’un bodrumunda bambaşka bir dünya vardı. Sayısız geçit, rampa, daracık çıkış merdivenleri, depolar ve içlerinden korkunç kükremeler yükselen kafesler... ve elbette kafeslerdeki hayvanların geniz yakan idrar kokusu.

Androtion, “Hayvanlar aç,” diye açıkladı. “Zaten hep açlar.”

Maya, “Onları ben beslerim,” diye atıldı.

Androtion, “Saçmalama,” dedi. “Arenadaki gösteriler için

aç olmaları gerekiyor. Ancak ölmeyecek kadar yiyorlar. Ama yakında kendilerine bir ziyafet çekecekler.”

“Ziyafet mi?”

Androtion, iğrenircesine “Evet,” dedi. “Romalıların oyun dedikleri şey bu işte. Hayvanların kullanıldığı bu korkunç oyunlarda, yani *venationes*’lerde insanlar kadar hayvanlar da acımasızca katlediliyor. Romalılar vahşi ve gaddar yaratılışlılar.” Yunanlı, boş bir ahırın önünde durdu. “Hepsinden kötüsü de Marcus,” diye sözlerini sürdürdü. “Adam bu işi seviyor. Ayrıca o *edil*; yani halka açık oyunların en yüksek düzeydeki yetkilisi. Dolayısıyla oyunların açılışından o sorumlu. İmparator, özellikle bu yılki oyunların fazlasıyla etkileyici geçmesi için ona büyük baskı yapıyor. Marcus da bu baskıyı bize yansıtıyor. Her fırsatta bağırıp çağırıyor, önüne geleni azarlıyor. Sanırım bu amfityatroda ondan ölesiye nefret etmeyen tek bir kişi bile yoktur.” Ahırları göstererek “Bu kadar gevezelik yeter,” dedi. “Ahırları temizlemeye başlayın. Yabalar ve el arabası şu köşede duruyor. İşiniz bitince haber verin. Beni aslanların yanında bulabilirsiniz. Yeni mal geldi, sonra da onları yerleştireceksiniz. Nereye koyacağınızı göstereceğim. Haydi bakalım, yallah!” Androtion gitmek üzere döndü.

Ateş, “Pardon, son bir soru daha...” dedi.

Androtion durup ona doğru döndü. Yüzü asık, sıkı sıkıya kapalı dudakları incecik bir çizgi gibiydi. Ateş bu dudakların gülümsediğini hayal bile edemiyordu.

“Söyle bakalım,” dedi adam.

Ateş, “Madem bu oyunlardan böylesine nefret ediyorsun neden burada çalışıyorsun?” diye sordu. Aslında cüreti onu bile ürkütmüş, kelimeler ağzından çıkar çıkmaz pişman olmuştu.

Androtion’un yüzü, son derece ifadesizdi. Ateş, adamın öfkeyle bağırmaya başlayacağını sanmıştı ama konuşurken, sesi oldukça sakindi. “Başka iş bulamadım,” dedi. “Roma sokaklarında bu iş için birbirini öldürebilecek kadar fakir olan, binlerce insan yaşıyor. Ben basit bir adamım ve bir şekilde hayatımı kazanmam gerek. Ben de bu işten ekmek yiyorum işte.”

Ateş, “Anlıyorum,” diye mırıldandı. “Peki, bu seferki oyunlarda böylesine olağandışı ne var?”

Androtion’un yüzü karardı. “Olağandışı ne mi var? Bu oyunlarda her seferkinden fazla kan ve vahşet olacak. Üstelik yalnızca arenada da değil...”

“Ne demek istiyorsun?”

Androtion, “Kim olduğu bilinmeyen usta bir okçu, Marcus’a, bu vicdansız insan kasabına şantaj yapıyor,” diye fısıldadı. Koyu renk gözleri, bir anda parlamaya başlamıştı. “Okçu, kendine ‘Kızıl İntikamcı’ diyor. Marcus’tan ya da bu oyunlardan nefret ediyor olmalı. Henüz intikamcıyı gören olmadı ama duyduğumuz kadarıyla Marcus’a iki kez ok atmış. Belli ki, onu öldürmek istemiyor. Amacı, oyunları iptal

etmesini sağlamak için onu uyarmak. Kırmızı okların üstüne her defasında bir not iliştiriyor, oyunlar yapılırsa büyük bir kargaşa yaşanacağını söyleyerek Marcus'u tehdit ediyormuş. Ares* aşkına!"

Ateş suçlarcasına "Ama bu oyunlar başından beri vahşet iğeriyormuş," deyiverdi.

Androtion yumruklarını sıkmuştı. "Orası öyle!" diye söylendi. Soğuk bir sesle konuşmuştu. Kelimeleri bir kırbaç gibi şakladı. "Ne var ki, bu kez yalnızca arenaya ęıkanların değil, tribünlerdeki seyircilerin de kanı dökülecek!"

Adam cümlesini bitirdikten sonra sert bir hareketle dönüp, karanlık koridorda gözden kayboldu.

* Yunan savaş tanrısı. (Ç. N.)

Hırsız

Yunanlı, onları duyamayacağı kadar uzaklaşınca, Maya, neşeli bir sesle “Kızıl İntikamcı mı? Ne kadar heyecan verici!” dedi.

Güneş, “Hem de nasıl!” diye atıldı. “Bu gizemli adın arkasında kim olabilir dersiniz?”

Yabalardan birini kapan Ateş, “Ben de tam onu diyecektim,” dedi. “Ortaya çıkarmamız gereken bu işte!”

“Biz mi?”

“Elbette, neden olmasın?” diyerek omuz silkti Ateş. “Fıravun Hatşepsut’a suikast düzenleyenleri de biz bulmadık mı?”

Güneş, onunla aynı fikirde değildi. “Ama bu kez elimizde hiçbir ipucu yok,” diye itiraz etti.

“Olur mu? Pekâlâ var!” diye ısrar etti Ateş. “Bir kere bu olayın ardındaki kişinin gerekçesini biliyoruz. Nefret!”

Güneş yanıt vermedi. Ahırını temizlerken, bir yandan da göz ucuyla arkadaşlarını süzüyordu. Maya ile Ateş, intikamcı hakkında hararetli bir sohbeta gömülmüş, okçunun oyun-

ların baş sorumlusunu neden köşeye sıkıştırmaya uğraştığı hakkında çılgın teoriler üretiyorlardı.

Kiya, konuyla ilgilenmemişe benziyordu. Ahırın bir köşesine uzanmış, açık kahverengi, ipek gibi tüylerini temizlemeye koyulmuştu.

Güneş, bunca insanın arasında intikamcıyı nasıl bulabileceklerini düşünüp duruyordu. Bir an kendisini çok çaresiz hissettiyse de arkadaşlarının nasıl hevesle tartıştıklarını görünce, neşesi yerine geldi.

* * *

Androtion, akşama doğru ortaya çıktı. Çocuklar ellerindeki yabaları sonunda bir kenara bırakabileceklerdi. Androtion onları gün doğarken uyandıracığını söyledi. Ondan sonra akşam yemeği yendi. Yemek keçi peyniri, zeytin, taze ekmek ve bir testi soğuk sudan ibaretti. Çocuklar kendilerine gelince, Androtion onlara yatacakları yeri gösterdi. Ahırların yanında, küçücük bir penceresi bulunan, serin, küçük bir odada kalacaklardı. İçeride, üzerinde incecik şilteler bulunan üç ahşap sedir vardı, o kadar.

Maya, yataklardan birine bağdaş kurarak "Pek de rahatmış!" diye mırıldandı. Kiya da kucağına sıçramış, kulaklarının arkasını kaşıtıyordu. Hayvan hemen mırıltilar çıkarmaya başlamıştı.

"Erkenden bu küçücük izbeye tıklamak niyetinde değilim," dedi Ateş. "Haydi, bir şeyler yapalım!"

Güneş de “İyi fikir,” diyerek Ateş'e katıldı. “Şu *Forum Romanum*'u bir görelim bence. Geliyor musun Maya?”

“Tabii ki!”

Kolezyum'un bodrum katını boydan boya geçerek, çıkışlardan birine geldiler. Dışarıda hava kararmaya başlamıştı. Çocuklar sokaklarda dolaşarak imparatorluk başkentinin ilginç atmosferinin keyfini çıkardılar. Sokaklar çok kalabalıktı. Sanki Roma, günün geceye kavuştuğu bu saatlerde ancak uyanabilmişti. Gündüz arabaların sokağa çıkarılması yasaktı ama gece olunca bu yasak kaldırılıyordu. Akla gelebilecek her türden eşya ya da mal taşıyan, nereden çıktığı belirsiz sayısız araç, yollara dökülerek gürültülü ve renkli kent yaşantısına karışmıştı. Kırbaç şakırtıları, sürücülerin küfürlerine karışıyordu.

*Forum Romanum**'da dolaşırlarken Maya, “Bu, bizim büyük kentlerimizdeki sabah ve akşam trafiğinden bile kötü,” dedi. Sonunda Kutsal Yol anlamına gelen, sütunlu mabetleri ve heykelleriyle ünlü Via Sacra'ya gelmişlerdi.

Güneş çok etkilenmişti. Saygılı bir sesle, “Burası Roma İmparatorluğu'nun merkezi. Her dönem gücün merkezi olmuş,” diyerek, arkadaşlarını Satürn ve Vesta Mabetleri'ne doğru götürdü.

Maya, “Bakın, şurası pazar yeri galiba,” dedi. Ateş'le ikisi

* Antik Roma medeniyetinin çevresinde şekillendiği kent merkezi. (Ç.N.)

Güneş'i, çoğu bölümleri dükkân, bazıları da mahkeme salonu olarak kullanılan *bazilika*'ya soktular. Etraf oldukça loştu. Her yandan çeşit çeşit koku geliyor, balık, lahana ve baharat kokuları şarap ve kızartma kokularına karışıyordu. Kiya, bir süre burnunu havaya dikip etrafı kokladıktan sonra, soluğu bir balık tezgâhının önünde aldı.

Maya, salonun diğer ucunda süs eşyaları satılan bir tezgâh keşfetmişti. Hipnotize olmuş gibi oraya yürüdü. Takıları incelerken gözüne çok hoş bir kız çarptı. 18 yaşlarında olan kızın giysileri, çok değerli kumaşlardan dikilmişti. Açık mavi *tunikasının* üstüne mor çizgili şık bir *stola* dolamıştı. Stola, elit Romalı kadınların giysisiydi; uzun bir kumaş tek omuzdan arkaya atılıyor, belde kemerle tutturuluyordu. Genç kadın satıcıyla konuşmuyor, kölesine sert bir sesle talimatlar vererek alması gerekenleri sayıyordu. Daha sonra *stolası'nın* kıvrımları arasından bir kese çıkarıp köleye birkaç demir para verdi. Bir yandan da köleyle konuşuyordu. Birden nereden çıktığı belli olmayan bir adam *patrici* (soylu) kadının elindeki keseyi kaptığı gibi gözden kayboldu. Kurban, gözlerine inanamıyormuş gibi bakışlarını ellerine dikmiş, öylece kalakalmıştı. Sonra kendine gelerek "Hırsız var! Tutun! Mars adına yakalayın!" diye bağırmaya başladı. Ama hırsız yakalamaya davranan olmadı. Ağzı bir karış açık, ayran budalası gibi duran köle yerinden kıpırdamamıştı bile.

Maya, "Koşun çocuklar!" diye bağırırdı. "Yakalayalım şu

hırsız!” Daha cümlesini bitirmeden ileri atılmıştı bile; tabii Kiya da peşinden geliyordu.

Hırsız, kalabalığın arasında yılan gibi kayarak ilerliyordu. Ama takipçileri de hiç fena değillerdi. Adam ikide bir telaşla omzunun üstünden geriye bakıyordu. Çocuklar ona yetişmek üzereydi. Adam, o panikle bir sebze tezgâhına çarptı. Sağa sola saçılan sebzeler çocukların önüne yuvarlanmıştı. Tökezlediler ama Kiya, zarif bir hareketle sıçrayarak, hırsızın sırtına atladı. Kedinin, ensesine dişlerini geçirmesiyle acı içinde haykıran hırsız, elindeki keseyi düşürdü. Kiya da keseyi kaptığı gibi çocuklara getirdi.

Maya, “Harikasın Kiya,” diyerek kediyi okşadı. Kiya hafifçe gerindi; sanki sıradan bir şey yapmış gibi davranıyordu. Çocuklar soylu kadının yanına gittiler. Genç kadın çocukları soğuk bir bakışla süzerek “Sanırım size teşekkür borçluyum,” dedi. “Ama para tamam mı bir bakalım, öyle.”

Maya öfkeyle, “Pardon?” diye atıldı. “Bizden şüphelenmeye nasıl cüret edersin?”

Kadın, burnu büyük bir tavırla “Ben her şeye cüret edebilirim,” diye kestirip attı. “Benim adım Regina, Edil Marcus’un kızıyım.”

Ateş, “Marcus’un mu? Şu Marcus’un mu?” diye atıldı.

Regina, çocuklara yukarıdan bakan bir gülümsemeye “Evet, o Marcus’un,” dedi. “Oyunların organizatörünün.”

Maya, “Kim olduğun umrumda bile değil!” diye bağırdı.

“Kimse bana böyle davranamaz! Herkes durup seyrederken para keseni biz alıp getirdik.”

Güneş, “Pısst, sakın ol,” diye mırıldandı.

Regina, “Kızı rahat bırak,” dedi. Öfkeden kıpkırmızı kesilmiş Maya’yı ilgiyle süzüyordu. “Senin gibi cesur kızları severim. Benimle eve gelmeye ne dersin? Size teşekkür ediyorum diyelim.” Oval yüzünü çevreleyen lülelerden birini parmağına dolamış, döndürüp duruyordu. Sonra, “Benim için çalışabilirsin,” diye söylendi. “Örneğin, *ornatrix*’m (kuaförüm) olup saçlarımla ilgilenirsin. Ama arkadaşlarından nasıl yararlanabileceğimi gerçekten bilemiyorum.”

Maya, onunla gitmeye pek istekli görünmüyordu.

Ateş kızın kulağına eğilerek “Bence gitmelisin,” diye fısıldadı. “Hem oyunların organizatörünün evinde olacaksın. Bundan iyisi can sağlığı... Kızıl İntikamcı’yı bir düşün!”

Güneş, “Bence de...” diyerek Ateş’i destekledi. “Merak etme bağlantıyı koparmayız. Gündüz görüşmenin bir yolunu buluruz nasılsa.”

Maya sonunda kabul etti. “En azından kedimi getirebilir miyim?” diye sordu.

Regina, “Olabilir,” dedi. “Yalnız söylemedi deme! Bizim de bir kedimiz var ve diğer kedilerden nefret eder. Haydi bakalım, geliyorsan beni takip et!”

Maya, kızın peşinden yürüdü ama arkadaşlarından ayrıldığı için içi hiç rahat değildi.

Regina, inatçı keçinin teki, diye düşünüyordu. Herhalde evde ona daha da beter davranacaktı. Diğer taraftan Ateş de çok haklıydı. Oyunların organizatörünün evinde Kızıl İntikamcı'ya ilişkin ipuçları bulabilirdi. Bu düşünce Maya'yı çok heyecanlandırmıştı.

Tehdit

Küçük grup, kısa bir yürüyüşten sonra iki katlı lüks bir Eve geldi. Ana giriş kapısını açan köle, yerlere kadar eğilerek hanımefendisini selamladıktan sonra, konukları içeri aldı. Ardından koridora seğirtip hızla *atrium*'dan, yani iç avludan geçerek, efendisine kızının geldiğini haber verdi.

Marcus, kızını görür görmez “Demek sen geldin, *pupa*!” diye seslendi.

Regina, keyifsiz bir edayla “Lütfen bana pupa deme!” diye mırıldandı ve evi koruduklarına inanılan *lareler*'e, yani ev tanrılarına hediyeler sunulan sunağa doğru yürüdü.

Marcus, “Bugün keyifsizsin galiba,” dedi. “Hem bu kız da kim? Gereğinden fazla kölemiz var zaten.”

Regina tanrılara döndü ve kurnanın bir kenarına yerleştirilmiş balık şeklindeki musluğa bakarak “Kız bana hizmet edecek,” dedi. “Biraz düşük bir çenesi var ama yine de hoşuma gitti. Hem çalınan kesemi bulup bana getirdi.”

* Latince: Bebecik. (Ç.N.)

Marcus öfkeyle, “Seni soymaya mı kalktılar?” diye bağırdı. “Edil’in kızını? Bu iğrenç bir şey, Jüpiter aşkına!”

Regina, “Bu şehir tümünden iğrenç zaten baba!” diye söylendi. “Pislik, gürültü ve hırsız dolu. Kısa sürede kır evimize taşınalım diye sabırsızlanıyorum. Şu oyunlar bitince elbette. Bu arada birkaç hırsız da cezasını bulur, umarım.”

Marcus, “Şu oyunlar!” diye bağırdı. “Hiç anımsatma!”

Maya, adamı dikkatle inceliyordu. Edil, öfkeden titriyor gibiydi.

Marcus, “Az önce imparatorun yanındaydım,” diyerek sözlerini sürdürdü. “Hiçbir şeyi beğenmiyor. Açılış töreni programıma kusur bulup duruyor. Düşünsene bir deniz savaşı bile planladım; hem de arenada. Gerçek gemilerle... Roma, şimdiye kadar böyle bir şey görmedi! Ama hayır, imparator hâlâ mırın kırın ediyor. Gemiler küçükmüş de gladyatör sayısı azmış da... Bunu ben de biliyorum. Bu oyunların halkının sevgisini tazelemesini ve ona sonsuz bir ün kazandırmasını istiyor. Oyunlar, eşi benzeri asla yapılamayacak tanrısal bir görkem içinde olmalı diye tutturdu!”

Regina, “Ne olmuş?” diye sordu. “Sorun nedir?”

“Sorun mu? Sorun, bu oyunların sorumlusu olmam pupa ve...”

“Bana pupa deme!”

“Özür dilerim Regina ama anla lütfen! Şöhretim söz ko-

nusu ve her şey bu oyunlara bağlı. Şimdi izninle bir iş görüşmesi için Forum'a gitmem gerekiyor.”

Regina yanağını lütfen uzatıyormuş gibi hafifçe başını çevirdi ve edil, kızına bir öpücük kondurup gitti.

* * *

Regina, rahatlamak için banyoya girdi ve Maya'dan ona hizmet etmesini istedi. Yine o burnu büyük tavırlar içindeydi. Maya, çok geçmeden arkadaşlarını özlemeye başlamıştı. Kolezyum'a gitmeye bile razıydı. Pis kokulu, karanlık bir yer olabilirdi ama orada kimse ona köle muamelesi yapmıyordu. Banyodan sonra Maya, Regina'nın saçlarını taradı ve saç maşasıyla kıvrırarak lüle lüle yaptı. Maya, saçlarını kendisi keşerdi. Bu sayede kuaförlük yeteneklerini geliştirme olanağı bulduğu için şükretti.

Regina saçını beğenmişti. “Başlangıç için hiç fena değil,” diyerek Maya'yı övdü. Hatta belli belirsiz gülümsemişti bile. “Şimdilik çekilebilirsin,” dedi. Parmaklarını şıklatmasıyla kapıda bir köle belirdi.

“Maya'ya kedisiyle kalabileceği bir oda göster!” diye buyurdu.

Köle, Maya ile Kiya'yı kalacakları yere götürmek için önlerine düştü. Yolda mutfağın önünden geçtiler. İçeriden mis gibi kızarmış et ve soğan kokusu geliyordu. Kiya, ilgiyle havayı kokladı. Sonra bir anda duruverdi. Mutfak kapısının

dan fırlayan bir tüy yumağı, tıslayarak onlara doğru koştı. Bu, Regina'nın sözünü ettiği kedi, Brütüs'tü. Hayvan önce Kiya'ya doğru bir hamle yaptı ama aniden duruverdi. Kulaklarını geriye yatırmış, gözlerini kısımış, tek hâkimi olduğu dünyaya giren bu yeni kediyi inceliyordu. Kabarık tüylü, tombul kuyruğunu sinirle bir o yana, bir bu yana sallıyordu. Nedense Kiya'ya saldırmaya yeltenmiyordu. Kiya ise gayet sakindi. Brütüs ile hiç ilgilenmiyor, oturmuş tüylerini yalıyordu. Brütüs ter ter tepinip duruyor, ama bir türlü Kiya'nın dikkatini çekemiyordu.

Maya gülerek, "Haydi Kiya, yürü bakalım," dedi.

Kedi söz dinledi. Yerinden kalkıp Brütüs'ün önünden geçerek Maya'nın ardından yürüdü. Hayvana bir kez olsun dönüp bakmamıştı.

Maya'nın odası birinci kattaydı. Küçüktü ama temizdi; hatta tam ana kapının üstünde bir penceresi bile vardı. Pencereden hemen kapının yanındaki ağaçla, evin önünde uzanan sokak görünüyordu. Odayı küçük bir kandilin solgun ışığı aydınlatıyordu.

Köle, "Karnın açsa mutfağa git. Yemek artıkları bulur, yer-sin," dedikten sonra dönüp gitti.

Sonunda Maya ile Kiya, odada yalnız kalabilmişlerdi. Kızın karnı acıkmamıştı. Yatağa yattı. Kolezyum'daki katır kutur sedirlerden çok daha rahattı burası. Kedi daracık pencere pervazına

sıçramış, karanlığın çökmeye başladığı sokağı seyrediyordu.

Maya, gözünü tavanın tahtalarına dikerek *Ateş ile Güneş ne yapıyor acaba?* diye düşündü. Belki de o koskocaman arenanın altındaki ayı, aslan ve kaplan kafeslerinin yanındaki bölmede çoktan uyumuşlardı bile. Acaba Kızıl İntikamcı hakkında yeni bir haber almışlar mıydı? Marcus adam hakkında tek kelime etmemişti. Maya esnerken, *keşke etseydi* diye düşündü.

Bir anda üstüne günün yorgunluğu çöktü. Kiya yatağa atlayıp yanı başına kıvrıldığında, hemen uykuya daldı.

* * *

Gecenin bir yarısında, irkilerek uyandı. Sokaktan, tahtaya bir şey vurulmuş gibi boğuk bir ses gelmişti. Maya, yataktan kalkıp pencereden dışarıya bakmayı düşündüyse de çok yorgun ve uykuluydu. Herhalde dışarıda bir şey düşmüştü. Gözlerini kapayarak yeniden uyumaya hazırlandı. Ama Kiya'nın buna izin vermeye niyeti yoktu; burnuyla kızı dürttü.

Maya, "Yapma Kiya, oyunun sırası değil. Sabahı bekle!" diye mırıldandı.

Ne var ki, Kiya vazgeçecek gibi görünmüyordu. Mi-yavlayıp duruyor, kıza rahat vermiyordu. Maya, sonunda yataktan kalkmak zorunda kaldı. O kalkınca kedi bir hamlede pencerenin önündeki girintiye sıçrayarak yola baktı. Sokak, ay ışığında sakin ve huzurlu bir biçimde uzanıp gidiyordu.

Maya kediye dönerek “Neyin var?” diye sordu. “Dışarıda hiçbir şey yok ki.”

Kız, hayvanın ona ne anlatmak istediğini anlayamamıştı. Kedi bir hamlede ağaca atlayarak sokağa indi.

Maya, “Kiya, dur!” diye seslendi. Sesi kaygılıydı ama kedi sözünü dinlememiş, karanlığın içinde kaybolmuştu. “Bak şu yaramaza!” diye söylenen Maya, parmak uçlarına basarak odadan çıktı ve merdivenlerden aşağıya süzüldü. Doğruca dış kapıya yürüdü. Ses çıkartmamaya çalışarak kapıyı tutan ağır demirden kolu kaldırdı. Çok dikkat etse de çıkan gürültüye engel olamamıştı. Evdeki herkesi uyandırmaktan ve başına bela açmaktan korkuyordu. Bir an durup dinledi ama ev sessizdi. Anlaşılan derin uykusundan uyanan olmamıştı.

Maya ağır kapıyı araladı ve sokağa bir göz attı. Kiya! Kedi kapının önüne oturmuş, iri iri açtığı gözleriyle kızı süzüyordu.

Maya, “Demek buradasın, seni yaşlı yaramaz!” diye fısıldayarak kediyi kucağına almak istedi ama Kiya geriye doğru kaçtı. Biraz ileriye oturarak gözlerini kapıya dikti. Arkasına dönen Maya bir anda irkildi. Kapıya bir ok saplanmıştı! Demek o boğuk sesin nedeni buydu! Maya'nın kalbi hızla çarpmaya başlamıştı. Okun ucuna bir *papirüs* bağlanmıştı.

Maya, oku kararlı bir şekilde kavrayarak bir hamlede taptan çıkardı. Kiya beğeniyle miyavladı ve dönerek eve girdi. Çabucak kapıyı kapayan Maya, demirden kolu tekrar yerine

yerleştirdi. Sessizce süzölerek odaya döndüler. Maya, kandi-
lin solgun ışığında papirüsü inceledi. Çok heyecanlıydı. Pa-
pirüs, kan kırmızısına boyanmıştı. Maya elinde ne tuttuğunu
gayet iyi biliyordu... Kızıl İntikamcı'dan yeni bir mesajdı bu!

Maya kâğıdı dikkatle oktan ayırırken kediye dönerek "Afe-
rin kızım," diye mırıldandı. Papirüsü yere yayıp düzeltirken
elleri titriyordu.

Son Uyarı, Marcus!

Bu oyunları düzenleme!

Yoksa öleceksin... Üstelik tek ölen de sen olmayacaksın!

Kızıl İntikamcı

İmparator Tehlikede

Androtion dediğini yapmış, Ateş ile Güneş'i sabah karanlılığında uyandırmıştı. Yunanlı yalnızca çocukları değil, tüm hizmetkârları Kolezyum'un yeraltı dehlizlerinde saatlerce oradan oraya koşturup durmuştu. İlk önce aslanlara, kaplanlara ve ayılara su verilmişti. Hayvanlar açlıktan böğürüyor, öfkeyle kafeslerinin parmaklıklarına saldırıyorlardı. Çocuklar hayvanların açlıktan delirmek üzere olduklarını bile düşündüler. Bu arada, elle çalıştırılan asansörlerden biri de bozulvermesin mi?

Olağanüstü gergin ve sinirli olan Yunanlı, "Tam da açılış gününde böyle olması gerekirdi zaten! Zeus aşkına!" diye bağırdı. "Her şey yolunda gitmezse, Marcus beni çerez niyetine aslanlara yem edecek!"

Elbirliğiyle asansörü çalıştırmayı başardılarsa da Androtion'un morali düzelecek gibi değildi. Öğle olmak üzereydi. Neyse ki adam kısa bir yemek molasına izin verdi de herkes nefes aldı.

Ateş ile Güneş, kendilerini Kolezyum'un altındaki rutubetli dehlizlerden dışarı atıp temiz havaya çıktılar ve sokaklardan amfiteyatroya doğru akmakta olan ve erkenden Kolezyum'un koridorlarını doldurmaya başlamış olan halkın arasına karıştılar. Devasa tente velum arenanın üzerine gerilmiş, Kolezyum'u yakıcı güneşten korumaya çalışıyordu. İşportacılar, seyircilerin oturacağı elli sıra halindeki tribünleri oluşturan beyaz mermer merdivenlerde koşturup durarak minik tezgâhlarında su, şarap, ekmek, hatta meyve satıyorlardı.

Halk oldukça heyecanlıydı, oyunların açılışını sabırsızlıkla bekliyorlardı. İmparatorun ailesiyle yakın dostlarına ayrılan yerler iyice aşağıda, bir çalgıcı topluluğunun günün sevilen parçalarını çaldığı, arenaya en yakın bölümde bulunuyordu. Titus'un kendi locası ise kuzeydeki kısımda idi. Arkaya doğru yükselen merdivenlerde ön sıralar askerlere ve öğretmenlerle öğrencilerine ayrılmıştı. Diğer siviller arkada, hanımlar ise en üst sıralarda oturuyorlardı. Onların ardında da kölelerle fakir halkın oyunları ayakta izleyebileceği beş bin kişilik bir alan vardı.

Ateş, "Acaba Maya da gelmiş midir?" diye söylendi.

Güneş, ellerini gözlerine siper ederek tribünleri inceledi. "Sanırım," dedi. "Regina ile gelecektir herhalde. Ama onu seçemiyorum. Etraf çok kalabalık."

Maya gerçekten de Kolezyum'daydı ve gayet güzel bir

yerdeydi. Kiya ve Regina ile henüz kimsenin bulunmadığı imparatorluk locasının hemen yanında oturuyordu. Sınırları bir keman yayı gibi gerilmiş olan Marcus, locasında bir aşağı, bir yukarı yürüyüp duruyor, imparatorun gelmesini bekliyordu. Bu arada akrobatlar arenada marifetlerini sergilemeye başlamışlardı ama koridorlardan tribünlere akan insan seli durmak bilmiyordu. Bodrum kat dehlizlerinden arenaya çıkan parmaklıklı kapıların ardından vahşi hayvanların kükremeleri yükseliyordu. Regina, Maya'nın enfes bir biçim verdiği saçlarını bir kez daha düzelttikten sonra "Az kaldı," diye söylendi. "Öyle heyecanlıyım ki!"

Maya, "Baban da öyle galiba," dedi.

Regina gülümsedi ve "Aman, boş ver!" dedi. "O zaten her zaman heyecanlıdır. Babamın şu gülünç şantajcının tehditlerine kulak astığını sanmıyorsun herhalde!"

Maya yanıt vermedi. Gece Marcus'u uyandırmış ve ucunda mesaj bulunan oku ona da göstermişti. Adam duygularını hiç belli etmemeye çalışmıştı doğrusu ama sesi bir anda titremeye başlamıştı.

Kızcağz Ateş ile Güneş'i uyarmak, onlara intikamcının son mesajını söylemek için yanıp tutuşuyordu. Belki oyunlara ara verildiğinde arkadaşlarının yanına uğrayıp onlarla konuşabilirdi.

Maya, bakışlarını yeniden Marcus'a çevirdi. Edil, locanın

ön tarafında, armasının işlendiği gölgeliğin altında durmuş, hiç kıpırdamadan imparatorluk tahtına bakıyordu. Sanki gözlerini tahttan ayırmazsa imparatoru oraya getirmeyi başaracakmış gibi...

Sonunda trompet sesleri duyuldu ve ardından yürüyen yakınlarıyla imparator görüldü. Hıncahınç dolu olan amfiteyatrodada bir gürültü koptu. Elli bin seyirci hep bir ağızdan bağırarak imparatoru selamlıyor, ayağa fırlayıp tezahürat yapıyordu. Titus, dakikalarca hareketsiz durarak halkın sevgi gösterisinin tadını çıkardı. Sonra elini kaldırdı. Kolezyum bir anda sessizliğe büründü.

Yaprak düşse duyulacak bu sessizliği, ancak imparatorun konuşması bölebilirdi. "Yüce Roma'nın imparatoru olarak bu amfiteyatroyu ve bu oyunları size, halkıma armağan ediyorum. Bu oyunlar yüz gün sürsün ve asla unutulmasın!"

Konuşmasını bitiren Titus, yerine oturdu. Sevinç gösterisi yeniden başlamıştı. Yüz gün! Böyle bir şey görülmemişti. Maya da el çırpıyordu. Bir ara imparatorun edil'ine bir işaret yaptığını gördü. Marcus yerinden kalktı. O da bir hükümdar gibiydi doğrusu; oyunların hükümdarı. Edil, kırmızı tuniğinin üstüne erguvan rengi geniş bir çizgisi bulunan beyaz pelerinini dolamıştı. Başına, altın suyuna batırılmış yapraklardan oluşan bir taç takmıştı. Sol elinde, ucunda kanatları açık bir kartal bulunan, fildişinden bir asa tutuyordu. Sağ elinde ise sade, beyaz bir

bez parçası, yani oyunları başlatacak olan *mappa* vardı.

Programın ilk bölümünü gerçekleştirecek olan görevliler aşağıdaki arenada, gözlerini mappa'ya dikmiş bekliyordular. Dört yarışçı da onlar gibi iki tekerlekli, hafif yapılı arabaları *kuadriga*larda başlama işaretini bekliyordular. Arabaların her birine dörder at bağlanmıştı. Atlar sabırsızlıkla tepiniyorlardı. Marcus elindeki mappa'yı bıraktığı an, yarış başlayacaktı. Seyircilerin kimi avaz avaz bağırıyor, kimi de ıslık çalıyordu. Marcus tam işareti vermek üzereyken, alev alev yanan bir ok mappa'yı Marcus'un elinden koparıp, imparatorun gölgeliğini tutan direğe saplanıverdi.

Herkes korkuyla imparatorun locasına bakıyor, kimse kıpırdamaya cesaret edemiyordu. Olay öylesine dehşet vericiydi ki, herkes donakalmıştı. Ahşap direktten siyah bir duman çıkmaya başlamıştı. Maya, yangın hemen söndürülmezse, locanın içindekilerle birlikte tutuşacağını fark etti. Ne var ki, kimse kıpırdamıyordu; iğreniyormuş gibi oka bakan imparator bile. Maya daha fazla dayanmadı. Birkaç metre yandaki locaya seğırtip bir testi kaptı ve içindeki suyu okun üstüne boca ederek alevleri söndürdü. Bu arada okun ahşaba gömülmeyen uç kısmının kırmızı olduğunu görmüştü; Kızıl İntikamcı'dan yeni bir mesajdı bu!

Titus, beğeni dolu bakışlarla kızı süzdü. "Öyle görünüyor

ki, bütün şu hizmetkârlarımdan çok daha cesursun,” dedi.

Maya saygıyla eğilerek imparatoru selamladı ve iki adım geriye çekildi. İmparator yakınındaki bir *zenturio*'ya, yani Roma subayına dönerek, oku atanın derhal bulunmasını emretti. Subay, emri yerine getirmek için aceleyle uzaklaştı.

İmparator sert bir sesle “Marcus!” diye gürledi. “Bana vaat ettiğin olağandışı oyunlar bunlar mı? Mars adına!” Alaylı bir edayla el çırpı ve “Çok etkilendim doğrusu,” dedi. “*Valde bona* (çok iyi), dostum, *valde bona!*”

Edil zorla gülümsedi. Alnında ter damlaları belirmişti. “Önemsiz bir olay imparatorum,” diye kekeleydi. “Bana sorarsanız sözünü etmeye bile değmez.”

“Fikrini sormadım ki, seni rezil! Bu ok bana da isabet edebilirdi, Jüpiter aşkına! Bana! İmparatora! Aslanlara yem olmak istemiyorsan, başlat artık şu oyunları!”

Öfke ve korkuyla titremekte olan Marcus, emre itaat etti. Başka bir mappa getirtti ve işaretiyle yarış başladı. Kolezyum'da atmosfer bir anda değişivermiş, ortama yarışma heyecanı egemen olmuştu. Maya yerine döndü. Yarışçılar vahşi bir rekabet sergiliyorlardı. Kamçılar yalnızca atların değil, rakiplerin de bedenlerinde şaklıyordu. İlk tur biterken bir yarışmacı *kuadrigası*'ndan uçmuş, arabanın peşinde metrelerce sürüklenmişti. Kum zeminde kan rengi bir yol oluşmuştu. Regina heyecanla ayağa fırlamış bağıırıyordu ama

Maya arenaya bakamıyordu bile. Onun yerine okla ilgilendi. Ne taraftan atılmıştı acaba? Ahşap direğe eğimli bir açıyla saplandığına göre, aşağıdan atılmış olmalıydı. Dikkatli bakışlarla çevresini inceleyen Maya, vahşi hayvan kafeslerinin, gladyatörlerin ve atların arenaya çıktığı, demir parmaklıkları çok sayıda geçit olduğunu fark etti.

Anlaşıldı, diye düşündü. Okçu, bu geçitlerden birinin ardına gizlenmiş olmalıydı. Öyle olmak zorundaydı. Acaba Ateş ile Güneş bir şey görmüşler miydi?

Regina gülerek, “Hey, kendini iyi hissetmiyor musun yoksa?” diye sordu. “Kan görmeye dayanamıyorsun galiba.”

Maya, işte fırsat, diye düşündü ve başını salladı. Özür dileyerek Kiya ile birlikte locadan ayrıldı. Mutlaka arkadaşlarını bulup onlarla konuşmalıydı.

Tehlikeli Plan

Aya, doğruca Kolezyum'un bodrum katına inen merdivenlere yöneldi. Her yer nöbetçi kaynıyor, herkes harıl harıl Kızıl İntikamcı'yı arıyordu. Biraz dolaştıktan sonra, ayı kafeslerinin yakınında temizlik yapmakta olan arkadaşlarını buldu.

Heyecanla "Olanları siz de duydunuz mu?" diye sordu arkadaşlarına.

"Elbette! Arena bir anda öylesine sessizleşmişti ki, merak edip baktık."

"E, ne diyorsunuz?"

Ateş -bir konuyu derinlemesine düşündüğünde hep yaptığı gibi- kulak memesini çekiştirerek "Bana sorarsanız ok aşığıdan, buralarda bir yerlerden atılmış olmalı," diye mırıldandı. "Seyircilerin arasından atılsa, görenler olur ve okçu engellenirdi. Oradan imparatorluk locasına ok mu atılır? Oku attıktan sonra da büyük olasılıkla bodrum katın karanlık dehlizlerine saklanmış, ortalıkta dolanan bunca insanın arasında göze çarpmamıştır. Yayıyla okunu da perdelerden

birinin ardına gizlemiştir. Oku atmadan önce de arenaya giden koridorlardan birinde beklemiş olmalı. Gelin bakın!” Arkadaşlarını parmaklıklı bir kapıya götürdü. Demirlerin arasından baktılar.

O sırada Marcus, araba yarışının galibini kutlamakla meşguldü.

Ateş, “Okun saplandığı açığa bakılırsa, bence tam buradan atılmıştır,” dedi.

İmparatorluk locasına bir bakış atan Maya, “İyi gözlem!” diyerek övdü arkadaşını.

“Çok haklısın,” diyen Güneş de arkadaşını onayladı. İnce uzun yüzü, heyecandan kızarmıştı. “Bakın ne diyeceğim. Olaydan kısa süre önce Androtion’u gördüm. Tam da burada! Su almaya giderken buradan geçiyordum. Androtion parmaklıklara dayanmış, dışarıyı gözlüyordu.”

“Emin misin?”

Güneş, “Yüzde yüz eminim,” dedi.

Ateş, “Androtion ha...” diye mırıldandı. “İlk iki oku da biliyordu nedense. Bu oldukça kuşku uyandırıcı, değil mi? Hem bir gerekçesi de var; Marcus’tan nefret ediyor.”

Maya heyecanla, “Dün gece bir ok da Marcus’un evine atıldı,” diye bağırdı ve önceki gece olanları anlattı.

Ateş yorgun omuzlarını oynatarak dinlendirmeye çalışırken “Androtion’u göz hapsinde tutmalıyız,” dedi.

Maya da aynı fikirdeydi. “Çok iyi olur,” diye söylendi. “Ne yazık ki, bu konuda size yardım edemeyeceğim. Sahibem Regina’nın yanına dönmeliyim.”

“Cadaloğlu sürüyor mu?”

Maya gülerek “Bir de kedisini görseniz! Ona kıyasla Regina melek sayılır!” dedi. “Sabah görüşürüz. Yarın sizinle buluşmak için uyduracağım bahanem bile hazır. İyi şanslar!”

Maya gözden kaybolunca Güneş, Ateş’e dönerek “Androtion’u nasıl göz hapsinde tutacağız?” diye sordu. Sesi kaygılıydı. “Kolezyum’dan yalnızca akşamları ayrılıyor. Yoksa bir planın mı var?”

Ateş, “Herhalde,” dedikten sonra arenaya baktı. O sırada kafeslerden birinin parmaklıkları kaldırılmış, aklıktan gözleri dönmüş dört kaplan, kükreyerek arenaya fırlamıştı. Onları tepeden tırnağa silahlı sekiz gladyatör karşıladı. Seyircilerin çılgın tezahüratı altında korkunç bir mücadele başlamıştı.

Ateş irkilmişti, “Aman Tanrım!” diye mırıldandı. Yüzü bembeyaz kesilmişti.

Güneş arkadaşını kolundan çekerek parmaklıklardan uzaklaştırdı. Ana koridorda bir grup askerle karşılaştılar. Adamlar herkesi ürküten okçudan hiçbir iz bulunmadığından söz ediyorlardı.

Güneş, Ateş’e dönerek “Bana şu planını anlatacaktın,” dedi. “Tabii gerçekten bir planın varsa...”

Ateş rahat bir tavırla “Olmaz olur mu?” diye yanıtladı. “Bu gece Androtion’u izleyeceğiz. Evine bir göz atmak istiyorum. Eğer evde kırmızı uçlu oklardan bulursak, Kızıl İntikamcı’nın kim olduğunu da öğrenmiş oluruz!”

* * *

Hava kararırken, Kolezyum boşalmaya başladı. Halk doyasıya eğlenmişti. Marcus, onlara vahşi hayvanların kullanıldığı bol kanlı ve heyecanlı mücadelelerle ölümcül gladyatör dövüşleri sunmuş, üstelik hiç akla hayale gelmeyecek bir de suikast girişimi olmuştu. Alevler içindeki ok, seyircileri uzunca bir süre meşgul etmiş, gün boyunca herkes bunu konuşmuştu. Kızıl İntikamcı adı, dilden dile dolaşıp duruyordu. Herkes bir şey uyduruyor, çeşitli dedikodular yapıyordu. Suikast, saygıyla karışık bir korku yaratmıştı. Kim bu okları atmayı göze alacak kadar korkusuz ve hayatından bezmiş olabilirdi? Hem nasıl olurdu da yakalanamazdı? O ok, kimi hedef almıştı acaba; Marcus’u mu, yoksa imparatoru mu?

Güneş ile Ateş için iş günü henüz bitmemişti. Arenanın kanla kaplı zeminindeki kumları tırmıkla düzelttiler, sağ kalmış hayvanları besleyip su verdiler. Öncesinde de ölen birkaç gladyatörün öküz arabalarına yüklenerek aceleyle Kolezyum’dan uzaklaştırılmasını izlemişlerdi. Ne kadar hızlı çalışırlarsa çalışsınlar, Androtion’a yaranmak mümkün değildi. Sinir küpü gibi ortalıkta dolanan adam, sürekli bir telaş

içindeydi. Neyse ki, sonunda tüm işler bitti.

Çocukların eline birkaç gümüş para sıkıştıran Androtion, "Bir an önce gidip yatın!" diye emretti. "Yarın yine zorlu bir gün olacak. Ben de artık gidiyorum."

Güneş ile Ateş başlarını salladılar. Yunanlı biraz uzaklaştıktan sonra, adamı ikisini fark etmeyeceği bir uzaklıktan izlemeye başladılar. Kolezyum'dan çıkan Androtion sağa dönerek hızlı adımlarla caddede yürümeye başladı. Kısa süre sonra da içinde çok sayıda konut bulunan kocaman insula'lardan birine girip, ortadan kayboldu.

Güneş acıkmıştı ve çok yorgundu. "Şimdi ne yapacağız?" diye sordu.

Ateş, "Androtion'un peşinden gideceğiz elbette. Başka ne yapabiliriz?" dedi. Bina bloğundan içeri girdiklerinde, kendilerini pis bir avluda buldular. Avluda, binanın üst katlarına çıkan merdivenler vardı. Ateş ile Güneş, buldukları yerden Androtion'un en üst kata çıktığını gördüler.

Güneş esneyerek "Ya şimdi?" dedi.

"Onu bir şekilde evinden dışarı çıkarmalısın," dedi Ateş. "O zaman içeri girip etrafa bir göz atabilirim."

Güneş alaylı bir sesle, "Ah, sahi mi?" diye mırıldandı.

O sırada yanlarından kendi yaşlarında bir erkek çocuk geçti. Geçerken de küstah bakışlarla onları süzdü. Ateş'in aklına bir fikir gelmişti.

Çocuğa “Ave, bana bir iyilik yapar mısın?” diye seslendi.

Çocuk ilgisiz bir sesle “Neden yapacaktım?” diye sordu ve burnunu karıştırmaya başladı.

“Çünkü karşılığını ödeyeceğiz.”

Yabancı çocuğun yüzünden bir gülümseme geçti. “O zaman başka. Ne yapmamı istiyorsunuz?”

“Androtion’u aşağıya çağır. Ona önemli bir mesaj getiren bir habercinin binanın dışında beklediğini söyle!”

“Neden kendin söylemiyorsun?”

“Kimse bana para ödemiyo da ondan.”

“Anlaştık, yapacağım. Kaç para vereceksin?”

Ateş cebindeki paralardan birini çıkarıp çocuğa fırlattı. Oğlan parayı havada kaptı ama başını salladı. Ateş’in bir gümüş lira daha atması için bekledi. Sonunda Güneş aşağıda saklanırken, Ateş, çocukla birlikte üst kata çıktı. Genç Romalı, nereye gittiğini gayet iyi biliyordu. Dosdoğru Androtion’un evine ilerleyerek kapıyı çaldı. Bu arada Ateş, koridordaki bir duvar çıkıntısının ardına sinmişti. Planı tıklar tıklar işliyordu. Kalbi çarparak Yunanlı’nın evinden çıktığını, kapıyı bile kapatmadan çocuğun peşinden aşağıya indiğini gördü. Hızla duvarın arkasından çıkarak, Androtion’un evine daldı.

Kendisini bir odanın ortasında bulan Ateş, çevresini inceleyerek nasıl bir yerde olduğunu anlamaya çalıştı. Batmakta olan güneşin son ışıkları, hem yatak hem de oturma odası

olarak kullanıldığı belli olan mekânı hafifçe aydınlatıyordu. Pencerenin hemen yanında basit, gösterişsiz bir dolap duruyordu. Odanın ortasına yerleştirilmiş küçük masanın yanında yalnızca iki sandalye vardı. Köşede de üzerinde yine sade bir örtü bulunan bir yatak duruyordu. Yatağın hemen yanında bir kapı daha vardı. Ateş, aramaya nereden başlayacağına karar veremedi. Değerli saniyeler uçup gidiyordu.

“Başla artık!” diye söylendi kendi kendine. Androtion, her an geri dönebilirdi.

Ateş, sırayla her yeri araştırmaya karar verdi. İlk önce dolabı açtı. Birkaç giysi, bir başka yatak örtüsü, toprak kaplar, bir testi, birkaç toprak bardak, iki kandil, birkaç ıvır zıvır vardı, o kadar. Hayal kırıklığıyla yatağa dönen Ateş, eğilip yatağın altını kontrol etti ama orası bomboştu.

O sırada koridorda birilerinin konuştuğunu duydu. Heyecandan kan ter içinde kalmıştı. Hızlı adımlarla kapıya yaklaşıp, aralıktan dışarıya baktı. Kapının önünde iki çocuk oyun oynuyordu. Ateş rahatlayarak geriye döndü ve aramayı sürdürdü.

Bu kez kapalı kapının ardındaki odaya yöneldi. Oda penceresizdi ve zifiri karanlıktı. Ateş bir kandil yakmayı düşündü ama neyle yakacaktı? Hem buna zamanı da yoktu. Ellerini uzatarak odadaki eşyaları yoklamaya başladı. Bir anda ayağı sert bir şeye çarptı. Eğildi, sağına soluna dokunduğunda, bunun bir sandık olduğunu anladı. Kapağın orta yerinde kilide benzeyen bir me-

kanizma vardı. Ateş çömeldi ve sandığın kapağını kaldırdı. Elini dikkatle sandığa soktu. İlk dokunduğu şey yumuşak bir kumaştı. Bir *tunika* olmalıydı bu. Sandığın içindekileri yoklamayı sürdürdüyse de eline oka benzeyen bir şey gelmedi.

Tam ayağa kalkıyordu ki boğuk bir ses duydu. Bu sesin bir çocuktan çıkması olanaksızdı; kesinlikle yetişkin bir erkeğe aitti. Ateş karanlık odadan dışarı fırlayarak kapıya koştu. Aralık kapıdan dışarı çıkmaya niyetliydi ama bu kez duyduğu ses Androtion'a aitti ve hemen kapının ardından geliyordu. Ateş'in korkudan kanı dondu. Adam kapının tam önündeydi. Panik içinde çevresine bakındı. Yatak! Başka çaresi kalmamıştı. Hızla yatağın altına dalıp gizlendi. Neyse ki, yatak örtüsü yere kadar iniyordu. Kapı gıcırdayarak açıldı.

Androtion "Lanet olası çocuklar; akılları, fikirleri yaramazlıkta," diye söylendi.

Ateş, yatak örtüsünün ardından ona bakıyordu. Androtion, masaya doğru ilerledi. Orada biraz durduktan sonra da gelip yatağa oturdu. Tahtalar gıcırdayarak esnedi. Yunanlı yatağa uzanmıştı belli ki.

Ateş, adamın kısa sürede uykuya dalmasını umuyordu. Ancak ondan sonra evden çıkabilirdi.

Ne var ki, Androtion'un uyumaya niyeti yoktu. Bir şarkı mırıldandı; sonra kendi kendine konuştu. Ateş, Yunanlı'nın birini beklediğini düşündü.

Yarım saat kadar sonra kapı çalındı ve Androtion yerinden kalkıp kapıyı açtı.

“Androtion, sevgili dostum. Harika habere ne diyorsun?”

Androtion gülerek “Gerçekten de harika, Zeus adına! Daha iyisi olamazdı,” dedi. Ateş, adamın güldüğünü ilk kez duyuyordu. Yatağın altındaki tozlar burnunu gıdıklamıştı. Hapşırırmamak için olağanüstü bir çaba göstererek kendini tuttu.

Androtion konuğuna “Şarap ister misin?” diye sordu.

“Hem de nasıl!”

Androtion’un ayakları yan odada kayboldu.

Az sonra konuk, “Şarap hiç fena değilmiş,” diyerek ev sahibini övüyordu.

Androtion, “Köşedeki Suriyeli’den aldım,” dedi. “Burada yeni.”

Diğer adam, “Ben de ona bir uğrayayım,” dedi, “ama şimdi dostumuzdan konuşalım. Nasıl bir tepki verdi?”

Androtion bir kez daha güldü. “Yüzünü görmeliydin. *Mappa* kadar beyazdı.”

Konuk bu kez, “Aslına bakarsan arenadaki vahşi katliamı seyretmemeye kararlıydım ama bu sefer iş başka,” dedi. “Yarın ben de geleceğim.”

“Gel tabii! Pişman olmazsın,” dedi Androtion. “Haydi dos-

tum, içkini bitir de gidip bir şeyler yiyelim. Karnım acıktı. Acele edersek benim *caupona*'da yer bulabiliriz.”

“Şarabın da öyle güzelmiş ki, kolayca içiliyor, *Diyonisos** adına!”

Ateş, kadehlerin masaya bırakıldığını anladı. Daha sonra ayak sesleri duyuldu ve kapı açılıp kapandı. Ama Ateş hiç hoşuna gitmeyen bir ses duydu. Kilitte bir anahtar dönmüş, Ateş içeride kalmıştı!

Oğlan yatağın altından çıkarak, üstüne başına yapışan tozları silkeledi. Kaygıyla evden nasıl çıkabileceğini düşünüyordu. Pencere! Ateş pencereyi açarak dışarıya baktı. Aşağıdaki sokak oldukça hareketliydi. Birçok dükkân ve elbette tüm meyhaneler açıktı. İyi de Ateş üçüncü kattan aşağıya nasıl inecekti? Yan tarafa bir göz attı. Androtion'un penceresinin hemen altındaki pervaz, evin ön duvarı boyunca devam ediyordu. İki ayak genişliğindeki çıkıntı cephe boyunca ilerliyor, bu arada kenti bir örtü gibi sarmış olan karanlığın içinde kayboluyordu. Ateş tüm cesaretini toplayarak pencereye oturdu. Arkasını duvara vererek ayaklarını daracık çıkıntıya yerleştirdi. Sırtını sımsıkı duvara yapıştırarak adım adım yana doğru ilerlemeye başladı. Aşağıya bakmamaya gayret ediyordu. Yirmi metre kadar ilerlediğinde çıkıntı sona erdi ama neyse ki, hemen altında

* Yunan şarap tanrısı. (Ç.N.)

bir başka evin çatısı vardı. Ateş dudaklarını ısırды. Mesafe yaklaşık üç metre kadardı ama bu işin geri dönüşü yoktu. Öne doğru kararlı bir adım atarak boşluğa atladı. Sert bir iniş olmuştu doğrusu. Bir an nefesi kesildi ve yerden kalkamadı. Çevresine bakındığında indiği yerin bir teras olduğunu anladı. Hemen köşede aşağıya inen bir merdiven vardı, sonrası kolaydı. Rahatça sokağa indi.

Güneş onu görünce rahat bir nefes aldı. Arkadaşı o kadar uzun süre görünmeyince, oldukça kaygılanmıştı. “Nerede kaldın?” diye soludu.

Ateş alaycı bir sesle, “Küçük bir gezinti yaptım,” diye yanıtladı. “Androtion’un bu denli çabuk döneceğini beklemiyordum doğrusu. Beni uyarman gerekirdi. Az kalsın yakalanıyordum!”

Güneş “Nasıl uyaracaktım?” diyerek savunmaya geçti. “Aşağıda onu kimsenin beklemediğini gördüğünde hemen geri dönmesi çok doğal değil mi? Senin plan biraz aceleyle gelmiş bence.”

Ateş de fazlasıyla gerilmişti. “Tamam, tamam. Şimdi tartışmayalım,” diyerek konuyu kapamaya çalıştı.

Androtion’un evinde yaptığı araştırmayı Güneş’e detaylarıyla aktardı. “İkinci adam da Yunanlı idi,” dedi. “Tanrı Diyonisos’un adını andı. Diyonisos, Yunan tanrılarında biri değil miydi?”

Güneş başını salladı ama “Bu neyi kanıtlar ki?” diye karşı çıktı. “Bir ok bulabilseydin keşke... yazık olmuş.”

Ateş sıkıntıyla başını sallayarak, “Bence yine de adamımız Androtion,” dedi. “Kızıl İntikamcı o! Diğer adam da suç ortağı olmalı. Konuşmalarını duymalıydın. Kolezyum’daki olaya öyle sevinmişlerdi ki...”

“Bu, yine de bir şeyi kanıtlamaz,” diye söylendi Güneş.

“Olsun,” dedi Ateş. “Kanıt da bulacağız!”

Yangın!

Ertesi gün Roma, cehennem gibi sıcaktı. Güneş, Kolezyum'un tepesinde acımasızca parlıyor, işçilerin analarından emdikleri sütü burunlarından getiriyordu. Devasa duvarların içinde boğucu bir hava vardı ve herkes çok gergindi. Ateş ile Güneş, Androtion'un yoluna çıkmamaya çalışıyor, yırtıcı hayvanların kafeslerini temizlerken alçak sesle sohbet ediyorlardı. Androtion'un suçunu nasıl kanıtlayacaklarını düşünüyor ama bir çıkar yol bulamıyorlardı. Maya ile Kiya'nın çıkıp gelmesini beklediler ama onlardan da ses seda çıkmamıştı. Maya genelde harika fikirler bulur, durumu kurtarıverirdi ama kız ortalarda görünmüyordu. Durum böyleyken, oyunların ikinci gününde de gözlerini açık tutmaktan başka çareleri yoktu.

Böylece öğleden sonra oldu. Kızıl İntikamcı nedeniyle geniş güvenlik tedbirleri alınan koridorlardan geçen binlerce seyirci, amfitiyatroyu yine hıncahınç doldurmuştu. Trompetler, oyunların başladığını duyurdu. Ateş ile Güneş,

her fırsatta parmaklıklara yanaşıp arenayı kontrol ediyorlardı. Bu arada Marcus, imparatorun locasının önüne gelerek oyunları başlatmıştı. Kolezyum'da en az elli bin seyirci vardı ve her yer tıklım tıklım doluydu. Oyunlar zararsız dövüşlerle başlamıştı. Ardından egzotik hayvanlar getirildi. Bir deve, iki fil, ardından da Roma'nın kolonilerinden gönderilen çelenklerle arenada bir tur atıldı.

Daha sonra gladyatörler, başı öne eğik şişman bir adamı amfiteyatrodan dışarı kovaladılar. Şişman adamın kirasını ödemediği ilan edilince, seyircilerden kahkahalar yükseldi. Daha sonra da mide ağrısına karşı işe yaramayan bir ilaç satmaya çalışan yaşlı bir kadın, aynı biçimde arenaya çıkartılarak seyirciler tarafından ısıklandı ve kendisiyle alay edildi.

Ama bu fasıldan sonra iş ciddileşti. Çalgıcılar sevilen şarkıları çalarken, arenaya çıkan işçiler, yere serili ahşap perdeleri kaldırarak içine önceden su doldurulmuş olan büyük havuzu açığa çıkardılar. Sonra bu havuza iki yelkenli tekne indirildi. İkisinde de tepeden tırnağa silahlı yirmi savaşı vardı.

Marcus, "Saygıdeğer imparatorumuz, bugün sizleri bir deniz savaşıyla eğlendirmeyi düşündü!" diye bağırdı. Seyirciler Titus'a dönerek tezahürat yaptılar.

Arenanın neredeyse tamamını kaplayan havuzdaki gemiler, birbirlerine yanaştılar. Savaşçılar, birbirlerini yenip rakip gemiyi ele geçirmeye çalışıyorlardı. Kanlı bir savaş başladı.

Gürzler adamların bedenlerine çarpıyor, mızraklar zırhların arasından yol bularak ete gömülüyordu. Seyirciler bas bas bağılıyor, imparator bile havaya girmiş, alkış tutuyordu.

Güneş, "Ben olsam, orada mızrak yemeyi bekleyeceğime gemiden atlayıp toz olurdu," diye mırıldandı.

Ateş buz gibi bir sesle "Bunun işe yaracağını sanmıyorum," dedi. "Suyun içi timsah kaynıyor!"

Birinin düşmesini umarak suyun içinde bekleyen kocaman timsahları Güneş de fark etmişti. Çocuklar öğrenerek içeri dönmeye yeltendiklerinde, alevler içindeki bir ok, gemilerin yanından uçarak Kolezyum'un üstündeki *velum*'a, yani tenteye saplandı. *Velum* bir anda alev almıştı.

Güneş, "Kızıl İntikamcı!" diye haykırdı. "Bu olsa olsa Kızıl İntikamcı'nın işidir!"

Yangın yıldırım hızıyla yayılıyor, *Velum*'dan kopan alev alev bez parçaları arenaya düşüyordu. Gemilerin yelkenleri de alev alınca neye uğradıklarını ancak anlayabilen seyirciler, paniğe kapıldılar. İnsanlar yerlerinden fırlamış, çıkışlara koşuyorlardı. Bazıları tökezlediler. Arkadan gelen büyük kalabalık düşenleri ezip geçiyor, amfityatrodan çılgınlık yükseliyordu. Timsah dolu havuz yüzünden hareket edemeyen askerler arenanın kıyısında bir zincir oluşturmuşlar, elden ele geçirilen su kovalarıyla yangını söndürmeye çalışıyorlardı. Bu sayede yangının *velum*'un ahşap direklerine sıçra-

masını önlediler. Havuzdaki iki gemi cayır cayır yanıyordu. Amfityatro birkaç dakika içinde bir tımarhaneye dönmüştü. Canları pahasına savaşıacak insanları izlemeye gelen seyirciler, şimdi kendi canlarının derdine düşmüşlerdi.

Güneş kaygılı bir sesle, “Umarım Maya ile Kiya sağ salim dışarı çıkmayı başarmışlardır,” diye mırıldandı.

Ateş arkadaşını yatıştırmaya çalışarak “Hiç merak etme,” dedi. “Unuttun mu? Kiya, Firavun Hatşepsut’un da hayatını kurtarmıştı!”

Güneş başını salladı. Sesini çıkarmamıştı. Ateş doğru söylüyordu. Mısırlı akıllı kedi onları zor durumlardan kurtarmakla kalmamış, Hatşepsut’un canına kastedenleri bulmalarına da yardım etmişti.

Bir anda Güneş’in dedektiflik damarı kabardı. Tam karşılarındaki parmaklıklı kapıyı göstererek “Yanan ok oradan atıldı,” dedi. “Haydi, gidip bir bakalım!”

“Tamam, ama dikkat edelim de Androtion’un kucağına düşmeyelim. İşten kaytarıp buraları kolağan etmemizden pek memnun kalmayacağına eminim.”

Çocuklar Kolezyum’un yeraltı koridorlarında koşarak ilerlediler. Kimseye rastlamadan hedeflerine ulaşmışlardı.

Güneş heyecanla yerdeki oku göstererek, “Bak bir ok daha!” diye bağırdı. Eğilip oku yerden aldı. Oku evirip çevirirken, “Bak hele, bu da kırmızıya boyanmış,” dedi.

“Kan kırmızısına boyanmış!” diye düzeltti Ateş. “İntikamcının rengine!”

“Bence bu oku bilerek düşürdü,” diye mırıldandı Güneş. “Adam, olay yerinde kartvizitini bırakmak istemiş.”

O anda Ateş, “Dikkat et, kıpırdama!” diye bağırdı.

Güneş boş gözlerle arkadaşına baktı. “Ne oldu?”

“Yerde izler var, hemen yanında, yerde. İntikamcının olabilirler! Sakın onlara basma!” diyen Ateş eğilmiş, izleri inceliyordu. “Sandalet izine benziyor, değil mi?”

Güneş ona hak verdi.

Ateş, “Hımmm,” diye mırıldandı. “Kolezyum’da sandalet giyen fazla kişi yok. Çoğu yalınayak dolaşiyor. Ama biri var ki, sürekli sandalet giyiyor.”

Güneş’in gözleri kısılmıştı. “Androtion...”

Ateş, “Doğru!” diyerek eliyle ayak izini ölçmeye başladı. “Üç karış uzunluğunda,” dedikten sonra ayağa kalktı. “Şimdi iş, Androtion’un sandaletlerinin bu ize uyup uymadığını anlamaya kaldı.”

“Bunu nasıl öğreneceğiz? Androtion, sandaletlerini inceleyesin diye burnuna uzatmayacak herhalde.”

Ateş, “Burnuma uzatmak mı? Aman, istemem!” diyerek yüzünü buruşturdu. “Ama bir fırsat çıkar elbette; bekle, görürsün. Haydi gel, gidip Maya ile Kiya’yı bulalım.”

Çocuklar, Androtion'a fark ettirmeden Kolezyum'dan dışarı süzöldüler. Dışarıdaki kargaşa sürüyordu. O karışıklıkta kölelerden biri çocuklara, Marcus'un ailesiyle durduğu yeri gösterdi. Kıpkırmızı kesilen *edil*, subaylardan birine avaz avaz bağıyordu. Bu arada çocuklar, seyircilerden bazılarının öldüğünü ve çok sayıda yaralı bulunduğunu duydular.

Marcus'un arkasında, eşi Blandinia duruyordu. Kadının yüzü endişeyle kararmıştı. Kızı Regina da oldukça sinirliydi. Şık, deri sandaletli ayağını sabırsızlıkla yere vuruyordu. Kız, belli ki, bir an önce eve dönmek istiyor, babasını beklemek zorunda kaldığı için de kızıyordu. Geniş omuzlu, iriyarı birkaç köle, ailenin etrafını çevirerek onları koruma altına almışlardı. En kenarda da Maya ile Kiya duruyordu. Ateş ile Güneş, Maya'ya doğru koşunca, Maya mutlulukla arkadaşlarına sarıldı. Kiya da burnunu çocuklara sürterek sevincini gösterdi.

Kız, "Sizi görmek ne güzel!" dedi.

"Bu cadı kazanından sağ kurtulduğunuza sevindim," dedi Güneş. Ateş, eğilerek Kiya'nın kulaklarının arkasını kaşdı. Kedi, bu harekete mutlu mırıltılarla yanıt verdi.

Maya alçak sesle, "Bizde bir şey yok," dedi. "Ama İmparator Titus çok kızdı. Marcus'un yerinde olmak istemezdim doğrusu. Tabii bu yeni saldırıdan da onu sorumlu tutuyor."

Ateş, kimsenin onları dinlemediğinden emin olduktan

sonra “Bir ipucu daha bulduk,” diye fısıldadı. Sonra da oku ve sandalet izlerini anlattı.

Maya'nın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. “İyi iş becerdiniz çocuklar,” diyerek arkadaşlarını övdü. “Kızıl İntikamcı'nın ensesindeyiz, desenize! Acaba o gerçekten de Androtion mu? Bilmem ki...”

“Nedenmiş?”

“Bir türlü inanamıyorum.”

“Neden inanamıyorsun?”

Maya gülerek “Hiçbir fikrim yok. Benimkisi yalnızca kadınca bir içgüdü, o kadar,” dedi.

Ateş, “Aman, saçmalama!” dedi ama o da gülüyordu.

Güneş elini kaldırıp “Susun!” dedi. “Sanırım Marcus gitmek istiyor.”

Edil, bir öfke sağanağı daha yağdırdıktan sonra, subayı yollamıştı. Regina'ya dönerek “Haydi *pupa*, eve gidiyoruz,” diye seslendi.

Genç kız öfkeyle “Bana *pupa* demesene! Daha kaç kez söyleyeceğim?!” diye bağırды.

“Tamam, tamam,” diyen Marcus'un akli başka yerdeydi, “Haydi, *pupa*. Sen de Blandinia; acele et!”

Karısı da sinirlenmişti. “Jüpiter aşkına, zaten herkes seni bekliyor!” diye çıkıştı.

Maya omuzlarını kaldırarak “Üzgünüm ama Pupa ile vilaya dönmeliyim,” dedi.

Güneş, “Gözlerini açık tut!” diye uyardı onu. “İntikamcı yakalanabilirse, Marcus, bunu ilk öğrenenlerden biri olacak.”

Maya “Anlaşıldı!” diyerek veda etti arkadaşlarına. “Gelişmeleri bildiririm size.”

Yeni Şüpheli

Edil'in ailesinde herkesin keyfi kaçmıştı. Maya ise şaşkındı. Ne Blandinia ne de Regina Marcus'a destek veriyordu. Tersine, tıpkı İmparator gibi onlar da oyunlarda yaşanan bu felaket nedeniyle Marcus'u suçluyorlardı.

Maya, Blandinia'nın, "Tanrılar sana karşılar!" dediğini duydu. Kadın, küçümser bir ses tonuyla, "Bu olay yüzünden tüm Roma'nın alay konusu olacağız. İmparator seni görevinden alırsa mahvoluruz!" diye kocasını azarlıyordu.

Regina ise Romalı şair Ovid'in bir dizesini yinelemekle yetindi: "*Tempora si fuerint nubila solus eris.*" (Gökyüzü bulutlandığında yalnız kalacaksın.)

Marcus susmuştu ama öfkeden titriyordu.

Daha sonra -hava kararmaya başladığında- edil, Kolezyum'da daracık kafeslere kapatılan aslanlar gibi, avluda bir aşağı, bir yukarı yürüyüp durmuştu. Habercilerin biri gelip biri gidiyordu. Sayısız mektup getirmişlerdi ama en önemlisi -yani intikamcının yakalandığı haberi- gelmiyordu

bir türlü. Kızıl İntikamcı'yı yakalamak için sarf edilen onca çaba sonuç vermemişti.

Maya mutfağa yollanmıştı. *Cena* (akşam yemeği) hazırlıklarına yardım etmesi gerekiyordu. Kiya da yanındaydı. Mısırlı kedinin hükümdarlığına girişi, besili Brütüs'ü çıldırtmıştı. Kiya geçen sefer yaptığı gibi hayvanı görmezden gelmiş, bu davranışı Brütüs'ü daha da kızdırmıştı. Ne var ki, kedi korkaktı. Kiya'ya saldırmayı bu kez de göze alamamıştı. Kiya da masanın altına kurulmuş, Maya yemeklere yardım ederken rahatça patilerini yalamaya koyulmuştu. Gladyatörler için bir kazan dolusu bezelyeli geyik kızartmasıyla fasulye pişirilmişti. Meyve olarak da Anadolu'dan getirilen kayısılarla, Afrika'dan gelen hurmalar servis edilecekti.

İş bittiğinde gece olmuştu. Maya, sonunda odasına dönebildi ve yorgunluktan bitap bir halde kendini yatağına attı. Sokaktan gelen sesler, iyice azalmıştı. Kim kollarını başının altında kavuşturdu.

Gün, tıpkı bir film şeridi gibi kapalı gözlerinin önünden geçti. Arenadaki oyunlar... deniz savaşı denilen o katliam... ok, yangın ve kargaşa... kariyeriyle yaşamını ellerinin arasında tutan Titus'un korkusundan çıldırmak üzere olan Marcus... Sonra Marcus'un, toplumdaki saygınlığını her şeyin önünde tutan eşi Blandinia...

Aman ne harika bir aile, diye düşündü Maya. O sırada Kiya'nın burnunu eline sürttüğünü hissetti.

“Ne oldu küçüğüm?” diye soran Maya, araştıran bakışlarla kedinin ince, çekik gözlerine baktı. Kiya, heyecanla miyavladıktan sonra kapıya koştu.

“Yine mi dışarıya çıkmak istiyorsun?”

Kedi geriye döndü ve gözlerini kırıştırdı.

“Ne? Ben de mi geleyim?”

Kiya bir kez daha miyavladı. Çok heyecanlı görünüyordu.

Maya sıkıntıyla yanağını şişirdi. O kadar yorgundu ki, yatağından çıkmayı göze alamıyordu. Ancak Kiya, ona bir şey göstermek ister gibiydi. Maya, bir önceki gece kedinin onu kapıya saplanan oka götürüşünü anımsadı. İnleyerek yataktan kalktı ve kapıyı açtı. Kapı daha aralanırken dışarı süzülen Kiya, doğru yemek odasının yolunu tutmuştu. Maya da hemen arkasındaydı. Etrafta ona sorular sorabilecek kimsenin olmamasına çok seviniyordu doğrusu.

Triclinium, yani yemek odası, hemen mutfağın bitişiğindedeydi ve ağır bir perdeyle koridordan ayrılıyordu. Maya, perdenin ardında Marcus ile Blandinia'nın alçak sesle konuştuklarını duydu. Sesleri heyecanlı çıkıyordu. Hatta Marcus bir kez bağırdı bile! Neler oluyordu? Maya'nın merakı uyanmıştı. Kız çevresine bakındı; koridor boştu. İyi ki de öyleydi. Parmak uçlarına basa basa, perdeye yüzü değene kadar yaklaştı. Bir aralıktan yemek odasını görmeye çalıştı. Marcus ile Blandinia, hâlâ yemek yedikleri kanepelerde oturuyorlardı.

Şarap kadehleri yarı yarıya doluydu; önlerindeki gümüş tepside ballı-karabiberli minik ekmekler duruyordu. Marcus'un yanakları kızarmış, gözleri ifadesizleşmişti. Adam düpedüz sarhoştı.

O sırada Marcus, "Ah bu Titus!" diye bağırdı. "Oyunları ününü arttırmak için kullanıyor!"

Blandinia ekmeklerden biri ağzına götürürken, soğuk bir sesle "Neden sinirleniyorsun ki, Marcus," diye söylendi. "Şimdiye dek tüm imparatorlar böyle yapmadılar mı? Oyunları sürekli ünlerine ün katarak halkı yanlarına çekmek için kullandılar. Bunlar imparatorların oyunları."

Marcus öfkeyle başını salladı. "Hayır, Jüpiter aşkına!" diyerek içeceğine saldırdı ve konuşmadan önce koca bir yudum içti. "Bu amfityatro bir sembol. Kargaşa ve yasadışılığı yemenin sembolü; iynin kötüye galip gelmesinin sembolü. Anlasana Blandinia! Bu amfityatro, biz Romalıları bu denli güçlü yapan her şeyin elle tutulur bir hale büründüğü yer. Burası düşmanlarımıza, Roma'ya saldırmaya ve Roma'nın düzenini bozmaya kalkıştırlarsa başlarına neler geleceğini gösterdiğimiz yer. Ama Titus, bu oyunları kendi gücünü arttırmak için kullanıyor."

Ağzındakileri çiğneyen Blandinia, "Düzeni bozmak mı?" diye mırıldandı. "Kızıl İntikamcı'nın yaptığı gibi mi demek istiyorsun?"

Maya dudaklarını ısırđı. Blandinia, kocasının yarasına tuz basmayı gayet iyi beceriyordu. Bir gürültü duyan kız, korkuyla irkildi ama ortada kimse yoktu. Belki de duyduğu, yalnızca bir fareydi. Rahatlayan Maya, yeniden içeriye kulak verdi. Kiya, sessizce bacaklarına sürtünüyordu.

“Ne dersen de Blandinia!” diye bağıran Marcus, yerinden fırlamıştı. “Ama o da ölecek. O pisliği buluncaya dek kovalayacağım. Bulunca da onu tıpkı bir... bir hayvan gibi öldüreceğim, Diana’ aşkına!”

Karısı elini havada şöyle bir salladıktan sonra “Otur yerine Marcus!” dedi. “Dikkat et lütfen, kanepeye şarap damlamasın. Kumaşı *Nemausus*’tan” geldi, biliyorsun!”

Marcus, “Biliyorum, biliyorum,” dedi. Hem öfkeli hem de çaresiz görünüyordu.

Karısı, “Şu intikamcıyı en kısa sürede bulmaya bak!” diye uyardı kocasını. “Bu oyunlar Titus’a olduğu kadar sana da aitler; en azından bir anlamda öyle.”

Edil, alaylı bir kahkaha attı. “Bunun bir işe yarayacağını sanmıyorum,” dedi. “Bu lanet intikamcıyı gebertsem bile Titus bana eziyet etmekten vazgeçmeyecek. Adam benden nefret ediyor... ve ben... ben de ondan nefret ediyorum, Mars aşkına!”

* Roma av tanrısı. (Ç.N.)

* Güney Fransa’da bulunan ve bugünkü adı Nimes olan kent. (Ç.N)

Blandinia tiz bir çığlık attı. “Ağzından çıkanı kulağın duy-
sun! Şarap başına vurdu galiba. Nasıl böyle bir şey söylersin?
İmparator bunu duyarsa seni arenaya, aslanların önüne atar!”

Maya'yı bir anda ateş bastı. Marcus, imparatorun nefret
ediyordu demek? İşte bu, ilginçten de öteydi!

“Pöf! İmparator umrumdaydı sanki! Hatta oyunlar da
umrumda değil! Hiç anlamı kalmadı zaten. Titus oyunları
kötüye kullandı. İmparatorumuz beş para etmez, kendini
beğenmişin teki!”

Blandinia dehşete kapılmıştı. “Yavaş ol!” diyerek kocasını
uyarmaya çalıştı. “Ya biri duyarsa! Düşünmeden konuşuyor,
kendini tehlikeye atıyorsun.”

Edil kadehine yeniden şarap doldururken “Görürüz,” diye
tısladı. “Böyle düşünen bir tek ben değilim, inan bana!”

Blandinia kararsız bir sesle “Ne demek istiyorsun?” diye
sordu.

Marcus, “Senatoda Titus'un yönetim biçimine karşı çıkan
yeterince adam var,” diye açıkladı. “Hem de güçlü adamlar
bunlar. Bazı önlemler almaya ve daha fazla beklememeye ka-
rarlı, güçlü adamlar!”

“Beni korkutuyorsun,” diye fısıldadı Blandinia.

“Korku mu? Evet, haklısın!” diye bağırdı Marcus. “Ama
emin ol, bundan böyle korkması gereken ben olmayacağım,
Blandinia.” Bir anda gülmeye başladı. “Korkacak olan Titus!

Evet, imparator!”

Korkuyla “Sus!” diye bağırdı Blandinia. “Jüpiter aşkına, sus lütfen! Duyan da şu gizemli okçunun saldırılarına sevindiğini sanacak.”

Marcus’un yanıtı alaycı bir gülüş oldu.

Blandinia, “Peki, şu sözünü ettiğin güçlü adamlar kimler?” diye kurcaladı.

“Eğer istersen yarın onlarla tanışabilirsin. Akşam yemeğine gelecekler.”

“Yemeğe misafirlerimiz gelecek ve bunu şimdi mi söylüyorsun?” Kadının sesi kırgındı. “Sonuçta her şeyi hazırlayacak olan benim.”

Marcus, “Sen mi? Kölelerimize her şeyi hazır etmelerini söylemekten söz ediyorsun galiba,” diye söylendi. “Yoksa hâlâ yeterince kölemiz yok mu? İstersen hemen yarın birkaç tane daha satın alayım. Limanda Güney Mısır’dan gelme, bir gemi dolusu birinci sınıf köle bekliyor.”

Blandinia, “Hayır, hayır. Gerekmez,” diye mırıldandı. “Köleler dedin de... nereye kayboldu bu tembeller böyle? Şarap sürahisi boşalmış! Bu villada her şeyi ben mi düşüneceğim?” Perdenin aralığından yemek odasını gözetleyen Maya, Blandinia’nın yerinden kalktığını görünce, korkudan tüyleri diken diken oldu. Pahalı mozaiklerden yapılmış koridorda, yanında Kiya ile sessizce ama olabildiğince hızla koşarak

uzaklaştı. Çabucak merdivenin yakınındaki geniş sütunlardan birinin arkasına saklandı. Ayak sesleri ona doğru yaklaştı. Blandinia köleleri azarlıyordu. Mutfakta bir hareket başladı ve bölük pörçük özürler duyuldu. Evin hanımı homurdanarak yemek odasına doğru uzaklaştı. Maya, ancak el ayak çekildikten sonra yerinden çıkmaya cesaret edip odasına dönebildi.

İçeri girer girmez, heyecanla sedire uzandı. Marcus'un sözlerini bir kez daha aklından geçirince, adamın ne denli önemli açıklamalar yaptığını daha iyi anladı. *Edil*, imparatorndan nefret ediyordu; üstelik tek nefret eden de o değildi! Maya, karnına yaslanmış uyuklayan sıcacık Kiya'yı okşayarak düşünürken, gözlerinin önünde beliren resim giderek netleşti. Aklına gelen fikir, nefesini kesmişti. Bu saldırıların arkasındaki kişi, Marcus'un ta kendisi olmasındı? Senatörlerle birlik olup oyunları engellemesi ve imparatora zarar vermesi için Kızıl İntikamcı'yı o tutmuş olabilir miydi? Marcus'a gönderilen tehdit mektupları, yalnızca göz boyamak için miydi?

Maya, amma da ustaca bir plan, diye düşündü. Düşündükleri öylesine ürkütücüydü ki, gözüne uyku girmede. Bu kez içine bir korku düştü. Ölülerin üzerine basarak ilerleyen bu içten pazarlıklı hainin evinden başka yerleşecek yer kalmamış mıydı? Başına her an bir felaket gelebilirdi.

Gladyatör

Maya, şanslıydı doğrusu. Ertesi sabah Regina oldukça geç saatlere dek uyumuş, ne Blandinia ne de Marcus Maya'yı çağırmişti. Kiya odadaki pencerenin pervazında güneşlenip keyif çatarken, Maya da bir süre mutfakta çalıştı. İşsiz kaldığı bir ara sessizce dışarı çıkarak Kolezyum'a koştu. Arkadaşlarını yine bozulan bir asansörün başında buldu. Çocuklar, rahatsız edilmeden konuşabilecekleri karanlık bir köşeye çekildiler. Maya heyecanla bir gece önce duyduklarını anlattı.

Kız sözünü bitirdiğinde Ateş, "İşte bu tam bir sürpriz oldu!" dedi.

"Bence de," diye katıldı ona Güneş. "Bunu asla düşüne-
mezdik. Bundan böyle araştırmamızı iki koldan yürütme-
miz gerekiyor. Maya, sen Marcus'u göz hapsinde tutacaksın.
Özellikle de bu geceki ziyafet sırasında gözünü dört aç. Ateş
ile ben de Androtion'u gözden kaçırmamaya çalışacağız."

Maya, "Yerdeki izler onun sandaletlerine mi ait, anlaya-
bildiniz mi?" diye sordu.

Ateş, “Henüz buna fırsat bulamadık ama bakacağız,” diye söz verdi kıza.

O sırada koridorda “İki küçük tembel nereye kayboldu yine!” diye bağırın Androtion’un sesi duyuldu.

Maya sıırttı. “Sizi kastediyor çocuklar!”

Ateş ile Güneş iç çektiler.

Yunanlı yanlarına gelerek “Bu kız burada ne arıyor?” diye gürledi. “Ya işlerin ucundan tut, ya da kaybol!”

Maya küstah bir tavırla “İkinciye seçiyorum,” deyiverdi.

Androtion tehditkâr bir edayla kızın önünde durup “Terbiyesizlik etme!” dedi.

Maya, “Görüşürüz çocuklar!” dedikten sonra adamın etrafından dolanıp çıkışa doğru koştu.

Androtion, “Çabuk olun, şu asansördeki etleri hemen boşaltın!” diyerek yeni bir emir savurdu.

Çocuklar, sessizce işe giriştiler. Sineklerin üşüştüğü koca koca et parçaları kafeslere taşınacaktı.

“Unutmayın, hayvanları çok doyurmayacaksınız. Yarın arenada keyifle uyuklarsa, Marcus, canımıza okur.”

“Yarın mı?”

Androtion, “Evet yarın,” dedi. “Artık deniz savaşı falan yok. Öncelikle gemilerin onarılması gerekiyor.” Belli belirsiz gülümsemişti. “İntikamcı gemilerin icabına baktı ne de olsa..”

Ateş ile Güneş, anlamlı anlamlı bakıştılar.

* * *

İki çocuk, bekledikleri fırsatı öğlene doğru yakaladılar. Yunanlı kısa bir molaya izin vermiş, herkes bir yana dağılmıştı. Androtion da kafeslerden birinin önüne uzanmıştı; başını bir saman balyasına dayamış, kestiriyordu. Yanı başında da bir yaba duruyordu.

Ateş, "Haydi!" diye fısıldadı.

"Ya uyanırsa?" dedi Güneş.

Ateş, çaresizce ellerini iki yana açtı. "O zaman ufak bir sorunla karşı karşıyayız demektir. Ama şimdi yapmazsak ne zaman yapacağız?"

Güneş sessizce başını sallayarak, uyuyan adama doğru dikkatle ilerleyen Ateş'in peşinden yürüdü.

"Üç karış..." diye mırıldanan Ateş, ölçmek için adamın sağ sandaletine doğru eğildi.

O sırada Yunanlı "Bitince ne olacak?" diye mırıldandı.

Çocukların kanı dondu.

Androtion, dürtülmüş gibi aniden doğruluverdi; gözlelerinden kıvılcımlar saçıyordu. Ateş'i omuzlarından kavrayarak kuvvetle silkeledi. "Burada neler oluyor?"

Ateş, "Öh, şey... uyuduğunu sanmıştık..." diye kekeledi.

Yunanlı sert bir sesle "Ben sadece yalnızken uyurum,"

dedi. “Ama Şimdi yanıt bekliyorum. Burada neler oluyor? Yoksa beni soymaya mı niyetliydiniz? Cevap verin!”

“Hayır, yalnızca Őey diye dűŐündük... Őey... aslında biz...”
Ateş, kekeleyip duruyordu.

GüneŐ bir anda “Biz senin Kızıl İntikamcı olduĐunu dűŐünüyoruz,” deyiverdi. Sonunda söylemiŐti iŐte.

“Ben mi? Bunu da nereden çıkardınız?” Yunanlı kısa bir kahkaha attı ama sımsıkı kavradığı Ateş’i bırakmıŐtı.

Ateş, sızlayan omuzlarını ovuŐtururken, Güneş de adama amfitiyatroda yaptıkları araştırmayı ve bulduklarını anlattı. Marcus hakkında bildiklerinden söz etmemişti elbette.

Yunanlı sonunda “Hayır” dedi. “Kızıl İntikamcı ben değilim. Marcus’tan hiÇ hoŐlanmasam da bu kadar ileri gidecek değilim.”

Ateş’e bir cesaret gelmişti. “Bize sandaletlerini gösterebilirsin o halde,” deyiverdi.

Androtion, delici bakışlarını Ateş’e dikti. Çocuk, bakışlarını onunkilerden kaŐıramıyordu.

Yunanlı buz gibi bir sesle “Bu küstahlığın işin seni aslanlara atmalıyım,” dedi. Ateş, elinde olmadan geriye doğru bir adım attı. “Dua et ki, çalıŐacak iŐiŐiye ihtiyacım var. Bir kez daha söylüyorum, Kızıl İntikamcı ben değilim. Marcus’tan intikam almak isteyen ve çok da haklı gerekçeleri olan başkaları var. Şimdi beni rahat bırakın!”

Ateş ile Güneş bir ağızdan “Kimler?” diye atıldılarsa da Androtion, yeniden uzanmıştı.

“Beni rahat bırakın,” diyerek gözlerini yumdu. “Bir daha sandaletlerimle uğraştığınızı görürsem, aslanlar küçük bir kahvaltı etmekten mutluluk duyacaklar, söyleyeyim. Zeus adına!”

Güneş, “Başka kimse yok işte!” diyerek Yunanlı’yı tahrik etmeye çalıştı.

“Hem de nasıl var, ufaklık. Roma’nın yarısının Marcus’a kızmak için nedeni var, inan bana. En çok da Aurelius’un!”

“Aurelius mu?”

Androtion “Hayır, hayır. Unutun bu adı!” dedi. “Artık çenenizi kapamazsanız fena olacak ama!” Öfkeyle yanındaki yabaya uzandı.

Çocuklar aceleyle oradan ayrıldılar. Yalnız kaldıklarında Ateş, “Bence Kızıl İntikamcı o!” dedi. “Aksi halde sandaletlerini ölçmemize izin verirdi.”

Güneş “Evet, davranışı gerçekten de şüphe çekiyor,” diye mırıldandı. Bir anda parmaklarını şıklatarak “Androtion’un intikamcı olup olmadığını nasıl anlayacağımızı buldum!” dedi.

“Niyetin ne?”

Güneş, “Bekle, görürsün!” diyerek Ateş’i merdivenlere doğru çekti. Koşarak merdivenleri çıkıp Kolezyum’un zemin katına geldiler. Orada, kirli bir *tunika* giymiş, sakallı, yaşlı

bir işçi gördüler. Adam suyla dolu iki kovayı sürüklemeye çalışıyordu.

Güneş, "Ave!" diyerek adamı selamladı. "Bize yardım eder misin?"

Elindeki kovaları bırakan adam "Nasıl bir yardım istediğinize bağlı," diye mırıldandı.

"Okuma yazma bilen birini arıyoruz."

Yaşlı işçi başını salladı ve "Yok, bilmiyorum," dedi.

Güneş işin peşini bırakmaya niyetli görünmüyordu. Bu kez, "Eminim, bilen birini tanıyorsundur. Androtion bilir mi sence?" diye sordu.

"Androtion mu?" Yaşlı adam alaylı alaylı güldü. "Bunu da nereden çıkardınız. Hayır, onun da okuma yazma bilmediğinden eminim," dedi. "Bunun için asil birini bulmalısınız." Öfkeyle yere tükürdü.

Güneş yapmacık bir şaşkınlıkla, "Ne? Androtion okuma yazma bilmiyor mu gerçekten?" dedi. "Bütün Yunanlıların kültürlü olduğunu sanıyordum."

Yaşlı adam elini şöyle bir sallayıp "Haydi oradan," dedi. "Yalnızca öyleymiş gibi yaparlar. Buradaki herkes aynı, Mars' adına! Hepimiz pek güzel temizlik yaparız ama okuma yazma? Yo! Okumanın buradakilere hiçbir faydası yok." Yaşlı adam bir kez daha yere tükürdü.

* Roma savaş tanrısı. (Ç.N.)

Güneş, Ateş'e bir işaret yaptı. Ateş, arkadaşının ne yapmaya çalıştığını anlamıştı. Androtion yazı yazmayı bilmiyorsa, tehdit mektuplarını Marcus'a yollamış olamazdı!

Yaşlı adam kendi kendine konuşur gibi, "Hayır, Kolezyum'da çalışan kimse mektup yazmayı bilmez," diye yineledi. "Öyle biri olsaydı ben bilirdim. Ne de olsa uzun yıllardan beri buradayım."

Bu sözler Güneş'in aklına yeni bir fikir getirdi. "O zaman eminim, Aurelius adını duymuşsundur."

Yaşlı adam sakalını kaşdı ve "Aurelius... Aurelius..." diye mırıldandı. "Evet, öyle birini duymuştum. Bir zamanlar bu isimde bir gladyatör vardı galiba."

Güneş "Hatırlamaya çalış!" diye üsteledi. "Aurelius hakkında ne biliyorsun?"

"A... evet, evet... anımsıyorum. Adam gözümün önünde. İriyarı, geniş omuzlu biriydi." Adamın yüzünden bir gölge geçti, "Bunları neden öğrenmek istiyorsun ki?" diye sordu.

Güneş, "Ah, biz gladyatör olmak istiyoruz da..." dedi. Ateş, ona şaşkınlıkla bakakalmıştı. Güneş hızını alamamıştı anlaşılın. "Evet, bu Aurelius da çok iyi bir gladyatörmüş duyduğumuza göre," diyerek sözlerini sürdürdü.

Yaşlı adam kovalarını yüklenerek "Doğru," diye mırıldandı. "Gerçekten de en iyilerden biriydi. Demek gladyatör ol-

mak istiyorsunuz? Delirdiniz galiba, Jüpiter aşkına! Ölmek mi istiyorsunuz?”

“Bu Aurelius’u nerede bulabiliriz?”

Yaşlı adamın bakışları, çocuklardan uzaklara çevrildi. Bir anda hüzünlenmiş gibiydi. “Tam olarak bilmiyorum ama mezarlıktadır herhalde,” diye söylendi. “Gladyatörler pek uzun yaşayamazlar ne yazık ki. Ama hayatta kalmayı başarmış da olabilir, bu nadir de olsa mümkün. O zaman kesinlikle Via Labicana’daki gladyatör kışlasında eğitmen olmuştur. Orada arenaya savaşı yetiştiriliyor. Oyunlar için bir tür taze kan, yani.”

Yaşlı adam, bunları söyledikten sonra yanlarından ayrıldı.

Yalnız kaldıklarında Güneş, “Kızıl İntikamcı Androtion değil,” dedi. “Bu kesin.”

Ateş, “Öyle görünüyor. Okuma yazmayla ilgili tuzak soru çok akıllıcaydı doğrusu,” diyerek arkadaşını kutladı. “Ama şimdi yeni bir şüphelimiz oldu: Aurelius.”

“Tabii yaşıyorsa. Bu durumda onu da mercek altına almamız gerekecek.”

Falçı

“**N**asıl görünüyorum?” diye sordu Regina.

Saçlarının arkasını görebilmesi için Regina’ya ayna tutan Maya “Enfes!” diye yanıt verdi. Bir saattir hanımefendisinin saçlarını biçimlendirmeye uğraşıyordu. Saçları rengârenk ince kurdelelerle örerek tepeye toplamış, taşlı tokalarla süslemişti.

Regina kararsız bir sesle, “Bilmem ki... pek emin değilim. Sanki biraz fazla süslü oldu, öyle değil mi?” diye söylendi. Rujlu dudakları sımsıkı kapanmış, ağzı düz bir çizgi halini almıştı. “Tıpkı sevimli bir pupa’ya benziyorum!”

Maya bir kez daha, “Gerçekten çok hoş görünüyorsun,” diye üsteledi.

Regina irkilerek Maya’ya sert bir bakış attı ve “Çok hoş görünmek istediğimi kim söyledi?” dedi.

Maya omuz silkti. Başını önüne eğdiğinde, meraklı bakışlarla kızları izleyen Kiya ile göz göze geldi.

Regina kupkuru bir sesle “Babam bugün olağanüstü güzel görünmemi istiyor,” dedi. “Konuklarını etkilemem gereki-

yormuş. Jüpiter aşkına! Bu zavallı, zengin evin dekorasyon malzemesi gibiyim. Neyse, haydi mutfağa git de yapılacak işlere yardım et.”

Mutfakta bir koşuşturmadır gidiyordu. Çalışanlar, büyük ziyafetin ufak tefek eksiklerini tamamlamakla meşguldü. Blandinia amansız bir ev sahipliği yapıyor, aşçıbaşının burunun dibinden ayrılmıyordu. Kiya balık artıklarını mideye indirirken, Maya da sessizce çalışıyordu. Şişko kedi Brütüs, tehditkâr bir tıslamayla Kiya’yı savuşturmaya çalıştıysa da hayvanı etkilemeyi yine başaramamıştı.

Bir süre sonra Maya, gelenleri karşılayan kölenin konukların isimlerini söylediğini duydu. Aşçıbaşı ellerini çırpı. Bu, kölelerin ilk yemeği içeri taşımaları için bir işaretti. Hemen bir tepsi kapan Maya, diğer kölelerle birlikte yemek odasına yollandı. Regina, tam kapının girişinde, güzel ama önemsiz bir dekorasyon malzemesi gibi dikiliyor, Blandinia ortalarda görünmüyordu. Bu ziyafet için mutfakta harcadığı çaba, onu çok yormuştu anlaşılan.

Ev sahibi Marcus’un da aralarında bulunduğu çok sayıda erkek konuk, yemek odasına yerleştirilmiş kanepelere oturmuşlardı. Hepsinin başlarında yapraklardan yapılmış taçlar vardı.

Maya, tepsideki ballı şarap kadehlerini konuklara ikram ettikten sonra Marcus, ayağa kalkarak bir konuşma yaptı. O arada mutfağa dönen Maya, istiridye turşusuyla dolu

kâseleri alıp yemek odasına götürdü. Bu arada belli etmeden Marcus'un konuklarını inceliyordu. Görünüşe göre hepsi de zengin, önemli devlet görevleri üstlenmiş, asil Romalıları. Maya konuşulanlara kulak vermişti ama Marcus dahil, konukların tümü, tiyatro gösterileri ya da vergi politikaları gibi sıradan konulardan söz ediyorlardı.

Yemek uzadıkça uzuyordu; aslında tam bir ziyafetti. Maya, asil konukların tatlı şarapları devirme hızına şaşır kalmıştı. Regina çoktan odasına çekilmişti ama Maya, mutfakla yemek odası arasında mekik dokuyordu. İkinci yemek olarak devekuşu kızartması pişirilmişti, çeşni olarak da salyangoz dolması servis edildi.

Adamlar çılgın gibi yemeye ara vererek *atrium'a çıktılar* ve ev tanrılarına saygılarını sundular. Bu merasim iki dakikadan fazla sürmedi; herkes yerine dönerek tıkmayı sürdürdü. Kölelerin tatlı olarak sunduğu şamfıstıklı ve cevizli incecik krepler de mideye indirildikten sonra, çalgıcılar sevilen parçaları çalmaya, nereden çıktıkları belli olmayan dansözler de marifetlerini sergilemeye başladı. Böylece konuklar iyice keyiflendi.

Maya, tek tek kadeh taşımakla uğraşacağına şarap dolu testiler getirerek bir kenara yerleştirmiş, boşalan kadehleri testiden dolduruyordu. Bu arada saat gece yarısına yaklaşmış, Maya, eğlenceye dalan bu erkek kalabalığının önemli bir konuya değinmeyeceğinden kaygılanmaya başlamıştı.

Ateş ile Güneş'in ondan daha şanslı olmasını dileyerek, dinlenecek bir köşe aradı.

Ona kalsa hemen yatmaya giderdi ama henüz işi bitmemişti. Çağrıldığında duyabileceği bir yere çekilerek, Kiya ile biraz oynadı. Ziyafet hiç sona ermeyecekmiş gibi sürüp gidiyordu. Maya duvarın önüne çömelerek başını dizlerine dayadı. Kısa sürede uyuyakalmıştı.

On beş dakika kadar sonra Kiya onu uyandırdı. Korkuyla irkilen Maya, bir an nerede olduğunu anımsayamadı. Ama sonra orkestranın çaldığı müziği ve eğlenen erkeklerin yemek odasından taşan gürültüsünü duydu.

Marcus, "Şarap getirin! Baküs' adına!" diye gürledi.

Görev bilinciyle yerinden fırlayan Maya, mutfağa koşup bir testiye taze şarapla doldurdu. Geri döndüğünde konukların bahçeye geçtiklerini gördü. Yemek odasındaki hava, fazla boğucu bir hal almıştı belli ki. Marcus'un, üstü kapalı bir sütunlu yolla, yani bir *peristyl* ile çevrelenmiş bahçesinde birkaç süs havuzu vardı ve fiskiyeler havayı serinletiyordu.

Maya, boşalan kadehleri doldurmaya başladı. Bu arada diğerlerinden ayrı duran ve küçümseyen bakışlarla çevresini süzmekte olan yaşlıca bir erkek dikkatini çekti. Bu adam ziyafetin başında yoktu çünkü Maya onu hiç anımsamıyordu. Herhalde daha sonra gelmişti. Dikkat çekecek denli uzun

* Roma şarap tanrısı. (Ç.N.)

boyu ve zayıf bir erkekti. Yüz hatları köşeli ve sertti. Çalı gibi gür kaşları, düz bir çizgiyi andıran ince bir ağzı vardı. Adam, koyu renkli gözlerini doğrudan Maya'ya dikmişti. Maya hemen gözlerini kaçırdıysa da adamın içine işleyen bakışlarını üzerinde hissediyordu. Kız, suç işlemiş gibi bir hisse kapıldı ve mutfağa kaçmak istedi. Ne var ki, Kiya'nın buna izin vermeye niyeti yoktu. Kedi, Maya'nın *tunika*'sını öyle kararlı bir biçimde çekiştiriyordu ki, kızcağız bahçeye dönmek zorunda kaldı.

Maya, bir anda bahçenin şaşırtıcı bir sessizliğe büründüğünü fark etti. Marcus ile konukları yaşlı adamın etrafını çevirmiş, bir şey bekler gibi duruyorlardı. Maya, hemen yakındaki bir bronz heykelin ardına sindi.

Birden Marcus'un "E, Gaius, bize gelecekte haberler verecek misin bakalım?" diye soran sesi duyuldu. Sabırsızlığı sesinden anlaşılıyordu.

Maya, bir *augur**, diye düşündü. Yorgunluğu bir anda uçup gitmişti.

Uzun boylu adam, "Deneyeyim," dedi. "Bana bir koyun ciğeri getirin!"

Kölelerden biri, ciğeri bulup getirdi. Maya'nın arkasında durduğu heykelin hemen yanından geçmişti ama ne kızı ne de Kiya'yı fark etmişti.

* Hayvan artıklarından geleceği okuyan falcı. (Ç.N.)

Augur ciğeri, küçük bir sunağın üzerine yerleştirdi. Çevresini saran konuklar, adamlar aralarında –saygılarından ötürü- mesafe bırakmış, sessizce bekliyorlardı.

“Söyle bakalım Gaius, imparatorumuzun geleceğini nasıl görüyorsun?”

“Ses çıkarma! Konsantre olmam gerekiyor,” dedi *augur*, ciğere doğru eğilmiş, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Maya, adamın söylediklerinden tek kelime bile anlamadı. *Augur* bir anda kollarını gökyüzüne doğru uzatarak kulakları tırmalayan bir çığlık attı. Konuklar korkuyla irkildiler.

“Ne oldu Gaius?”

Augur, “İmparator, imparator!” diye mırıldandı. “İmparatorumuz tehlikede!”

Marcus heyecanla “Sahi mi?” dedi. “Neler gördün?”

Augur başını sallayarak “İyi şeyler görmüyorum dostlarım,” dedi. “Hiç iyi şeyler görmüyorum, Jüpiter aşkına! İmparatorumuzun üstünde kara bulutlar dolaşiyor. Yıkım ve isyan görüyorum...”

Marcus, “İsyan mı?” diye sordu. “Biraz daha açıklar mısın lütfen?” Konuklar da başlarını sallayarak Marcus’a katıldılar.

Augur yüzünü elleriyle kapatmıştı. “Çok acı var, görüyorum,” diye inledi. “Kan ve gözyaşı görüyorum, isyan ve cinayet görüyorum!”

“Ama neden? Ne olacak?”

“Kalbinde nefret taşıyan bir adam geliyor. Şu Kızıl İntikamcı!”

“Oyunları önlemeye çalışan adam mı? Bu yeni bir şey değil. Başka? Devam et!”

Augur bir kez daha başını salladı ve “Hayır, faydasız! Resimler soluklaşıyor. Geçti artık,” dedi. Sözlerini bitirince konukları yararak villaya yöneldi ve gözden kayboldu.

Marcus konuklarına dönerek, “Alın işte!” diye bağırdı. Ellerini yumruk yapmıştı. “*Augur* da Titus’un sonunun yaklaştığını gördü. Üstelik Gaius, Roma İmparatorluğu’nun en iyi falcısıdır. Asla yanılmaz!”

Konuklardan biri, “Eğer şu intikamcı kısa sürede yakalanmazsa, Titus, Roma’nın maskarası olacak,” diye fikrini belirtti. “İntikamcının saldırıları yüzünden giderek daha da gülünçleşiyor.”

Marcus, “Evet, öyle!” diye bağırdı. Sesi zevkten titriyordu. “Kötü dedikodular aldı yürüdü. Dedikodu, yavaş etki eden bir zehre benzer. Halk, imparatorun kenti kontrol etmekten aciz olduğunu konuşup duruyor. Harika, değil mi?”

Maya kulaklarına inanamıyordu. Marcus intikamcının marifetlerinden sevinçle söz ediyor, üstelik bunu kalabalık bir grubun içinde yapıyordu! İmparator bunu bir öğrenirse, Marcus’un ölüm fermanını imzalayıverirdi!

Konuklardan biri Marcus’a “Öyle!” diye yanıt verdi. “Bu

öğlen *termallerdeydim**. İnsanlar açık açık Titus ile alay ediyordu. Eskiden böyle bir şey düşünülemezdi bile.”

Marcus, “Artık düşünülüyor demek ki,” diyerek konuşmaya devam etti. “Çünkü artık zaman değişti dostlarım. Ama kimsenin bu durumdan şikâyetçi olduğunu sanmıyorum, Mars adına!”

Konuklar gülüşerek başlarını salladılar.

Marcus’un gözleri parlıyordu. “Zaman gerçekten çok değişti. Titus’un da zamanı geçti.”

* Halka açık Roma kaplıcaları. (Ç.N.)

Korku

Maya ertesi akşam arkadaşlarıyla buluşmuş, ziyafette olanları anlatıyordu. “Düşünebiliyor musunuz? Mevkii sahibi bir sürü erkek, Titus’un hükümdarlığının bitmesini arzuluyor, bunun için kadeh kaldırıyor!” dedi. “Adamlar intikamcının saldırılarına resmen seviniyorlardı!”

O günkü oyunlar, olaysız geçmişti. Bir saat kadar önce *edil*, eşi Blandinia ve Regina, bir senatörün davetine katılmak üzere evden ayrılınca, Maya da Kolezyum’a, arkadaşlarını bulmaya koşmuştu. Şimdi de gladyatör kışlasının bulunduğu Via Labicana’ya doğru ilerliyorlardı.

Güneş, “Kulağa çok heyecanlı geliyor ama yine de anlatıkların, bu saldırıların ardındakilerin Marcus ile dostları olduğunu kanıtlamaz,” dedi. “Senin sözüne karşılık bu adamların sözleri! Başına neler geleceğini söylemeye gerek yok sanırım.”

Maya içini çekerek “Biliyorum, aslanlara yem olmak,” dedi.

O sırada “Bana sorarsanız bu işte neden eksik,” diye atıldı Ateş. “Tamam, Marcus, Titus’un onu zorlamasından şikâyet ediyor. Hatta ondan nefret ediyor. Bu bir neden... Ya dostları? Onlar neden Titus’u tahttan indirmek istiyorlar? Sanırım şu gladyatör Aurelius ile yakından ilgilenmemiz gerekiyor.”

Maya, “Ama benim öncelikli şüphelilerim Marcus ile dostları,” diye inat etti. “Tek bir izi sürerek kendimizi kısıtlamayalım diyorum ben.”

“Zaten öyle yapmayacağız,” dedi Güneş. “İncelemeyi yine iki koldan sürdüreceğiz.” Aniden kararsızlıkla durdu. Bir kavşağa gelmişlerdi. “Ne tarafa gitmemiz gerektiğini bilen var mı?” diye sordu.

Maya, “Hayır ama soru sorabileceğim bir ağzım var,” diyerek çevresine bakındı. Ne yazık ki, yolda kimseler yoktu. O sırada Kiya miyavladı.

Maya, Kiya’ya doğru eğilerek “Ne var?” diye sordu. “Ey Mısırlı güzel kedi, yabancı olduğumuz bu Roma’da ne tarafa gitmemiz gerektiğini biliyor musun yoksa?”

Kiya, yeniden miyavladı. Hayvan gülüyor gibiydi. Sonra önlerine düştü ve sola dönerek karanlık sokakta gözden kayboldu. Çocuklar kediyi izlemekte zorlanıyorlardı.

Maya “Bu kediye akıl sır erdiremiyorum bir türlü,” diye mırıldanarak, kendi kendine gülümsedi.

Kiya bir sonraki kavşakta durdu. Yolun karşısında, iki

yüksek kulenin arasında bir örümcek ağı gibi duran, demir parmaklıklı bir kapı vardı. Kapının dışında da kalın bir duvar uzanıyordu.

Güneş, "Kılıç şakırtıları duyuluyor," diye bağırdı. "Kışla, burası olmalı. Sağ ol Kiya!"

Çocuklar parmaklıklara yanaşıp içeriye bir göz attılar. Kolezyum'daki arenayı andıran, kumla kaplı devasa bir alana bakıyorlardı. Birkaç genç adam, ellerindeki farklı silahlarla bez bebek gibi bir şeye, bir *palus*'a vurarak çalışıyorlardı. Başlarındaki iriyarı adam gençlere bağırıp çağırıyor, sürekli emirler yağdırıyordu. Eğitimden olduğu anlaşılan adamın sol eli yoktu.

Ateş, "Gece bile çalışıyorlar," diye mırıldandı. "Bu oldukça zor bir işmiş."

"Bu bana hiç tuhaf görünmedi," dedi Maya. "Yarın tatil ama cuma günü arenada en iyi, en çetin gladyatörler dövüşecek. En azından Marcus öyle diyor. Zaten herkes, cumanın, tüm oyunların en şahane günü olacağını söylüyor."

Güneş, "Yarın gerçekten de karşılaşma yapılmayacak mı?" diye sordu.

"Öyleymiş; yarın tatil. Androtion size söylemedi mi?"

Güneş, "Hayır ama o, zaten fazla konuşmaz," dedi. "Umarım biz de tatil yaparız."

Ateş başını sallayarak "Hiç sanmıyorum," diye mırıldandı.

“Kafeslerin her gün temizlenmesi gerekiyor. Şimdi onu bırakın da ne yapacağız, onu konuşalım. Herhalde kışladan içeri girip Aurelius’la tanışmak istediğimizi söyleyecek değiliz.”

Maya “Zaten bizi içeriye sokmayacaklardır,” dedi. “Ama bakın, karşıda bir meyhane var. Haydi, gidip konuşulanlara kulak verelim.”

Güneş, “Büyük olasılıkla bizi oradan da yaka paça atacaklardır ya...” diye söylendi.

Maya kararlıydı. “Bir denemeye değer. Haydi çocuklar,” diyerek meyhaneye doğru yürüdü. Güneş ile Ateş de ister istemez onun peşinden gittiler.

Flavius’un Yeri adlı meyhanenin sokağa bakan cephesi açıktı. Belli ki, aşçının özel imalatı sokaktan görülecek biçimde tezgâha diziliyor, evlerine bir şeyler götürmek isteyen müşteriler, malları görüp kolayca alışveriş yapabiliyorlardı. Çocuklar loş dükkâna girdiler. İçerisi, dışarıdan da sıcaktı. Açıktaki ocakta kaynayan yemek, ortalığı hamama çevirmişti. Duvara dayanmış birkaç tahtadan masayla sandalyeler vardı ama içeride kimse yoktu. Unutulmuş birkaç ekmek kabuğunun üstünde sinekler vızıldıyordu.

“Ave,” diyen pürüzlü bir ses duyuldu. Boş bulunan çocuklar irkildiler. Karanlık bir köşede, tezgâha benzeyen şeyin ardında duran Flavius’u görmemişlerdi.

“Burada ne arıyorsunuz bakalım?”

Maya kendinden emin bir tavırla “İçecek bir şeyler,” dedi.

“Babanız için şarap mı istiyorsunuz yoksa? Elimde bir *amfora* (testi) dolusu iyi Galya şarabı var,” diyen meyhaneci, raflardan birine uzandı.

Bir sandalyeye oturan Maya, “Hayır hayır,” dedi. “Dört bardak keçi sütü lütfen.”

Flavius, tezgâhın üzerinden çocuklara doğru eğilerek müşterilerini süzdü. Sakalları uzamıştı. Terden parlayan yanağında bir yara izi uzanıyordu. “Dört mü?” diye söylendi.

Maya kediyi gösterdi. “Evet, dört.”

Flavius bu kez sol kulağını kaşıdı.

Kendi kendine “Keçi sütü...” diyerek arka tarafa doğru yürüdü. Omuz silkip, hiç yoktan iyidir, diye düşündü. Sanki ortalık müşteri kaynıyordu da çocukları beğenmiyordu. Süt güğümüyle bir kâse ve üç bardak alıp dükkâna döndü. Bardakları çocukların önüne koyarken “Paranız var mı bari?” diye sordu.

Güneş tezgâha birkaç bozuk para koydu ve meyhaneci başını sallayarak bardakları doldurdu. Maya, Kiya'nın kâsesini yere koyarken Flavius da paraları cebe indiriyordu. “Buraya pek çocuk gelmez,” dedi. “Aslına bakarsanız son günlerde hiç gelen olmuyor. Müşterilerim gladyatörler; onlar da pek uzun yaşamıyorlar. Korkarım yakında dükkânı kapatmak zorunda kalacağım. Belki buradan yirmi beş kilometre ötedeki liman kenti *Ostia*'da yeni bir dükkân açarım. Orada daha çok iş yapacağımdan eminim.”

Maya, "Hımmm," diyerek sütü beğendiğini belirtti. Flavius'un sevindiği belliydi. Yalnız bir adama benziyordu.

Kız, "Gladyatörler ha?" dedi. "Çok heyecanlı olmalı."

Flavius güldü. "Heyecanlı mı?" diye söylendi. "Sen hangi gezegenden geldin? Mars'tan mı? Bir gladyatörün yaşantısı heyecanlı olabilir ama kesin olan şu ki kızım, çok kıسادır."

Maya şaşırmış gibi yaptı. "Ama başarılı gladyatörler de var. Hepsi de genç yaşta ölmüyordur. En azından ağabeyim öyle söylüyor. Aurelius gibileri örneğin."

Meyhaneci bir adım geri çekildi. "Aurelius mu? Sen bu adı nereden öğrendin?" diye sordu.

Maya, "Ağabeyimden duydum elbette," dedi. "Aurelius olağanüstü iyi bir gladyatörmüş, öyle mi?"

Flavius, sanki dükkânda başkaları varmış da konuştuklarını duyacaklarmış gibi telaşla çevresine bakındı. Her şeye karşın sesini alçaltarak "Evet, iyiydi ama..." diyerek sustu.

Maya, meyhanecinin yüzüne baktı. Adam oldukça huzursuz görünüyordu. Adamın konuşmayı kesip onları dışarı atmasını istemiyorsa, çok dikkatli davranması gerektiğini anlamıştı kız. Belli ki, Flavius gladyatörü tanıyordu ama onu rahatsız eden bir şey vardı. Acaba neydi?

Maya, zaman kazanmak için bir yudum süt daha içti. Ateş ile Güneş de sözü Maya'ya bırakmış, heyecanla bekli-

yorlardı. Aralarında en tasasızları Kiya idi. Hayvan gayet rahat görünüyor, ağzını şapırdatarak sütünü içiyordu.

Sonunda Maya, “Aurelius da burada, Via Labicana’da mı eğitim görmüş?” diye sordu.

Flavius tezgâha döndü ve eline bir bez alıp silmeye başladı. Canını kurtarmak isteyen birkaç sinek, tezgâhtan havalandı. Maya, Flavius’un hiçbir şey anlatmayacağından korkmaya başlamıştı. Acaba fazla mı aceleci davranmıştı?

Sonunda Flavius, “Evet, o da burada eğitim gördü,” diye mırıldandı. “Diğer tüm gladyatörler gibi... buraya gladyatör olmak için gelirler ama aslında bu, arenada ölmeyi garanti etmek demektir.”

“Ama hepsi de ölmüyordur herhalde, değil mi?”

Flavius, ani bir hareketle sineğin birini avladı. Hayvanı kaldırıp sokaktan içeri giren ışığa doğru tuttu.

Yorgun bir sesle “Onların ünü çok kısa ömürlüdür,” diye mırıldandı. “Hepsi de ün kazanmaz zaten.”

Maya son bir çaba gösterdi. Ya hep ya hiç diye düşünüyordu. “Aurelius buraya sık sık gelir miydi?” diye sordu.

Flavius bu soruyu yanıtlamaktan kaçınarak “Neden bunları öğrenmek istiyorsun?” diye sordu. “Bu adam seni neden bu kadar ilgilendiriyor?”

“Çünkü ağabeyim de gladyatör olmak istiyor,” diye açıklamaya girişti Maya. “Ve sürekli Aurelius’tan söz ediyor. Ne

kadar harikaymış ne kadar başarılıymış... ama ben ağabeyimi bu çılgınca fikrinden caydırmak istiyorum.”

Flavius alt dudağını kemiriyordu. Maya'nın uydurduğu öyküye inanmış görünüyordu. “Evet, Aurelius buraya sık sık gelirdi,” dedi. “İyi bir adamdı. Sessiz, içine dönük... asla fazla konuşmazdı. Üzgün, genç bir adamdı ve çok yetenekli bir savaşçıydı. Herkes ondan çekinirdi. Diğerlerinden çok farklıydı. Sıradan bir gladyatör değildi.”

Maya'nın kalbi heyecanla çarpmaya başlamıştı. “Nasıl yani?” diye sordu.

Flavius başını salladı. Yine hırsıyla tezgâhı temizlemeye başlamıştı. Sokağa doğru ürkek bir bakış attıktan sonra “Gladyatörlerin çoğu, suç işlediği için savaşmaya mahkûm edilen insanlardır,” diye açıkladı. “Diğerleri ise savaşmaya zorlanan kölelerdir. Ölüme adandıklarını bilir ve bu gerçeği kabul ederler. Tabii bu işi istemeden yaparlar. Bunun tek istisnası, ün kazanacağını uman gönüllülerdir.” Flavius kısa bir ara verdi. Sonra “Ama Aurelius başkaydı,” diye devam etti. “O yaşamak istiyordu, gladyatör olmak değil.”

Maya, “Gönüllü değildi yani,” dedi.

“Aurelius mu? Asla, Jüpiter aşkına!”

“Peki, arenada savaşmaya mı mahkûm edilmişti? Suç mu işlemişti?”

Flavius'un alt dudağı titremeye başlamıştı. “Hayır, suç fa-

lan işlememişti,” dedi. “Buna asla inanmadım... yeter artık. Daha fazla konuşmak istemiyorum.”

“Son bir soru daha: Aurelius yaşıyor mu?”

Meyhaneci, gözlerini pırıl pırıl parlattığı tezgâha dikerek “Hayır öldü,” diye mırıldandı. “İyi bir gladyatördü ama kimse yeterince iyi olamaz. Eğer yaşamak istiyorsan daha fazla soru sorma. Arkadaşlarını al ve git buradan!” Dosdoğru Maya'nın yüzüne bakıyordu. Gözlerinde kaygı ve korku değil, düpedüz panik vardı şimdi!

Mezarlıkta

Arkadaşlarıyla birlikte Kolezyum'a dönerken Güneş, "Sizce Flavius neden bu kadar korkuyordu?" diye sordu. Bu arada alacakaranlık, tül bir perde gibi Roma'nın üstüne inmişti. Meydanlara yerleştirilen kandiller ölgün bir ışık saçıyor, hafifçe aydınlanan sokaklarda güvenliği sağlıyordu.

Ateş, kulak memesini çekiştirerek "Gizli ya da çok tehlikeli bir bilgi saklıyor olmalı," diye söylendi. "Aurelius olayında normal olmayan bir şeyler var. Belli ki, sıradan bir gladyatör değilmiş. Onun hakkında daha fazla şey bilen birilerini bulmalıyız."

Maya, "Sence bu bize ne kazandıracak?" diye sordu. "Sonuçta adam ölmüş. Bana sorarsanız intikamcıyı bulmak için Marcus Efendi'yi göz hapsinde tutmalıyız."

Güneş, "Tabii ki," diye atıldı, "ama bu Aurelius konusu da bana rahat vermiyor."

Ateş, "Bana da," dedi. "Hey Kiya! Bu taraftan güzelim!"

Kedi çocukları arkada bırakmış, tam ters yöndeki bir sokağa doğru ilerliyordu.

Kedi hiçbir tepki vermeyince, Ateş bir kez daha “Kiya!” diye seslendi.

Maya “Onu rahat bırak!” dedi. “Kiya’nın kafasının dikine gittiğini hâlâ öğrenemedin mi? Zaten harika bir altıncı hissi var. Bakarsın yardımını dokunur. Sonuçta çıkmaza girdik; öyle değil mi?”

“Onu izlemeye niyetlisin galiba?”

“Kesinlikle,” diye yanıtladı Maya.

Ateş ile Güneş ise kararsızdı. Kedi kapkaranlık bir sokağa dalmış ve gözden kaybolmuştu.

Forum Romanum’a kıyasla Roma sokaklarının gece karanlığında pek güvenli olmadığı, açıkça anlaşılıyordu. Burası, görkemli mabetlerin bulunduğu kent merkezinden oldukça uzaktaydı.

Kiya’nın peşinden karanlık sokağa dalan Maya, “Haydi, gelsenize! Ne bekliyorsunuz?” diye seslendi. Çocuklar içlerini çekip kızın peşinden sokağa girdiler.

Sokakta kimsecikler görünmüyordu. Evlerden çocuk kahkahaları yükseliyor, tek tük karı koca kavgaları duyuluyordu. Kiya kararlı bir biçimde sokakta ilerliyordu. Nereye gittiğini bilen bir hali vardı.

Güneş, bu işten hiç hoşlanmamıştı. Ona kalsa en kısa yoldan merkeze, Kolezyum’un korunaklı duvarlarının ardına dönerdi. Ama olur mu? Arkadaşlarının kediyi izlemeye ka-

rar vermeleri yüzünden gecenin zifiri karanlığında kentin bu fakir mahallesinin sokaklarını arşınlamak zorunda kalmıştı. Birden arkasında bir ses duyarak geriye döndü. Zayıf ay ışığında bir evin girintisine saklanıveren silueti seçebilmişti. Güneş, sırtından soğuk bir ter boşandığını hissetti. İzleniyor olabilirler miydi? Diğerlerine yetişip şüpheşinden söz etti.

Maya geriye bir göz attıktan sonra "Saçmalama!" dedi. "Sokakta kimseler yok. Hayalet görmüş olmayasın? Haydi yürüyün!"

Yine yola koyulmuşlardı. Sonunda Roma surlarındaki kapılardan biri olan *Porta Esquilina*'ya geldiler. Nöbetçiler çocukları önemsememiş olmalıydılar ki, gece gezmesine çıkan serseriler olarak gördükleri küçük gruba soru sormamış, kapıdan çıkmalarına izin vermişlerdi.

Kent dışına çıkıp ülkenin içlerine uzanan ana yolun başına geldiklerinde Güneş, "Kent surlarının dışında ne arıyorsunuz, söyler misiniz?" diye sordu. Roma'ya sırtlarını dönmüş, önlerinde uzanan uçsuz bucaksız tarlalara bakıyorlardı.

Kiya enerjik bir sesle miyavlayarak, yakındaki bir duvara doğru koşmaya başladı.

Güneş'in sabrı tükenmişti artık. "Haydi, geri dönelim," dedi. Maya da daha fazla ilerlemek istemiyordu.

Ateş, "Sana inanamıyorum," dedi. "Kiya'yı izleme fikri senden çıkmamış mıydı?"

“Evet ama bizi kentin dışına çıkaracağını bilmiyordum ki! Hemen dönmezsem, Regina’dan sıkı bir azar işiteceğim.”

“Nasılsa geldik artık. Şu duvarların ardında ne var merak ettim. Bekleyin biraz,” diyen Ateş, yanlarından ayrıldı.

Birkaç dakika sonra çocuğun ıslık çaldığını duydular. Güneş ile Maya, ister istemez onu izlediler.

Ateş onları, “Bakın burada bir mezarlık var,” diyerek karşıladı. Bir kemerin altında duruyordu. Çeşitli büyüklükteki mezarların arasında çakıllı bir yol vardı.

Güneş, “Yeter artık!” diye söylendi. “Öldürseniz girmem oraya! Kiya nerede?”

Ateş yumuşak bir sesle, “Susar mısın lütfen?” diye rica etti. “Kiya’nın önümüze düşüp bizi buralara getirmesinin bir rastlantı olmadığından eminim. Anlamıyor musunuz? Aurelius gerçekten öldüyse, belki de buraya gömülmüştür.”

“E, ne olmuş?”

Ateş, “Mezarlara bakın,” dedi. “Mezar taşlarında ölümler hakkında bol bol açıklama var; örneğin, ne iş yaptığı. Belki Aurelius’un mezar taşında da işimize yarayacak bilgiler bulabiliriz.”

Güneş dinlemek istemiyordu. “Evet. Tabii gerçekten de burada gömülüye,” diye mız mızlandı.

İlgisi yeniden alevlenen Maya ise “İşte biz de bunu öğren-

meliyiz şimdi!” diye bağırdı. Az kalsın geri adım attığı için kendine kızılıyordu. “Gelin de şu işi bitirelim!”

Ateş, “Tamam,” dedi. “En iyisi mezar taşını üçe ayrılıp arayalım. Ben sola gidiyorum, Maya sağa, Güneş, sen de dosdoğru ilerle, olur mu?”

Bu kez ona karşı çıkan olmadı. Ama Güneş’in, gecenin bir yarısında mezarlığın birinde iz sürme fikrinden pek hoşlanmadığı açıkça belli oluyordu. Ateş, Aurelius’un mezar taşını aramaya başladı. Önce, *columbarien* boyunca yürüdü. Fakir ölülerin yakılan bedenlerinden arta kalan küller, vazolara konarak bu duvardaki girintilere yerleştirilmişti. Az ileride büyük bir mezar taşı vardı. Ateş, karanlıkta yazıyı okumaya çalıştı. Yazılanları zorlukla sökmüştü ama mezarın başarılı bir balık tüccarına ait olduğunu anlayabilmişti. O sırada bir gürültü duydu ve etrafına göz attı. Maya ile Güneş’ten iz yoktu ama Ateş, ayak sesleri duyduğundan emindi. Güneş, takip edildiklerini söylemişti, belki de haklıydı. Ateş bir mezar taşının ardına saklanarak yolu gözetlemeye başladı. İşte! Bir ağacın arkasına saklandığı belli olan bir karaltı, ağaçtan ayrılarak çakılla kaplı yolda yavaşça ona doğru ilerlemeye başlamıştı. Sonra yine karanlıkla bütünleşerek gözden kayboldu. Ateş’in kalbi, deli gibi çarpmaya başlamıştı.

Asla birbirlerinden ayrılmamalıydılar! Gecenin bir vakti, hele ki bir mezarlıkta olacak iş değildi bu. Tek tek, harika

birer hedef oluşturunlardı herhalde. Sırtından bir ürperti geçti. Üstelik bu delice fikir ondan çıkmıştı! Ateş, saklandığı yerden çıkararak koşmaya başladı. Üçünü izleyen kişinin onu görüp görmediği umrunda değildi artık. Olabildiğince acele ederek arkadaşlarını bulmalıydı.

Oğlan mezarlıkta soluk soluğa koşuyordu. Az ilerisinde Güneş'in ince uzun silüetini seçmişti ki bedenine yandan bir şey çarptı. Ateş bir çığlık attı; aynı anda ona çarpanın, dikkatini çekmeye çalışan Kiya olduğunu fark etmişti.

“Hey! Senin neyin var?” diye söylenerek eğildi ve kediyi kucağına almak istedi. Ancak Kiya, buna izin vermedi. Geri çekilerek bir mezar taşına atladı. Ateş terlemeye başlamıştı, saklambaç oynayacak vakti yoktu. O sırada Güneş'in ona doğru koştuğunu gördü. Maya da karanlığın içinden çıkarak yanlarına gelmişti. Ateş derin bir nefes alarak, Kiya'nın tünediği mezar taşına yaklaştı. Taşa dikkatle baktığında kalbi duracak gibi oldu. Kiya, Aurelius'un mezarını bulmuştu!

“Şuraya bakın!” diyerek arkadaşlarına taşı gösterdi. Sonra alçak sesle “Elinizi çabuk tutun, izleniyoruz!” diyerek uyardı onları.

Çocuklar mezar taşındaki yazıyı alelacele gözden geçirdiler. Maya, “İnanamıyorum,” diye söylendi. “Aurelius yalnızca gladyatör değil, aynı zamanda yüksek mevkide görev yapmış bir devlet görevlisiymiş!”

Karanlığa ürkek bakışlar fırlatan Güneş, sabırsızlıkla “Ne olmuş yani?” diye mırıldandı. “Yeter artık, gidelim buradan. Bizi izleyen adamın kucağına düşmek istemiyorum.”

Ateş de aynı fikirdeydi. “Haydi, toz olalım,” dedi. “Ama şimdi de yüksek rütbeli bir devlet memurunun neden gladyatör olduğunu bulmamız gerekiyor.”

Güneş, “Sırayla lütfen,” diye yalvardı. “Önce şuradan gidelim de.” Arkasını dönerek mezarlığın çıkışına doğru yürümek istedi ama bir adım bile ilerleyemedi. Üzerinde kapüşonlu bir pelerin bulunan iriyarı bir adam, yollarını kesmişti. Kapüşonunu iyice öne çekmiş olan adamın yüzünü göremeyen Güneş, bir an paniğe kapıldı. Ümitsizlik içinde “Her şey bitti,” diye düşündü. “Bu Kızıl İntikamcı olmalı! İşine burnumuzu fazla soktuk. Hepimizi öldürecek!”

Ne var ki karaltı öylece duruyor, ne konuşuyor ne de kıpırdıyordu.

Güneş, “Bir ziyaretçimiz var!” diye kekeledi. Korkudan sesi titriyordu. Maya ile Ateş de sonunda arkalarına dönmüşlerdi. Çocuklar ellerinde olmadan birbirlerine sokulmuşlardı.

Karaltı “Korkmayın,” diyerek kapüşonunu geriye doğru çekti.

“Flavius!” Karşılardakinin meyhaneci olduğunu gören Güneş, bir anda kuş gibi hafiflemişti. “Bizi neden takip ettin?”

Flavius, “Kim olduğunuzu, neyin peşinde olduğunuzu öğrenmek istedim,” diye yanıt verdi. “O gladyatör olmak isteyen ağabey öyküsüne başından beri inanmadım, ufaklık.” Adam pelerini yana kaydırarak belindeki kılıcın görünmesini sağladı.

Üç arkadaş birer adım geri çekildiler. Kiya’nın ise böyle gösterilere pabuç bırakmadığı belliydi. İstifini bozmadan, kuyruğunu sinirli sinirli iki yana sallayıp duruyordu.

Flavius, “Zararsız, dikkat çekmeyen üç çocuk!” diye söylendi. “Ama aşırı meraklılar ve çok soru soruyorlar. Şimdi söyleyin bakalım, sizi kim gönderdi?” Eli kılıcındaydı. Abar-tılı bir yavaşlıkla kılıcını kınından sıyırdı.

Çocuklar hep bir ağızdan “Hiç kimse!” diye bağıştılar. Korkudan ödleri patlamıştı. Kolezyum’da gördüklerini, Kızıl İntikamcı hakkında öğrendiklerini birer birer anlattılar. Hikâyeyi bitirdiklerinde Flavius “Pekâlâ, size inanıyorum,” dedi. “Ama Aurelius söz konusu olamaz. Çünkü gerçekten de öldü. Çünkü sıkı bir adamdı. Birilerinin onun akıbetiyle ilgilenmesine de sevindim, Jüpter aşkına!”

“Sahi mi?”

“Öyle, çünkü bir entrikaya kurban gitmişti. En azından o, hep böyle diyordu. Ben de ona inanıyorum.”

Çocuklar “Neden mahkûm oldu?” diye sordular.

Flavius, “Bir şey çaldığını ileri sürmüşler,” dedi. “Oysa böyle bir şeye ihtiyacı yoktu; zengin bir ailenin çocuğuydu zaten. Ayrıca bu hırsızlık iddiası ortaya atılana dek başarılı bir kariyeri vardı. Bana sorarsanız bu işte bir dolap çevrildi. Kararı da Yargıç Cornelius vermişti.” Flavius bir kahkaha koyuverdi. “İudex (yargıç) Cornelius iğrenç, zavallı bir ebriosus’un; ayyaşın teki!”

Ateş, “Aurelius’un gladyatör olmadan önce hangi görevde bulunduğunu biliyor musun?” diye sordu.

Flavius, “Ölüme mahkûm edilmeden önce demek istiyorsun herhalde,” diyerek düzeltti. “Hayır, bulunduğu son görev hakkında bir fikrim yok. Bana hiç söylemedi.”

Güneş, “Yazık,” diye mırıldandı. “Son görevi mezar taşında da belirtilmemiş. Acaba Roma’da hiç akrabası var mı, biliyor musun?”

Flavius, kapüşonunu yeniden yüzüne indirmişti. “Hayır, onu da bilmiyorum. Eski hikâyeleri kurcalamayı bırakın çocuklar,” dedi. “Aurelius öldü. Onun için bir şey yapamazsınız. Ama toz kaldırmayı sürdürürseniz birileri sizi zorla susturma yoluna gidecektir. Bundan emin olabilirsiniz. Sonuçta Aurelius’u saf dışı edenler hâlâ hayatta. Ayrıca beni de tanımıyorsunuz, unutmayın! Hiç karşılaşmadık!” Sözlerini bitiren Flavius, karanlığa karışarak gözden kayboldu.

Güneş, arkadaşlarına dönerek, “Ne diyorsunuz?” diye sordu. “Bu işin peşini bırakalım mı?”

Maya, “Kesinlikle olmaz!” diye bağırdı.

Ateş de “Asla!” diye atıldı. “Hele bu denli yol almışken! Bu aşamada yapmamız gereken tek şey, şu Yargıç Cornelius’u mercek altına almak bence.”

“Niyetin ne?”

Ateş kulağını kaşıyarak “Çok içki içenler, çok konuşmayı da severler,” dedi. “Şu anda öğrenmemiz gerekenler, Aurelius’un hangi devlet görevini üstlendiği ve Roma’da akrabalarının bulunup bulunmadığı. Her şeye karşın ben, Aurelius’un bu saldırılarla bir biçimde ilişkili olduğuna inanıyorum.”

“Ama Aurelius ölmüş!”

Ateş hırsla, “Biliyorum! Ama belki de onu seven birileri kalmıştır!” diye bağırdı.

Maya eliyle alnına vurarak “Tabii ya!” dedi. “Aurelius’u seven ve intikamını almak isteyen birileri olabilir, diyorsun!”

Yargıç

Güneş, “Bu nasıl tatil,” diye söylenerek yataktan doğrulmaya çalıştı. Androtion, sabahın köründe odalarına dalarak çocukları uyandırmıştı.

“Fırlayın bakalım tembeller! Hayvanlar açlıktan böğürüyor!” diye gürlledi. “Ama unutmayın, azar azar... hep azar azar. Kafesler de leş gibi. Önce hayvanları besleyin, sonra da kafesleri temizleyin! Koridorları da süpürün. Ondan sonra da arenadaki kumu düzeltirsiniz. İşiniz bitince, gemilerin tamirine yardım edeceksiniz. En azından iki tanesi yarın sabaha yetişmeli. Gladyatör dövüşlerinden sonra yine gemi savaşı yapılacak. Anlaşıldı mı?”

Ah evet, anlaşılmişti elbette. Ateş, “Ya kahvaltı?” diye sorma cesaretini gösterdi.

Androtion, şaşırmış gibi gözlerini açarak “Kahvaltı mı?” diye söylendi.

“Tabii ki! Açız herhalde... eminim sen bir şeyler yemişsin-dir, öyle değil mi?”

Yunanlı, “Romalılar böyle durumlarda *Quod licet iovi,*

non licet bovi, derler,” dedi. “Jüpiter’in her yaptığını öküzler de yapsaydı... demek oluyor. Yani beyler, önce iş, sonra yemek. Haydi bakalım, marş marş!”

Ateş, “Haksızlık ediyorsun,” diye mırıldandı.

Androtion “Şakaydı,” dedi. Gülümsemiyordu ama tuniğinin kıvrımları arasından bir parça ekmek çıkarıp çocuklara uzattı. Sonra da diğer işçileri uyandırmak üzere yanlarından ayrıldı.

* * *

Öğlen yaklaşırken, çocuklar güneşin altında alev alev yanan arenada ter içinde didiniyorlardı. Ateş, elindeki aleti bir yana bırakarak, “Benden bu kadar,” diye söylendi. “Kollarım ağrıyor, çok susadım ve sıcaktan kavrulmak üzereyim.”

Güneş, arkadaşının yüzüne baktı ve “Gidelim mi diyorsun?” diye sordu.

“Evet, aynen öyle!” Ateş, arenadan dışarı doğru yürümeye başlamıştı bile. Her ne kadar Androtion’un her an karşılarna çıkıp onları geri göndereceğini hesaba katsa da Güneş de arkadaşını izledi. Neyse ki, öyle bir şey olmadı. Yunanlı, belli ki bodrum katın derinliklerinde başka işlerle meşguldü. Böylece iki afacan, yakalanmadan kendilerini Kolezyum’dan dışarı attılar. Bir kuyuda yüzlerini yıkayıp su içerek serindikten sonra, en yakın dükkândan bir çift *gerres* (tuzlanmış balık) alarak, afiyetle midelerine indirdiler.

Birden “Hey, demek buradasınız?” diyen bir kız sesi duyuldu. Maya, yanında Kiya ile koşarak onlara doğru geliyordu. Kız alınıdaki teri silerken “Her yerde sizi aradım,” diye söylendi.

Güneş, elindeki balıklardan birini Maya ile Kiya’ya doğru uzattı. Tuzlu balığı iştah açıcı bulmayan Kiya başını çevirirken, Maya çoktan balığa saldırmıştı bile. Bir yandan yerken, bir yandan da “Villadan çıkmak pek kolay olmuyor,” diye söylendi. “Neyse ki Regina çok özel bir saç yağı ısmarladı da kaçabildim. Beni bir iki saat aramaz artık.”

Güneş, “Villadan ne haber? Yeni bir olay var mı?” diye sordu.

“Ne yazık ki yok,” dedi Maya. “Kızıl İntikamcı’dan söz edilmiyor. Ama villada müthiş bir gerilim var. Herkes, intikamcının yeni bir girişimini bekliyor. Belki yarın, gladyatör dövüşleri sırasında bir şeyler olur.”

Kuyu suyuyla ellerini yıkayan Ateş, “Şu yargıcı araştırmak için bir neden daha çıktı,” diye mırıldandı.

Üçlünün şansı yaver gidiyordu. Kumaşçı, onlara yargıcın evini tarif etti. Cornelius, Via Sacra’da gösterişli bir binada yaşıyordu.

Kapıda onları karşılayan bir köle, “Burada ne arıyorsunuz?” diye sordu.

Güneş “Ave!” diyerek adamı selamladı ve masum bir tavırla “Yargıç Cornelius’u görmek istiyoruz,” dedi.

Köle, “Bunu isteyen çok kişi var,” dedi. Yüzünde hüznü bir ifade belirmişti. “Efendim ağır hasta. Bu aralar herkes ona sağlık ve esenlik dilemeye geliyor.”

Güneş hemencecik taktik değiştirerek “Biz de onun için geldik zaten,” diye atıldı. “Babamızdan bir haber getirdik.”

Köle şüphelenmişti. “Babanız kim? Hem neden o gelmedi de sizi gönderdi?” diye sordu.

Güneş hızını alamamış, yalanları peş peşe sıralıyordu. “Babamızın adı Aurelius. Kendisi Pompei’de. Bir iş gezisine çıktı. Cornelius’un iyi olmadığını haber almış. Geçmiş olsun dileklerini iletmemiz için bizi gönderdi.”

Köle, “Korkarım çok geç kaldınız,” dedi. “Efendim ölüm döşeginde. Burada bekleyin; bakalım sizi kabul edecek mi?”

Birkaç dakika sonra köle, önlerine düşerek onları ev sahibinin yattığı odaya götürdü. Yatak odasının ağır perdeleri kapalıydı. Oda gölgeler içindeydi. Yatakta yatan yaşlı adam, delici bakışlarıyla çocukları süzdü.

Hasta, kırık dökük bir sesle “Ah çocuklar...” diye mırıldandı. “Çocukları severim. Bana gençliğimi anımsatıyor, ölümün giderek yaklaşan gölgesini uzaklaştırıyorlar. Demek sizler Aurelius’un çocuklarısınız? Hangi Aurelius’un? Roma’da birçok Aurelius var.”

Güneş, kartları açmaya karar vermişti. “Gladyatör Aurelius’un,” dedi.

Cornelius yutkundu ve korkunç bir biçimde öksürmeye başladı. Yandaki odayı ayıran perde hemen açıldı ve içeriye elinde bir şişe tutan, doktora benzeyen bir adam girdi.

Cornelius öksürükler arasında öfkeyle “Defol seni *veneficus*, zehir tüccarı!” diye bağırdı.

Doktor da kızmıştı. “Bana nasıl zehir satıcısı dersiniz?” diye söylendi. “Haksızlık ediyorsunuz!”

Cornelius yeniden “Defol!” diye bağırdı. “Beni bu hale senin ilaçların getirdi zaten!”

Doktor gittikten, öksürük krizi de kesildikten sonra Cornelius, yatağın yanındaki sehpanın üzerinde duran sürahi-den bir bardak şarap doldurup içti. Şarap, sesini düzelmişti. Gayet berrak bir sesle “Gladyatör Aurelius, demek...” dedi. “Ama siz onun çocukları olamazsınız; Aurelius öldüğünde hiç çocuğu yoktu.”

Maya ile Ateş, çaresizce Güneş'e bakıyorlardı.

Güneş, “Haklısınız, biz onun çocuğu değiliz,” diye itiraf etti. “Ama sizinle konuşmak zorundaydık. Konu Kızıl İntikamcı.”

Cornelius, çatlak bir sesle güldü. “Kente korku ve dehşet salan adam...” diye mırıldandı. “Ona hayranlık duyuyorum.”

“Bu saldırıların Aurelius’un ölümüyle ilgili olduğundan şüpheleniyoruz,” diyen Güneş, yargıca araştırmalarını anlattı.

Zorlukla yatağından kalkan Cornelius, pencereye yaklaşarak “Üç küçük çocuk için hiç de fena sayılmaz,” diye söyledi. Sesi ifadesizdi.

Maya, “Üç çocuk ve bir kedi,” diye düzeltti.

Yargıç yorgun bir sesle, “Her ne ise...” dedi. “Sanırım Aurelius’a haksızlık ettiğimi düşünüyorsunuz.”

“Evet!”

Cornelius başını çevirip çocukları süzdü ve “Bunun için sizi tutuklatabilirim, farkındasınız herhalde,” diye tısladı. “Birkaç yıl önce olsa bu konuda kararsızlık göstermezdim, Jüpiter aşkına! Ama artık ne kendimi savunmaya gücüm ne de yıllardır utanmama neden olan bir olayı hasıraltı etmeye niyetim var.”

“O zaman Aurelius’a haksızlık ettiğinizi kabul ediyorsunuz, öyle mi?”

Yargıç, yatağına dönerek oturdu. Omuz silkip, ifadesiz bir sesle “Ne olursa olsun, kaybedecek bir şeyim kalmadı,” diye mırıldandı. “Evet, haklısınız. Aurelius bir entrikaya kurban gitti.”

“...ve siz de bu entrikada çok önemli bir rol üstlendiniz,” diyerek yargıcın sözlerini tamamladı Güneş.

Cornelius’un yüzünde cılız bir gülümseme belirdi. “Çok cesursun delikanlı,” dedi. “Ama haklısın. Aurelius, zengin bir aileden gelme, yetenekli bir memurdu. Roma’da me-

murluk kariyerine denen *Cursus Honorum*'da çabucak ilerlemeye, devlet kademesinde çok iyi yerlere yükselmeye aday bir insandı. Dünya önünde uzanıyordu. Eğitimli, dile yetenekli ve çok sevilen biriydi. Ama tabii bu yönü nedeniyle onu çekemeyenlerin hedefi haline gelmişti. En büyük rakibi tarafından hırsızlıkla suçlandı. Aynı adam, Aurelius'u çok ağır bir biçimde cezalandırmam için de bana yüklüce para verdi."

Güneş, "Bir gladyatör olarak yaşamak!" diye mırıldandı. "Bu, onu ölüme çarptırmak gibi bir şey."

Cornelius, "Evet, öyle," dedi. Sanki rahatlamış gibiydi. "Parayı da zaten at yarışlarına ve şaraba yatırdım. Bana bir şey kalmadı, diyebilirim. Yalnızca ölüm..."

"Sizden bunu isteyen kimdi?"

Cornelius şarabından bir yudum daha alıp "Bu ismi açıklamanın artık ne önemi kaldı ki?" dedi. "Marcus'tu elbette. *Edil* olmayı çok istiyordu ve bunun için önündeki tek engel Aurelius'tu."

Maya kendi tutamayarak "Marcus mu?!" diye bağırdı. "Vay ahlâksız!"

Yargıç, "Ahlâksız demek yetersiz kalır," diye mırıldandı. "Marcus'un hiçbir ahlaki değeri yoktur. Amacına ulaşmak için cesetlere basması gerekse bile umursamaz. Ama ben kimim de Marcus'u yargılıyorum, Jüpiter aşkına!"

Güneş, “Aurelius’un Roma’da hiç akrabası var mı?” diye sordu.

Cornelius bilmiş bir tavırla başını sallayarak “Onun intikamını almak isteyen insanlar var mı diye soruyorsun herhalde,” dedi.

“Evet!”

“Ailesinin evinin nerede olduğunu söyleyebilirim ama hâlâ orada oturan var mıdır, bilmiyorum. Ailesiyle hiçbir ilişkimin kalmadığını tahmin edersiniz,” dedikten sonra çocuklara evi tarif etti.

Sonunda “Haydi, artık gidin,” diyerek yatağına uzandı. “Bırakın da rahatça öleyim. İntikamcının kim olduğunu öğrenebilerseniz, ona saygılarımı iletmeyi unutmayın.”

* * *

Sokağa çıktıklarında Maya, “İnanamıyorum,” diye söylendi. “Şu ahlâksız Marcus’un evinde kalıyorum, düşünebiliyor musunuz? Artık o villaya adımımı bile atmam, yemin ederim!”

Ateş kolunu kızın omzuna sarıp “Seni çok iyi anlıyorum,” dedi. “Yine Kolezyum’da, bizimle kalman için Androtion ile konuşuruz.”

Maya bir türlü sakinleşemiyordu. “Vay serseri, amma da utanmaz adammış,” diye söylenip duruyordu.

Güneş, “Haydi gelin, gidip Aurelius’un ailesinin evini bu-

lalım,” diye önerdi. “Aile fertleri dışında Aurelius’un öcünü almak isteyen kim olabilir ki?”

Maya başını salladı. Öfkeli bir sesle “Ben de artık böyle düşünüyorum,” dedi. “Bu saldırıların ardındaki Marcus olmaz. Hatta intikamcının bir sonraki hedefi pekâlâ Marcus olabilir. İntikamcıyı şu anda çok iyi anlıyorum. İnsanlar, çıkarları söz konusu olduğunda neler yapabiliyormuş!”

Konuşa konuşa geniş caddede ilerlediler. Sağ taraflarında birkaç mücevher mağazası, sol taraflarında ise -görünüşe göre- tefeci dükkânları vardı.

Güneş, yüksek sesle “Benim anlayamadığım şu,” dedi. “İntikamcı neden doğrudan Marcus’u öldürmüyor da oyunları engellemeye çalışıyor?”

Ateş “Bu soruyu ben de kendime sordum,” diye yanıtladı. “Ve bir teori geliştirdim.” Bir an durdu. Çilli yüzü heyecanla kızarmıştı. “Aurelius arenada öldü, değil mi? İntikamcı, olayı tersine çevirip Marcus’un başının bu oyunlar yüzünden belaya girmesini istiyor. İntikamcı, Marcus’un kaderinin oyunların başarısına bağlı olduğunu gayet iyi biliyor. Oyunlar böyle korkunç bir biçimde sürerse, bu Marcus’un sonu olacak! İntikamcı belli ki, Marcus’u rezil etmek istiyor; hem de on binlerce seyircinin gözü önünde. Adam onu kesinlikle mahvetmek istiyor, ötesi yok! Oyunlar sayesinde de bunu kolayca gerçekleştirecek. Tıpkı Aurelius’un oyunlar yüzünden mahvolması gibi.”

Güneş ile Maya, ağızları bir karış açık Ateş'i dinliyorlardı.

Oğlan susunca Maya, "Hiç fena değil doğrusu," diyerek Ateş'i övdü.

Güneş de "Evet, teorin gerçekten de çok akla yatkın," diyerek arkadaşına katıldı. Bir yandan da çevresine bakınıyordu. "Şu ilerideki evin altında kasap dükkânı var," dedi. "Yargıç Cornelius'un tarifine göre kasabı geçtikten sonra, soldaki sokak olmalı. Ondan sonra Aurelius'un evi çok yakında olmalı."

* * *

Az sonra çok güzel bir evin önüne gelmişlerdi. Ev, en az Marcus'un evi kadar şık ve zarifti. Kapıyı çaldılar. Karşlarına bir köle çıktı. Adam çocukları baştan aşağı süzdükten sonra "Aurelius mu? Hayır," dedi. "Ailesi artık burada oturmuyor; taşındılar."

"Nereye taşındıklarını biliyor musunuz?"

"Hayır. Haydi bakalım, hemen toz olun buradan!" diyen köle, gürültüyle kapıyı kapadı.

Güneş umutsuz bir sesle "Eyvah," diye mırıldandı. "Şimdi ne yapacağız?"

Ateş, "Bu kadar çabuk pes etmeyeceğiz, elbette," dedi. Bakışları az ilerideki orta yaşlı kadına takılmıştı. Komşu evden çıkan kadın, koltuğunun altına çamaşır sepeti sıkıştırmıştı. Ateş ona doğru yürüdü.

“Ave!” diyerek kadını selamladıktan sonra “Aurelius’un ailesinin nereye taşındığını biliyor musunuz?” diye sordu.

Adı duyan kadın, irkilmişti. Sepeti yere koyup “Pompei’ye taşındılar,” dedi. “Üzücü bir hikâye. Tanrılar Quintus’a iyi davranmadı.”

“Quintus mu?”

“Evet, Aurelius ile Papinianus’un babaları.” Bir anda yüzü aydınlanmıştı. “İkisi de harika geçlerdi, Jüpiter aşkına! Babalarının gururuydular ve birbirlerine çok bağlılardı. Çok da yakışıklıydılar doğrusu! Ama Tanrılar onlara karşıydı işte.”

Ateş, kadının çok şey bildiğini hissediyordu. Üstelik konuşmayı seven ve bol bol gevezelik eden bir kadına benziyordu. Ateş, arkadaşlarına bir işaret yaptı; Maya ile Güneş de yanlarına yaklaştılar.

Ateş, “Neler oldu peki?” diye sordu.

Kadın ellerini çaresizlikle iki yana açarak “Aurelius devlet memurluğu kariyerini bitirdi,” dedi. “Papinianus da askere gitti. Her şey ne kadar da güzel başlamıştı oysa, *Juno** adına! Aurelius kariyerinde ilerliyordu. Çok akıllı bir delikanlıydı; günün birinde kesin senatör olacaktı. Papinianus da oldukça başarılıydı. Kısa sürede subaylığa yükselmiş, hatta *Tribunus Militum* (en yüksek rütbeli subay) olmuştu. Olağanüstü bir okuydu!”

* Roma tanrısı, Jüpiter’in hem kız kardeşi hem de karısı olan gökyüzü kraliçesi. (Ç.N.)

Ateş'in gözleri büyüdü. "Okçu mu?" diye tekrarladı.

Kadın, çocuğun şaşkınlığının farkında bile değildi. Hayranlıkla "Evet, ya," dedi. "Hem de en iyisi sayılıyordu. Ama Kuzey Britanya seferi sırasında ağır yaralandı. Bu yüzden askeri kariyerini sona erdirmek zorunda kaldı. Aurelius'un başına gelenler çok daha kötü. Hırsızlık yapmış galiba. Arenada öldü. Ben Aurelius'un suçlu olduğuna inanmıyorum ama aile o zamandan sonra bir türlü toparlanamadı. Ticari saygınlıkları sıfıra inmişti. Çok acı çektiler. Zaten kısa süre sonra Pompei'ye taşındılar. O günden sonra da onlardan hiç haber alamadım."

Ateş heyecanla "Papinianus'tan da mı?" diye sordu.

"Hayır. Herhalde o da Pompei'ye göçmüştür."

Ateş derin düşüncelere dalmıştı. "Teşekkür ederim," diyerek kadınla vedalaştı. Diğerleri de onu izlediler.

Kadın çamaşır sepetini yeniden yükledi.

Arkalarından "Bir dakika," diye seslendi. "Bunları neden soruyorsunuz?"

Ne var ki, çocuklar soruyu duymadılar ve bir sonraki sokağa saparak gözden kayboldular.

Yalnız kaldıklarında Ateş, "Adamımız Papinianus!" diye bağırdı.

Maya da "Kesinlikle!" diyerek ona katıldı. "Hem haklı bir

nedeni var hem de müthiş bir okçu. İntikamcı o olmalı! Ben-
ce yarın, şu gladyatör dövüşleri sırasında kesin yeni bir sal-
dırı daha olacak!”

Ateş, “Büyük olasılıkla,” diye söylendi. “Ama nasıl oluyor
da bu Papinianus her seferinde kaçmayı başarıyor? Tüm gi-
riş çıkışlar muhafızların kontrolü altında.”

Güneş “Hımmm,” dedi. “Demek ki, kontrol edilmeyen bir
delik kalmış.” Bir anda ince yüzü bir gülümsemeyle aydın-
landı.

“Buldum!” diye bağırdı. “Muhafızların seyircilerin girdiği
yetmiş girişi kontrol ettikleri doğru. Ama habercilerin kul-
landığı altı girişi kontrol eden yok. Ben onlarda hiç nöbetçi
görmedim!”

Yer Yarılıp İçine Girmiş Gibi

Maya'nın Marcus'un villasından ayrılışı, kısa ama zorlu oldu.

Maya Regina'nın karşısına geçerek "Ben ayrılıyorum," deyivermiş, yanıtı ise gürültü bir kahkaha olmuştu.

Regina, "Sen kendini ne sanıyorsun?" demişti. "Senin sahibin benim. Gider misin, kalır mısın, o yalnızca benim bileceğim iş."

Maya, "Çok üzgünüm pupa ama öyle bir şey yok," demişti. "Ne zaman istersem giderim..."

Regina, "Eğer bu terbiyesizliği sürdürürsen muhafızları çağırırım!" diye bağırmıştı. "Onlar seni geldiğin yere götürüverirler. Juno aşkına, belki de gerçekten oraya aitsindir! Batıklıkta, toz ve pislik içinde yaşamaya alışkınsındır! Ayrıca bana pupa deme!"

Maya "Bu kibrin fazla uzun sürmeyecek," dedikten sonra Kiya'yı kucağına alarak gururla odadan çıkmıştı.

Regina "Dur diyorum sana!" diye bağırmıştı ama Maya arkasına bile bakmadan yürümüş, kimse onu durdurmadan villadan çıkıp gitmişti.

Androtion, kızın da ahırların bitişiğindeki küçük odada, arkadaşlarıyla birlikte kalmasına itiraz etmemiştir. Çocuklar böylece yeniden bir araya geldiler.

Ertesi sabah amfiteyatrodada büyük bir telaş hüküm sürüyordu. Androtion haykırarak işçilere emirler yağdırıyor, Kolezyum'un bodrum katındaki koridorlarda o bildik koşuşturmalar sürüp gidiyordu. Doğal olarak bu karmaşa, intikamcının kimseye fark ettirmeden istediği yere girip çıkmasını kolaylaştırabilirdi.

Öğlene doğru Kolezyum'un önünde gladyatörler için devasa bir yemek masası hazırlandı. Büyük olasılıkla bu bir *Cena Libera* olacaktı, yani çoğu gladyatörün son yemeği...

Onlar yemeklerini yerken meraklılar da çevrelerinde doluyor, bahislerde üstüne oynayacakları dövüşçüyü seçiyorlardı. Onlara kimse engel olmuyordu. Gladyatörler alaycı bir rahatlık içinde yemeklerini yediler.

* * *

İlerleyen saatlerde trompet sesleri duyuldu. Kolezyum'daki her yeri hıncahınç dolduran seyirciler, oyunların o gün çok heyecanlı geçeceğini biliyorlardı.

Güneş, Ateş ve Maya, gladyatörlere ayrılan çıkışlardan

birinde parmaklıklara dayanmış, arenayı seyrediyorlardı. Gladyatörler eflatun ve mor renkli savaş pelerinleriyle çıkıp arenada bir tur attılar. Silahlarını almamışlardı. Bir kutlama yapar gibi kurumla yürüdüler. İmparator Titus'un locasının önüne geldiklerinde “*Ave İmperator, morituri te salutant!*” diye bağırarak saygılarını sundular.

İmparator gladyatörleri beğeniyle selamladı. Daha sonra *Edil* Marcus oyunları açtı. Gladyatörler tekrar içeri girdiler. Arenada yalnızca iki savaşçı kaldı. Kısa süre sonra da silahları getirildi.

Sinemada izledikleri filmi anımsayan Güneş, “Bir *retarius* ile bir *murmillo*,” diye mırıldandı.

Seyirciler bas bas bağırıp, üzerine bahse girdikleri dövüşçüyü desteklerken iki adam, birbirlerinin çevresinde dönmeye başladılar. İki dakika boyunca hiçbir şey olmadı. *Murmillo* sonunda bir atak yaparak yere eğildi ve bir avuç kum alarak rakibinin yüzüne doğru savurdu. *Retarius* geriye sıçrayarak bu hamleden kaçınmaya çalıştı ama gözlerine kum kaçmıştı. Adam duraklayınca *murmillo* yıldırım hızıyla atıldı. Kılıcı güneşte pırıl pırıl parlıyordu. *Retarius* bacağın-dan yaralanmıştı. Galip savaşçı haykırışlar içinde kutlanırken, yaralı adam kumların üzerine yığılıp kaldı.

“Ateş arkadaşlarına dönerek “Tanrım, ne korkunç!” diye mırıldandı. Diğerlerinin yüzleri de allak bullaktı.

Maya şaşkın bir sesle “Bir de alkışlıyorlar,” diye söylendi.

Ne var ki, dövüş henüz bitmemişti. Yaralı gladyatöre ne olacağına seyirci karar verecekti.

Tribünler “*Jagula!*” çığlıklarıyla inliyordu. “Öldür onu!”

Murmillo imperatora döndü. İmparator sağ elini ileriye uzatmıştı. Bir anda başparmağını aşağıya doğru çevirdi. Böylece Murmillo, ölüm cezası anlamına gelen bu emri yerine getirdi. Ceset arenanın dışına doğru sürüklenerek bir el arabasına atıldı ve karşılaşmalar yeniden başladı.

İzlediği manzara nedeniyle dehşete düşen Güneş, “Bu denli görkemli mabetler inşa edebilen bir millet nasıl olur da böyle ilkel ve acımasız davranabilir?” diye söyleniyordu.

Yüzü yemyeşil kesilen Ateş de “O tarafa bakma!” dedi. “Ben öyle yapıyorum, yoksa kusacağım.”

Güneş, “Merak etme bundan böyle yalnızca girişlere bakacağım,” dedi.

“Ben de öyle,” diyen Maya da arkadaşlarına katıldı.

Arenadaki kanlı çarpışmalar süredursun, çocuklar tüm dikkatlerini çevreyi gözlemeye yoğunlaştırmışlardı. Bir anda, tam karşılarındaki parmaklıklılı çıkışın ardında bir gölge belirdi. Arkasındaki koridorun karanlığı, şeklin görülmesini zorlaştırıyordu.

Adamı ilk fark eden “İşte!” diye bağırın Güneş oldu.

Aynı anda kıpkırmızı bir ok havayı yarararak yükseldi ve

imparatorluk locasının en ön sırasında oturan devlet görevlilerinden birinin omzuna saplandı. Adamın acı haykırışı, arenada yankılandı. Birkaç saniye için, kimse korkudan kıpırdamadı. Ardından amfiteyatro birbirine girdi.

O anda hiç umulmadık bir şey oldu. İmparator ayağa kalkarak elini kaldırdı ve kalabalık sustu.

“Ben, Roma İmparatoru Titus’um, ben yenilmezim. Karanlıklara saklanarak sağa sola ok fırlatan korkak bir saldırgana boyun eğecek değilim, Mars aşkına! Bu kent ve bu amfiteyatro güvenli olmak zorunda. Ve buralarda güvenliği sağlamaktan tek bir kişi sorumlu: Marcus. Ve bu adam sorumluluğunu yerine getiremedi!”

Kalabalıktan protesto sesleri yükseldi. Seyirci Marcus’u ıslıklıyordu. Titus, *edil’*ini küçümseyen bakışlarla süzdü.

“Ve benim yetenekli insanlara ihtiyacım var. Seni görevinden alıyorum Marcus!”

İmparatorun hemen önündeki locasından ayrılan Marcus’un omuzları çökmüştü. O anda yıkılmış, her şeyini kaybetmiş bir adam görüntüsü çiziyordu.

İmparator “Ve şimdi yarışmalar devam edecek!” diye haykırdı. “Kolezyum’u terk etmeye kalkışanlar, ölümle cezalandırılacak.” Halk, emre sessizce boyun eğdi.

Ateş, “Haydi, koşun!” diye bağırdı. “Oraya gidelim!” Eliyle az önce okçunun durduğu çıkışı gösteriyordu. Çocuklar koş-

maya başladılar. Her yanda koridorları araştıran muhafızlar vardı ama intikamcı, bu kez de sırra kadem basmış gibi görünüyordu.

Maya, “Haberci girişine, çabuk!” dedi. Oraya yaklaştıklarında iki nöbetçi yollarını kesti.

Güneş, “Siz hep burada mıydınız?” diye sordu.

Askerlerden biri, “Bu seni ilgilendirmiyorsa da, evet ufaklık!” diye yanıt verdi. “şimdi buradan toz olun bakalım!”

Güneş, “Olamaz! Olamaz!” diye söylenip duruyordu. “Yer yarıldı da adam içine girdi sanki.”

Maya bir anda “Durun!” diye bağırdı. “Sen az önce ne dedin?”

Güneş şaşırmıştı. “Ha?”

Maya “Yer yarıldı...” diye söylendi. “Çok iyi, gerçekten çok iyi!”

Maya'nın ne demek istediğini ne Güneş ne de Ateş anlayabilmişti. İki bir ağızdan “Pardon?” diye atıldılar.

Maya heyecanla “Tanrım!” diye bağırdı. “Bir düşünsenize! Kanalizasyon! Yolculuğumuzun başında kendimizi bulduğumuz yeri diyorum! Kolezyum'un da kanalizasyona bağlantısı olmalı mutlaka. Papinianus, belki de kanaldan kaçmıştır!”

Güneş ile Ateş, kıza bakakalmışlardı.

“Bu iyi fikir, Maya,” dediler. “Ama kanalizasyonun girişini nasıl bulacağız?”

Maya tam kokuyu izleyerek, diyecekti ki, Kiya ileri atıldı.

Maya "Bakın, Kiya iz peşinde!" diye bağırarak çocuklarla birlikte kedinin peşinden koşmaya başladı.

Kiya onları bomboş, kimsenin uğramadığı, yalnızca birkaç eski alet bulunan bir koridora sokmuştu.

Ateş, "Kandile benzer bir şey bulsaydık keşke," diye mırıldandı. "İnsan burada burnunun ucunu bile göremiyor."

Güneş koştu ve az sonra elinde bir kandille geri döndü. Işık koridoru az çok aydınlattığında, çocuklar korkuyla irkiltiler. Önlerinde iki asker yatıyordu. Biri ölmüştü, diğeri ise yaralıydı.

Yaralı asker, "Neyse ki, sonunda birileri geldi," diye mırıldandı. "İntikamcıyı gördük ama kılıcı vardı. Çok da iyi dövüşüyordu fakat sanırım onu bacağından yaralamayı başardım."

"Nereye kaçtı?"

"Bilmiyorum, bayılmışım," dedi asker. "İntikamcı kafama ağır bir cisimle vurdu." Adam zar zor doğrulmaya çalışıyordu.

O anda Kiya miyavladı. Yerdeki bir şeyi kokluyordu. Kuyruğu dimdik gerilmişti. Maya, kedinin yanına diz çöktü. Yerde kan vardı.

Maya'nın nefesi kesilmişti. "Burada kan izleri var!" diye bağırdı. "Koridor boyunca ilerliyor!"

Asker, "Ben yardım getirene kadar bir yere ayrılmayın," dedikten sonra, topallayarak koridorda kayboldu.

Adam uzaklaştığında Maya, “Yok canım!” diye mırıldandı.

Güneş, “Bu işi askerlere bıraksak daha iyi olmaz mı?” diye sordu.

Maya ile Ateş aynı anda “Saçmalama!” diye bağırdılar. Kan lekelerini takip etmeye başlamışlardı bile. Birkaç adım atınca, kötü kokan bir delikle karşılaştılar.

Ateş, “İşte kanalizasyonun girişi!” diye bağırdı. Elindeki lambayı deliğe doğru tuttu. “Bakın burada bir merdiven var. Demirlere kan bulaşmış. Papinianus’un bu merdivenden indiği kesin!”

Göze Göz, Dişe Diş

Cloaca Maxima, yani Roma'nın ana kanalizasyonu, sayısız yağ lambasıyla aydınlatılmıştı. Kemer biçimindeki tavandan sular damlıyordu. Kanalin yanındaki dar geçitte ise fareler cirit atıyordu.

Maya, "Ne kadar da pis kokuyor," diye inledi.

"Ağzından nefes al," diye öneride bulundu Ateş.

"Teşekkürler! Deminden beri ne yapıyorum sanıyorsun?" diye söylendi Maya.

Güneş, eliyle arkadaşlarına susmalarını işaret etti. "Bakın, burada bir kan lekesi var. Şurada bir tane daha var. Adamımız bu yöne kaçmış belli ki."

Üç kafadar, kan izlerini takip ederek hızla yürüdüler. Sonunda az ileride topallayarak ilerleyen bir adam gördüler.

Maya, "İşte orada!" diye fısıldadı. "İntikamcı!"

Güneş, adamın elinde bir yay tuttuğunu fark etti. "Silahlı!" diyerek arkadaşlarını uyardı. "Ona fazla yaklaşmamalıyız."

Çocuklar ses çıkarmamaya çalışarak ve aradaki uzaklığı

koruyarak adamı izlemeyi sürdürdüler. İntikamcı giderek yavaşlıyordu. Arada birkaç kez yayına yaslanarak dinlenmişti. Sonra daha fazla dayanamadı ve geçide yığıldı.

Güneş “Şimdi ne yapacağız?” diye sordu.

Maya “Adama yaklaşalım ama dikkatli olalım,” diye fısıldadı.

“Bu çok tehlikeli olabilir. Sen ne diyorsun Ateş?” diye sordu Güneş.

“Adama hep birlikte saldırarak silahını elinden alalım,” dedi Ateş. “Silahsız kalınca bize bir şey yapamaz. Zaten yaralı da...”

Güneş, “Siz gerçekten delirmişsiniz,” diye söylendi. “Ama çoğunluğa uyarım.”

Çocuklar, yerde yatan adama sessizce yaklaştılar. Adam iriyarıydı, bakımlı bir sakalı, sert hatları vardı. Sırt üstü yatmış, gözlerini kapamıştı. Uyuyor gibi görünüyordu. Basit *tunika*'sı hafifçe sıyrılmış, baldırındaki yara gözler önüne serilmişti. Açık yaradan kan boşanıyordu.

Ateş oku alıp kanala bıraktı. Ne var ki, o anda adamın belinde bir kılıç olduğunu fark etti. Bir anda soluğu kesildi. Alnında ter damlacıkları belirmişti. Acaba kılıcı kınından çıkarmayı denese miydi? Ama daha kılıca elini atar atmaz, adam irkilerek gözünü açtı. Bunun üzerine Ateş, korkuyla bağırarak geri çekildi.

“Siz... siz de kimsiniz?” diye kekeleydi adam şaşkınlıkla. Yattığı yerde doğrulmuş, kılıcını çekmişti.

Maya sakin bir sesle “Üç çocuk ve bir kedi,” diye yanıt verdi. “Sen de Kızıl İntikamcı Papinianus olmalısın.”

“Papinianus mu?” Yaralı, acısına karşın gülümsemişti. “Hayır efendim, ben o değilim.”

“Tabii ki Kızıl İntikamcı’sın!”

Adam ayağa kalkmaya çalıştı ama beceremedi. Acıyla inleyerek, olduğu yere uzandı.

“Öyle görünüyor ki, yolun sonuna geldim,” diye mırıldandı. Sesi yorgundu. Kılıcını kınına sokarak “Peşimde bir sürü muhafız var ama beni bulan üç çocukla bir kedi oldu. Her şey aklıma gelirdi de bu gelmezdi, Mars aşkına!”

Çocuklar bir ağızdan “Kızıl İntikamcı sensin, değil mi?” diye bağırdılar.

Adam, “Evet, öyleyim,” dedi. “Ama ben Papinianus değilim.”

Çocukların kafası karışmıştı. Şaşkın bakışlarla adama bakıyorlardı.

“Ben Aurelius’um,” dedi adam.

“Aurelius mu? Ama o öldü!”

Aurelius, “Henüz değil ama şu kanamayı durduramazsam yakında öleceğim,” diye mırıldandı.

Güneş inatla “Herkes bize senin arenada öldüğünü söyledi,” diye üsteledi.

Aurelius “Herkes öyle sanıyordu da ondan,” dedi. “Öyle görünmesini istemiştım; planım öyle gerektiriyordu. Ama...” Cümlesini tamamlayamadı. Olduğu yerde hafifçe sallandı ve yüzü bembeyaz kesildi. “Kanama...” diye mırıldandı.

Maya kararlı bir sesle “Bana kılıcını ver,” diye emretti. Oğlanlar şaşkın bakışlarla Aurelius’un kızın sözünü dinleyişini izlediler. Maya, kılıçla Aurelius’un pelerininde büyük bir kumaş parçası keserek adamın bacağındaki yarayı sardı.

Kendinden memnun bir edayla “İşte,” diye söylendi. “Gayet iyi oldu!”

Aurelius şaşırmişti. “Neden? Neden bana yardım ediyorsunuz?” diye sordu. “Hem beni nasıl buldunuz?”

Güneş, “Sen bize öykünü anlattırsan biz de seni nasıl bulduğumuzu anlatırız,” diye atıldı.

“Sonra da beni askerlere teslim edeceksiniz, değil mi?”

Çocuklar bakiştılar. Bu kolay bir karar değildi. O anda Kiya yaralıya yaklaşarak onu koklamaya başladı. Aurelius yavaşça elini uzattı ama kediye dokunmadı. Kiya başını kaldırarak burnunu adamın eline dokundurdu. İşte o zaman Aurelius, kediyi hafifçe okşamaya başladı.

Maya genzini temizleyerek “Hayır,” dedi. “Seni elevermek niyetinde değiliz.”

Ateş de “Evet, öyle,” dedi. “Çünkü Marcus sana haksızlık etti. Yerini almak istediği için sana çok kötü bir oyun oynadı.”

Aurelius, kaşlarını kaldırdı. Şaşkınlıkla “Bunu da mı biliyorsunuz?” dedi.

Üç zaman dedektifi, araştırmalarını birer birer anlattılar.

Sonunda Ateş, “Marcus’un görevinden alındığını öğrenmek seni mutlu eder sanırım. Son saldırıdan sonra imparator onu kovdu,” diyerek öyküyü noktaladı.

Aurelius, “Gerçekten mi?!” diye bağırdı. Adamın yüzüne biraz renk gelmişti. “İşte buna çok sevindim! Amacım da buydu. Marcus’u mahvetmek! Onun sonunu da bu oyunlar getirmeliydi. Şansım varmış ki, öyle de oldu. Jüpiter aşkına! Bir amacım da bu kanlı vahşete karşı çıkmaktı. Tribünlerdeki birkaç bin kişi zevk alacak diye daha fazla insanın ölmesini önlemenin tek yolu, bu oyunları durdurmaktı. Bu kan artık durmalı. Kan rengi okları da bu yüzden seçtim. Biz Romalılar aslında çok medeni bir milletiz ama amfitiyatroda nedense barbarlaşıyoruz!”

Güneş alnını kırıştırdı. “Eminim bu oyunlar kolay kolay sona ermeyecek,” diye mırıldandı. “Bunu önlemek senin elinde değil. Hiç kimsenin elinde değil.”

Aurelius, bakışlarını kandilin cılız alevine dikmişti. “En azından ben denedim,” diye fısıldadı. Kanalizasyonda bir dakika kadar sessizlik oldu. Duyulan tek ses, kanaldaki suyun akışıydı.

Sessizliği bozan Maya oldu. “Peki, arenadaki planın nasıl yürüdü?” diye sordu. “Nasıl oldu da herkes seni öldü sandı?”

Aurelius’un yüzünde küçük bir gülümseme belirdi. “Marcus hemen her şeyimi almıştı,” dedi. “İşimi, saygınlığımı ve özgürlüğümü... ama dostlarımı almayı başaramadı; en azından hepsini. Evet, az sayıda da olsa, beni bırakmayan dostlarım vardı. Bunlardan biri de meyhanede tanıştığım gladyatör Androtion’dur. O beni...”

“Yunanlı Androtion mu?”

Aurelius, “Ta kendisi!” dedi. “Halk onu severdi. Bağışlanan gladyatörlerdendir. Arenayı sağ terk etme şansını buldu. Sonra da arenada işe alındı. Ama öncesinde karşı karşıya geldik. Kan görmek isteyen binlerce seyircinin önünde arenada dövüştük. Ama bu anlaşmalı bir dövüştü. Beni öldürmüş gibi yaptı. Hatta arenadan çıkmama yardım eden de odur. Görünüşte beni yere sermiş ve öldürmüştü. Beni dışarıya taşıyarak diğer ölülerle birlikte arabaya koydular. Gece geç saatte, cesetlerin içine atıldığı bir toplu mezara götürülüyorduk. Ben yolda arabadan atlayarak kaçtım. Androtion, aileme bir vazo kül götürerek bana ait olduğunu söyledi. Vazoda, ocaktan alınma birkaç kürek kül bulunduğunu kimse anlamadı elbette.”

“Nerede saklandın peki?”

“Ah, Roma gibi bir kentte bu hiç zor değil. Çok katlı binalardan birinde uydurma bir adla oda kiraladım. El sanatlarıyla uğraşarak hayatımı sürdürmeyi başardım. Planımın ikinci aşamasını uygulamak için oyunların başlamasını bekliyordum. Amfitiyatroya girmek pek zor olmadı. Her gün yüzlerce işçi ve haberci çocuk oraya girip çıkıyor. Okla yayı pelerinin altına saklıyordum. Sonra da girişlerden birine yanaşıp oku fırlatıyordum. Eh, her seferinde nereden kaçtığımı da siz kendi gözlerinizle gördünüz...”

“Oysa bir süre, bu işin Marcus’un başının altından çıktığından bile şüphelendim,” diye mırıldandı Maya. “Marcus ile çok etkin bazı dostları imparatorun saygınlığını zedeleyeceğinden, bu işte parmakları olduğunu sandım.”

Aurelius, “Bu mümkün değil. Marcus böyle bir şeye yeltenemeyecek kadar korkaktır,” dedikten sonra yeniden ayağa kalkmaya çalıştı. Ateş ile Güneş, adamın kollarına girerek kalkmasına yardım ettiler. Kızıl İntikamcı, hafifçe sendeledi ama ayaklanmıştı.

“Az ileride malzeme deposuna çıkan bir merdiven var,” dedi. “Bu iğrenç delikten tek çıkış yolum orası. Neyse ki, bir daha geri dönmem gerekmeyecek, Jüpiter aşkına! Pompei’ye, ailemin yanına gideceğim. Şansım varmış ki, intikamımı aldım. Marcus’un sonu geldi. Roma’daki işim bitti.”

Aurelius çocuklara tek tek bakarak "Artık gitmem gerekiyor," dedi. "Askerleri çağırmak isterseniz size engel olamam. Orası size kalmış. Ayrıca, sargı için teşekkürler. Tanrılar sizinle olsun!" Bu sözlerden sonra arkasını döndü ve karanlığın içinde topallayarak uzaklaştı.

Güneş arkasından "Biz kararımızı çoktan verdik!" diye seslendi. "İyi şanslar Aurelius!"

Çocuklar, topallayarak ilerleyen gölge gözden kaybolana dek beklediler.

Maya "Bu iğrenç kokulu yerde daha fazla kalmaya niyetiniz var mı?" diye sordu.

"Yo!" dedi Ateş.

Güneş, "Benim de yok," diye atıldı. "Bana sorarsanız artık eve dönelim, derim. Olay çözüldü. Roma tarihi hakkında bir sürü bilgi topladık. Hem zaten zaman tünelinin bizi getirdiği noktaya oldukça yakınmışız. Aurelius, malzeme deposuna çıkan bir merdivenden söz ediyordu az önce."

Ateş, kendi kendine gülümseyerek "Yolculuğumuzun başında rastladığımız adam Aurelius olmalı," diye mırıldandı.

Maya da gülerek "Evet, o sırada bunu bilseydik..." dedi. "Haydi beyler, yürüyün! Buraya daha fazla dayanamayacağım." Kiya'yı kucağına alan kız, koşmaya başladı.

* * *

Bir hafta kadar sonra üç kafadar, güneşli bir günde *Veniüs Dondurmacısı*'nda oturuyorlardı. Kiya bir kâse süt içerken, çocukların önünde de kocaman birer kâse dondurma duruyordu. Çocuklar, gelen geçeni izlerken, kasabalarındaki tanıdık yaşantıyı düşünüyorlardı. Karmakarışık bir metropol olan Roma'ya kıyasla kasabaları ne kadar da sakin ve huzurlu idi.

Ateş "Beş top dondurmayı hak ettim ama değil mi?" diye mırıldanarak, ağzına bir kaşık cevizli dondurma attı.

Maya, "Evet, hepimiz hak ettik," dedi. "Tarih sınavından da on aldık! Duydunuz mu, Tan Bey her şeyi yaşanmış gibi anlattığımızı söyledi."

Ağzı tıka basa dolu olan Ateş, "Adamcağız bir bilse..." dedi.

Ayaklarını masanın altına uzatan Güneş, "Ne yazık ki, asla öğrenemeyecek," diye mırıldandı.

"Elbette," dedi Ateş. "Bu bizim sırrımız!"

Maya, Ateş'in sırtına dostça vurarak "Hâlâ gladyatör olmak istiyor musun?" diye sordu.

"Ben mi?"

Maya "Evet, sen," diye üsteledi. "Maceramız, senin gladyatörlüğe heveslenmen nedeniyle başlamadı mı?"

Ateş, pazularını şişirerek "Aslında tam da bu iş için yaratılmışım," dedi.

Maya ile Güneş, gözlerini devirerek kahkahayı patlattılar.

Ateş de sırtıyordu. “Şaka yaptım, canım!” diyerek elini salladı. “Bu yolculuktan sonra gladyatörlük, favori meslekler listemde yer almıyor.”

Güneş, “Yeni listede neler var bakalım?” diye sordu.

Ateş, kaşığı dondurma kâsesine bırakarak “Bilmem ki,” diye mırıldandı. “Roma’da dondurmacılık yapmak olabilir belki. Gladyatörlükten çok daha kârlı olacağından eminim!”

Kolezyum – Taştan Bir Dev

Kolezyum kelimesi, M.S. 8. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Bu tanımın İmparator Neron'un, tiyatronun önüne dikilen devasa heykelinden alındığı bilinmektedir. Kolezyum'un gerçek adı Flavium Amfitiyatrosu'dur çünkü yapımı, dönemin sevilen imparatoru Flavius Vespasianus'un emriyle gerçekleştirilmiştir (M.S. 69-79). Vespasianus, amfitiyatronun bulunduğu yerdeki gölcüğü kurutarak üstüne tiyatroyu inşa ettirmiştir. İnşaat sırasında öylesine büyük taşlar getirtilmiştir ki, bu taşların taşınabilmesi için altı metre genişliğinde yeni bir yol açılması gerekmiştir. Yapıda tam dört yüz bin ton taş kullanılmıştır.

İnşaat, Vespasianus'un M.S. 79 yılındaki ölümünün ardından yerine geçen imparator Titus zamanında tamamlanabilmiş ve M.S. 80 yılında kullanıma açılmıştır. Açılış şerefine yüz gün süren yarışmalar düzenlenmiştir.

Bu devasa taş yapının inşaatı, yaklaşık on yıl sürmüştür.

Kolezyum'da 37 derecelik açıyla arkaya doğru yükselen, elli sıra oturma yeri vardır. Böylece her bir seyirci arenada olup biteni rahatça izleyebilmektedir. Tiyatroda kırk beş bin koltuk vardır, ayrıca kölelerle fakirler için de beş bin kişinin ayakta durabileceği bir alan ayrılmıştır. Kolezyum 188 metre x 156 metre ebatlarında ve 48 metre yüksekliğindedir. Yalnızca arenanın büyüklüğü 3.600 metrekaredir. Örümcek ağına benzeyen bir çita sistemi sayesinde dev yapı, boydan boya bir tenteye (velumla) örtülebilmekteydi.

Seyirci, amfitiyatroya her kapısı numaralı 70 ayrı girişten girebilmekteydi (personel için de ayrıca altı adet giriş vardır). Giriş kapısının ve oturma yerlerinin numaraları giriş kartlarına işleniyordu ve giriş için ücret alınmıyordu. Kolezyumun dudak uçuklatan harcamaları imparator tarafından karşılanıyordu, zira oyunların politik bir ağırlığı vardı. Hem imparatorun saygınlığını artırıyor, hem de halkı eğlendirerek gündelik yaşantının getirdiği gerilimi azaltmaya yarıyorlardı. Böylece isyan ve başkaldırının azalacağına inanılıyordu.

Birçok Romalı açısından amfitiyatro, bir eğlence yeri olmanın ötesinde bir anlam taşıyordu. Tiyatro, onlar için iyinin kötüye galip geldiği bir sembol ve eşitliğin hüküm sürdüğü bir alandı. Suçlular burada ölümlerle cezalandırılır, düşmanlar bu vahşi "oyunlarla" yok edilirdi. Roma bu sayede, ona karşı çıkanların nasıl cezalandırılacağını dosta düşmana gösterirdi.

Gladyatör karşılaşmaları dışında araba yarışları, vahşi hayvanlarla dövüşler ve deniz savaşları gibi gösteriler de Kolezyum'daki programlara dahildi. Arenayı çepeçevre dolanan bir kanal sistemi sayesinde kısa süre içinde suyla doldurulabilen bu alanda, gerçeğine çok benzeyen deniz savaşları bile düzenlenebiliyordu. Seyirciye sık sık, tayfaların ölümüne mücadele ettiği türden deniz savaşları sunuluyordu.

Arenanın altında ahırlar, kafesler, depolar, koridorlar, merdivenler ve araba taşınabilmesi için rampalar yapılmış, vahşi hayvanların hemencecik arenaya çıkartılabilmeleri için asansörler ve ölüme mahkûm edilmiş suçluların kapatılabileceği hücreler yerleştirilmişti.

Gladyatör karşılaşmaları M.S. 6. yüzyıla dek sürdürülmüştür. Roma imparatorluğunun Hıristiyanlığı kabulünden sonra, bu insanlık dışı oyunlara son verilmiştir. O tarihten sonra Kolezyum fazla kullanılmamış, bazı duvarları yıkılmış ancak onarılmamıştır. Bir süre evsizler tarafından barınak, zanaatkârlar tarafından iş yeri olarak kullanılmış, taşlarının bir kısmı sökülerek başka yerlere götürülmüştür. Günümüzde Kolezyum, Roma'nın en önemli turistik mekânlarından biridir.

Edil: Halka açık oyunların en yüksek yetkilisi. Diğer görevleri arasında sokakların bakımı ve temizliği, trafiğin düzenlenmesi, kente su verilmesi, ölçü ve ağırlık kontrolü, pazar yerlerinin ve dükkânların denetlenmesi yer alır. Günümüzde belediye başkanlığına denk gelen bir yetkidir.

Amfityatro: Kelime anlamı yuvarlak tiyatrodur. Oval şekilli açık hava tiyatrosu.

Amfora: Şarap ve yağ saklamaya yarayan büyük testi.

Arena: 1) Amfi tiyatronun ortasındaki gösteri alanı.

2) Kum.

Ares: Yunan Savaş tanrısı.

Atrium: Roma evlerinde bulunan iç avlu.

Augur: Hayvan atıklarından geleceği okuyan falcı.

Baküs: Roma şarap tanrısı.

Bazilika: Sütunlarla bölmelere ayrılmış olan uzun salon.

Caupona: Meyhane.

Cena: Akşam yemeği. Romalılarda ana yemek.

Cena Libera: Arena'da savaşacak gladyatörlere verilen ziyafet. (Genellikle cellâtların yemeği olarak nitelendirildi.)

Cloaca Maxima: Eski Roma'da ana kanalizasyon hattı.

Columbarien: Yakılan ölülerin küllerinin konduğu basit mezarlar.

Cursus Honorum: Roma'da memurluk kariyeri.

Diana: Roma av tanrısı.

Diyonisos: Yunan şarap tanrısı.

Ebriosus: Ayyaş.

Forum Romanum: Antik Roma medeniyetinin çevresinde şekillendiği kent merkezi.

Gerres: Salamura balık.

Gladyatör: Kılıç ustası, arena savaşçısı. (Latince de Gladius kılıç demektir.)

İnsula: İçinde çok sayıda konut bulunan apartman benzeri yapı.

İudex: Yargıç.

Juno: Roma tanrısı, Jüpiter'in hem kız kardeşi hem de karısı olan gökyüzü kraliçesi.

Jüpiter: En büyük Roma tanrısı.

Lare: Ev tanrısı.

Ludi: Eski Roma'daki "Oyunlar".

Mappa: Bir yarışın başlama işareti olarak kullanılan beyaz bez parçası.

Mars: Roma savaş tanrısı.

Murmillo: Yalnızca kılıç ve kalkan kuşanan gladyatör.

Nemausus: Güney Fransa'da bulunan ve bugünkü adı Nîmes olan kent.

Nequissimus: Serseri.

Ornatrica: Kuaför.

Ostia: Tiber Irmağı'nın denize kavuştuğu noktadaki liman kenti. Roma'ya 25 kilometre uzaklıktadır.

Palus: Gladyatörlerin kum torbası niyetine kullandıkları tahtadan bebek.

Patrici: Roma toplumundaki en üst tabaka, asiller sınıfı.

Papirüs: Romalıların "kâğıdı"; bir su bitkisi olan papirüsün saplarından üretilirdi.

Peristyl: Üstü kapalı, yanları sütunlu yol, kemeraltı.

Porta Esquilina: Roma surlarındaki kapılardan biri.

Pupa: Bebecik.

Kuadriga: Eski Roma'daki yarışlarda kullanılan, dört at tarafından çekilen, arkası açık araba.

Retiarius: Bir ağ ve üç uçlu mızrakla savaşan gladyatör.

Sesterz: Gümüş Roma parası.

Stola: Elit Romalı kadınların giysisi. Uzun kumaş bedende dolaştırıldıktan ve tek omuzdan arkaya doğru atıldıktan sonra belde kemerle tutturulurdu.

Stultissimus: Beceriksiz.

Thermal: Halka açık Roma kaplıcaları.

Thermopolium: Hazır yemek satılan dükkân.

Titus: Roma imparatoru. M.S. 79 - 81 yılları arasında tahtta kalmıştır.

Tribunus militum: Romalı yüksek düzeyli subay, tribün.

Triclinium: Yemek odası.

Tunika: Yanları ve omuzları kol ve baş geçecek boşluklar bırakılarak dümdüz dikilen iki dikdörtgen kumaş parçasından oluşan ve kadınlarda dize kadar, erkeklerde daha kısa olan Roma giysisi, tunik.

Valde bona! Çok iyi!

Velum: 1) Yelken;

2) Örtü, perde, tente

Venatio: Hayvanla yapılan dövüş.

Veneficus: Zehir yapan ve satan kişi.

Zenturio: Roma subayı.

Zeus: En büyük Yunan tanrısı.